

USAID
აშშ-ის საგარეო
დახმარების აგენტი

unag
საერთაშორისო აგენტი

მედიის განვითარების ფონდი

ანტიდისასავლური პროპაგანდა 2022

ანტიდასავლური პროპაგანდა 2022

USAID
ამერიკელი ხელხმები

unag
საერთაშორისო ბაიროსა და მშენებლობის აგენტი

MDF
მედიის განვითარების ფონდი

ავტორი:

თამარ კინწურაშვილი

მონიტორინგის მონაცემების დამუშავება:

თინა გომოლაძე, სანდრო გიგაური, სალომე გიუნაშვილი

სტატისტიკური მონაცემების დამუშავება:

მარიამ ცუცქერიძე

მედია მონიტორინგი:

თამარ გაბნიაშვილი, სოფო გომაძე, ხათია ლომიძე, სოფო ჩხაიძე,
მარიამ ქავთარაძე, ლიპა მაჭარაძე

დიზაინი:

ბესიკ დანელია, IBDESIGN

ფოტო გარეკანზე: Shutterstock © New Africa

ანგარიში მომზადდა მედიის განვითარების ფონდის (MDF) მიერ, USAID-ის „ერთიანობა მრავალფეროვნებაში“ პროგრამის ფარგლებში. პროგრამა ხორციელდება საქართველოს გაეროს ასოციაციის (UNAG) მიერ, აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) ფინანსური მხარდაჭერით. პუბლიკაციაში მოცემული შეხედულებები და მოსაზრებები ეკუთვნით პუბლიკაციის ავტორებს და არ უნდა აღიქმებოდეს ამერიკის შეერთებული შტატების საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს და საქართველოს გაეროს ასოციაციის პოზიციად.

ISBN 978-9941-8-6353-0

© 2024, მედიის განვითარების ფონდი

WWW.MDFGEORGIA.GE

WWW.MYTHDETECTOR.GE

მედიის განვითარების ფონდი (MDF) ანტიდასავლური პროპაგანდის კვლევას 2014-2020 წლებში ყოველწლიურად გამოსცემდა. ბოლო პერიოდში მედია ეკოსისტემაში არსებული ცვლილებების გათვალისწინებით კვლევის მეთოდოლოგიამ მედია სუბიექტების მხრივ გარკვეული კორექტირება განიცადა.

წინამდებარე ანგარიში ანტიდასავლური გზავნილების მხრივ 2022 წლის ტენდენციებს აანალიზებს და როგორც გზავნილების ტიპოლოგიას, ასევე მათ წყაროებს მიმოიხილავს. ტრადიციული მედიის (სატელევიზიო, ბეჭდვითი და ონლაინ გამოცემები) მონიტორინგის გზით დაკვირვება როგორც მედია საშუალებებზე, ასევე სხვა წყაროებზე – პოლიტიკურ კლასზე, სასულიერო პირებზე, საზოგადოებრივ ორგანიზაციებსა და საზოგადოების ცალკეულ წარმომადგენლებზე ხორციელდებოდა.

ანგარიში 2022 წლის 1 იანვრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით პერიოდს მოიცავს. შესავალ ნაწილში წარმოდგენილია კვლევის მთავარი მიგნებები, მეთოდოლოგია და ერთიანი რაოდენობრივი მონაცემები წყაროების მიხედვით. მეორე ნაწილი ანტიდასავლური გზავნილების სტრუქტურას და პროპაგანდის მეთოდებს მიმოიხილავს, ბოლო ნაწილი კი ანტიდასავლური გზავნილების წყაროებს ეთმობა.

| გეთოდოლოგია

ანგარიშში გამოყენებულია კვლევის შერეული მეთოდოლოგია, რაც თვისებრივი და რაოდენობრივი მონაცემების დამუშავებას გულისხმობს.

კონტენტ-ანალიზი. ნარატივების და მათი წყაროების იდენტიფიცირება, რაც კონტენტის გაგების და ტენდენციებზე დაკვირვების შესაძლებლობას იძლევა, ქართულენოვანი ტრადიციული მედიის (სატელევიზიო, ბეტდვითი და ონლაინ გამოცემები) კონტენტ-ანალიზის მეშვეობით ხორციელდება, რა დროსაც რაოდენობრივი და თვისებრივი მონაცემების დამუშავება ხდება. რაოდენობრივი ნაწილი მოიცავს ანტიდასავლური გზავნილების რაოდენობას თემატიკის მიხედვით, ხოლო თვისებრივ ნაწილში მოცემულია გზავნილების ტიპოლოგია.

კონტენტ-ანალიზის სუბიექტური შერჩევა. მედიის განვითარების ფონდი წინა წლების მსგავსად 2022 წელსაც დაკვირვებას ქართულენოვან მედიაზე ახორციელებდა. მეინსტრიმული მედია საშუალებების გარდა, სუბიექტების შერჩევა მათი კრემლთან კავშირებისა და პარტიული აფილაციების ნიშნით მოხდა და მედია ბაზარზე არსებული ცვლილებების გათვალისწინებით გარკვეული კორექტირება განიცადა.

მონიტორინგის სუბიექტებად ტრადიციული მედიის 11 გამოცემა (ტელევიზია – 5, ბეტდური – 4, ონლაინ გამოცემა – 2) შეირჩა. წინა წლებისგან განსხვავებით, 2022 წლის კვლევაში სატელევიზიო მედიაში მთავარი აქცენტი თოქ-შოუებზე გაკეთდა, რაც დისკურსული ანალიზისთვის უფრო სრულფასოვან მონაცემებს იძლევა.

მონიტორინგი შემდეგ სუბიექტებზე განხორციელდა:

- **5 ტელევიზია:** სატელევიზიო რეიტინგებში მოწინავე ტელეარხების თოქ-შოუები – ტვ იმედის „იმედი ლაივი“ და მთავარი არხის „ღამის მთავარი“ განსხვავებული სარედაქციო პოლიტიკის და პოლიტიკური პოლარიზაციის სხვადასხვა პოლუსების (სახელისუფლებო, ოპოზიციური) რეპრეზენტაციის მიზნით შეირჩა.
- თუ წინა წლებში დაკვირვება მხოლოდ ერთ კრემლისტურ ტელევიზიაზე, კერძოდ, „პატრიოტთა ალიანსთან“ დაკავშირებულ „ობიექტივზე“ ხორციელდებოდა, 2022 წელს მონიტორინგის სუბიექტებს ამ ნიშის ორი ტელეარხი დაემატა: „ალტ-ინფო“, რომელიც ექსტრემისტული პარტია კონსერვატიული

მოძრაობის სატელევიზიო პლატფორმაა და სეზონი ტვ, რომელსაც გამოკვეთილად კრემლისტური სარედაქციო პოლიტიკა აქვს. „ობიექტივის“ შემთხვევაში დაკვირვების საგანი იყო თოქ-შოუ „სტუდია N8“, რომელიც შაბათ-კვირის გარდა ეთერში ყოველ დღე გადის, ასევე ყოველდღიური საინფორმაციო გამოშვება – ნამდვილი ამბები; „ალტ-ინფოს“ შემთხვევაში მონიტორინგი ყოველდღიურ თოქ-შოუ „ალტ-ანალიტიკაზე“ ხორციელდებოდა, სეზონი ტვ-ის შემთხვევაში კი – თოქ-შოუზე „დღის შეჯამება ნიკოლოზ მუხანაძესთან ერთად“, რომელიც შაბათ-კვირის გარდა ეთერში ყოველდღიურად გადაიცემა და მონიტორინგის ბაზას სექტემბრიდან დაემატა.

- **4 გავითი:** ყოველკვირეული გამოცემები „ასავალ-დასავალი“, „კვირის პალიტრა“, „ალია“ და ყოველდღიური „რეზონანსი“ (შაბათ-კვირის გარდა).
- **2 ონლაინ გამოშვება:** კრემლისტური სარედაქციო პოლიტიკის „საქართველო და მსოფლიო“ (www.geworld.ge) და News Front. ამ უკანასკნელმა ივლისიდან ოპერირება შეწყვიტა, რის გამოც აღნიშნული გამოცემა მასთან დაკავშირებული Split News-ით (www.spnews.io/ge) ჩანაცვლდა.

მონიტორინგი 2022 წლის 1 იანვრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით ხორციელდებოდა.

| მოკვარი მიზნები

2022 წლის მონაცემების ანალიზისას შემდეგი ტენდენციები გამოიკვეთა:

- მონიტორინგის შედეგად გაანალიზებული 10 000-მდე კომენტარიდან ანტიდასავლური გზავნილების ყველაზე დიდი წილი „კოლექტიური დასავლეთის“ და ამერიკის წინააღმდეგ იყო მიმართული, რომელთაც ევროკავშირი და ჩრდილო-ატლანტიკური ალიანსი მოსდევდნენ.
- უკრაინის საწინააღმდეგო გზავნილები არა მხოლოდ რუსეთის უკრაინაში ინტერვენციას, არამედ უკრაინა-საქართველოს ურთიერთობებს და იდენტობის საკითხებსაც მოიცავდა.
- რუსეთი ერთადერთი სუბიექტი იყო, რომელიც მოცემულ დისკურსში პოზიტიურად იყო წარმოდგენილი, ხოლო ყველა სხვა სუბიექტი – ნეგატიურად.
- გამოიკვეთა ანტიდასავლური გზავნილების 5 ძირითადი თემატიკა, რომელიც 1) საგარეო პოლიტიკას და უსაფრთხოებას, 2) დემოკრატიას, სუვერენიტეტს და დემოკრატიულ ინსტიტუტებს, 3) უკრაინაში რუსეთის ინტერვენციას, 4) იდენტობასა და ლიბერალიზმს, ასევე 5) უცხოურ დახმარებას და ეკონომიკას შეეხებოდა.
- საგარეო პოლიტიკის და უსაფრთხოების თემებზე მთავარი სამიზნე ევროკავშირი იყო, რაც მეტწილად კანდიდატის სტატუსის მინიჭებაზე უარს უკავშირდებოდა.
- მკვიდრდებოდა აზრი, რომ დასავლეთი, ამერიკა, ევროკავშირი, უკრაინა და ნატო საქართველოს ომში ჩათრევას და ქვეყანაში მეორე ფრონტის გახსნას ცდილობდნენ.
- ომის შიშებით მანიპულირებამ უკრაინის ომის ფონზე განსაკუთრებული სიმძაფრე შეიძინა და საქართველოსთვის კანდიდატის სტატუსის მინიჭების საკითხის განხილვისას პოლიტიკური მანიპულირების მთავარ ინსტრუმენტად იქცა.
- გამოიკვეთა თანხვედრა, ერთი მხრივ, მმართველი პარტიის („ქართული ოცნება“) და მისი სატელიტი „ხალხის ძალის“ გზავნილებსა და მეორე მხრივ, კრემლისტური პარტიების – ალტ-ინფო/კონსერვატიული მოძრაობა და პატრიოტთა ალიანსის – გზავნილებს შორის.
- ეს თანხვედრა განსაკუთრებით თვალსაჩინო ომის შიშების კულტივირების მხრივ იყო, რა დროსაც დემოკრატიის მხრივ ქვეყანაში არსებული გამოწვევებიდან პასუხისმგებლობის ევროკავშირზე გადატანა ხდებოდა, რომელსაც საქართველოში მეორე ფრონტის გახსნის და მეორე მაიდნის მოწყობის მცდელობები ბრალდებოდა.
- ნატოსთან მიმართებით კვლავ ნეიტრალიტეტის თემა დომინირებდა, რომელსაც ყველაზე ხშირად „პატრიოტთა ალიანსი“ ახმოვანებდა, მეორე კრემლისტური პარტია „კონსერვატიული მოძრაობა“ კი ნეიტრალიტეტის თემას უგულვებელყოფდა და რუსეთთან სამხედრო მოკავშირეობას ემხრობოდა.

- ახალი გზავნილები ამკვიდრებდა აზრს, რომ უკრაინის ომის მაგალითზე ნატოს უსაფრთხოების გარანტიორად განხილვა არარელევანტური იყო და საქართველოს კონსტიტუციაში ევრო-ატლანტიკური ინტეგრაციის ჩანაწერისთვის უნდა გადაეხედა.
- ამასთანავე, უკრაინაში რუსეთის ინტერვენცია რუსეთთან ურთიერთობის დალაგების შანსად განიხილებოდა, რომელიც საქართველოს ქვეყნის სასარგებლოდ უნდა გამოეყენებინა და უსაფრთხოების გარანტიები მოსკოვში ეძებნა.
- როგორც წინა წლებში, თურქეთის და სხვა მეზობლების შემაკავებელ ერთადერთ ფაქტორად რუსეთი სახელდებოდა, ამავე დროს ომის კონტექსტში ვრცელდებოდა ახალი გზავნილი, რომელიც უკრაინაში რუსეთის დამარცხების შემთხვევაში, რეგიონში თურქეთის გავლენის გაძლიერების საფრთხეზე საუბრობდა.
- წინა წლების მსგავსად, საქართველოში ანტიდასავლური პროპაგანდა 2022 წელსაც საფრთხეებით მანიპულირების მეთოდს მიმართავდა, თუმცა, წინა წლებისგან განსხვავებით, გარე აქტორების ინტერესების გარდა, შიდასახელისუფლებო დღის წესრიგი უფრო მკაფიოდ გამოიკვეთა.
- მანიპულაციის საგანი იყო 5 მთავარი საფრთხე, როგორცაა 1) მეორე ფრონტის გახსნის და ტერიტორიული მთლიანობის, 2) მეორე მაიდნის, 3) „სუვერენული დემოკრატიის“ ხელყოფის შიშები; საფრთხედ განიხილებოდა ასევე 4) დემოკრატიული ინსტიტუტები, და 5) დასავლური დაფინანსება.
- ხუთივე საფრთხის გამომწვევად ძირითადად დასავლეთი, დასავლური ქვეყნები და ინსტიტუტები სახელდებოდა; გარკვეულ შემთხვევებში კი – დასავლეთის გავლენით მოქმედი ადგილობრივი ინსტიტუტები, რომლებიც უცხო ქვეყნის აგენტებად და მათი ინტერესების გამტარებად ცხადდებოდნენ.
- ტერიტორიული მთლიანობის საფრთხედ კი დასავლეთთან ერთად თურქეთიც მოიხარებოდა, რომელიც ოსმალეთის იმპერიის აღდგენის განზრახვისა და ისტორიული ტრავმების გაღვივების კუთხით განიხილებოდა.
- ერთის მხრივ, ისმოდა განცხადებები იმის შესახებ, რომ საქართველომ რუსეთი თავისი ქმედებებით არ უნდა გააღიზიანოს, მეორე მხრივ, 2022 წლიდან მკაფიო ტენდენციის სახე მიიღო გზავნილებმა იმის შესახებ, რომ ქვეყნის საომარ მოქმედებებში ჩართვას და მეორე ფრონტის გახსნას დასავლური ქვეყნები და ინსტიტუტები ცდილობდნენ.
- გზავნილების ასეთი ცვლილება საფრთხეების აღქმის პრობლემას წარმოშობს, რადგან აბუნდოვანებს იმის იდენტიფიცირებას, თუ ვინ წარმოადგენს საქართველოსთვის მთავარ საფრთხეს – რუსეთი, რომელსაც საქართველოს ტერიტორიები აქვს ოკუპირებული თუ ამერიკა, ევროკავშირი, ნატო და უკრაინა.
- მეორე მაიდნის მოწყობის და ხელისუფლების რევილუციური სცენარით შეცვლის შიშები, ერთი მხრივ, ევროკავშირის კანდიდატის სტატუსზე უარს უკავშირდებოდა, მეორე მხრივ, კი ძირითადად ამერიკასთან მიმართებაში იჩენდა თავს.
- „სუვერენული დემოკრატიის“ კრემლისეული კონცეფცია, რომელიც გარე აქტორების მიერ ქვეყნის დემოკრატიულობის ეჭვქვეშ დაყენებას მის სუვერენულ საკითხებში ჩარევად განიხილავს, აქტუალური საქართველოს კონტექსტშიც იყო.
- საქართველოს შიდადემოკრატიულ გამოწვევებზე კრიტიკის სანაცვლოდ, როგორც მმართველი პარტია, ასევე კრემლისტური აქტორები კრიტიკულ შეფასებებს დასავლეთის მხრიდან საქართველოს სუვერენულ საკითხებში ჩარევასთან აიგივებდნენ, გარკვეულ შემთხვევებში კი კონსოლიდირებული დემოკრატიის ქვეყნების დემოკრატიის ხარისხსაც კი კითხვის ნიშნის ქვეშ აყენებდნენ.

- საფრთხედ განიხილებოდა ყველა ის დემოკრატიული ინსტიტუცია, რომელსაც ხელისუფლების გაწონასწორების ფუნქცია აკისრია.
- გარკვეულ შემთხვევებში იქმნებოდა დიქტომია, რომელიც ამკვიდრებდა აზრს, რომ თუ რუსეთის აგენტობა პრობლემაა, დასავლეთის აგენტობაც ქვეყნის მტრობად უნდა ჩათვლილიყო.
- უცხო ქვეყნის აგენტებად არასამთავრობოების რეპრეზენტაცია მათი დაფინანსების წყაროებსაც უკავშირდებოდა. მანიპულაციები იმის შესახებ, რომ სამოქალაქო სექტორი რეალურად აგენტურაა, რომელიც ანგარებით სხვა ქვეყნების დაკვეთებს ასრულებს, ინსტიტუციონალური სანდოობის შერყევის მიზნით, მიზანმიმართულად ვრცელდებოდა და რუსული სტილის საკანონმდებლო ინიციატივისთვის – ე.წ. აგენტების კანონისთვის – ნიადაგს ამზადებდა.
- ხდებოდა დასავლური დაფინანსებების მიზნობრიობის ეჭვქვეშ დაყენება და მკვიდრდებოდა აზრი, რომ საქართველოსთვის გაწეული დახმარებები რეალურად მის აგენტურას და იდენტობასთან ბრძოლას ხმარდებოდა.
- წინა წლების მსგავსად, ერთ-ერთი მოწყვლადი თემა ტრადიციული იდენტობის დაკარგვის საფრთხეს უკავშირდებოდა, რა დროსაც მკვიდრდებოდა აზრი, რომ ერთი მხრივ, თავად დასავლეთშია იდენტობის კრიზისი, მეორე მხრივ კი, ტრადიციული იდენტობის ხელყოფა დასავლეთის დირექტივით ხდება.
- უკრაინაში ომის მიზეზად ლიბერალიზმი, ჰომოსექსუალობის უფლებებისთვის ბრძოლა, მართლმადიდებლობის წინააღმდეგ ბრძოლა და ცოდვების გამო ღვთიური სასჯელი სახელდებოდა.
- მეორე მხრივ, ხდებოდა მოსკოვის, როგორც მესამე რომის პოზიციონირება, რომელსაც დასავლეთის შეკავების მისია უნდა ეტვირთა. უკრაინაში რუსეთის ინტერვენციის რელიგიურ ომად წარმოჩენაც რუსეთის მესიანისტური მისიის კონტექსტში განიხილებოდა, რაც სათავეს ზოგჯერ არა მხოლოდ კრემლისტური წყაროებიდან, არამედ დასავლური კონსერვატიული პლატფორმებიდანაც კი იღებდა.
- რუსეთის, როგორც იდენტობის დამცველის მესიანისტური მისიის გარდა, მისი, როგორც უსაფრთხოების და ეკონომიკური კეთილდღეობის გარანტორის პოზიციონირება ხდებოდა.

I.	ანტიდასავლური გზავნილების თემატიკა – პოლიტიკური მომენტები	13
	1.1. საგარეო პოლიტიკა და უსაფრთხოება	17
	1.2. დემოკრატია, სუვერენიტეტი/დემოკრატიული ინსტიტუტები	25
	1.3. უკრაინაში რუსეთის ინტერვენცია	31
	1.4. იდენტობა/ლიბერალიზმი	35
	1.5. ეკონომიკა/დახმარება	37
II.	ანტიდასავლური გზავნილების სტრუქტურა და პროპაგანდის მეთოდები	39
	2.1. საფრთხეების აღქმის ეროვნება	40
	2.2. რეველუციის შიშები	44
	2.3. „სუვერენული დემოკრატიის“ ხელყოფის საფრთხე	45
	2.4. დემოკრატია და დემოკრატიული ინსტიტუტები, როგორც საფრთხე	46
	2.5. იდენტობის დაკარგვის საფრთხე	49
	2.6. რუსეთი, როგორც მესამე რომი	50
	2.7. რუსეთი, როგორც უსაფრთხოების გარანტია	53
	2.8. რუსეთი, როგორც ეკონომიკური კეთილდღეობის გარანტია	53
III.	ანტიდასავლური გზავნილების წყაროები	55
	3.1. პოლიტიკოსები	56
	3.2. მედია	61
	3.3. საზოგადოებრივი ორგანიზაციები	63
	3.4. სასულიერო პირები	64

ლიბერალები, სხრილები, ინფორმაცია

ლიბერაზა 1.	ანტიდასავლური გზავნილების სუბიექტები, 2022	14
ლიბერაზა 2.	ანტიდასავლური გზავნილების სუბიექტები წყაროების მიხედვით, 2022	14
ლიბერაზა 3.	ანტიდასავლური გზავნილების თემატიკა, 2022	15
ლიბერაზა 4.	ანტიდასავლური გზავნილების თემატიკა სუბიექტების მიხედვით, 2022	16
ლიბერაზა 5.	საგარეო პოლიტიკის და უსაფრთხოების საკითხები წყაროების მიხედვით, 2022	17
ლიბერაზა 6.	ომის შიშების ინსტრუმენტალიზაცია, 2022	18
ლიბერაზა 7.	ომის შიშების ინსტრუმენტალიზაცია პარტიების მიხედვით, 2022	19
ლიბერაზა 8.	ევროინტეგრაციასთან და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული გზავნილები სუბიექტების მიხედვით, 2022	20
ლიბერაზა 9.	ევროინტეგრაციასთან დაკავშირებული გზავნილები პარტიების მიხედვით, 2022	21
ლიბერაზა 10.	ნატოში ინტეგრაციასთან დაკავშირებული გზავნილები, 2022	22
ლიბერაზა 11.	ამერიკასთან დაკავშირებული გზავნილები საგარეო პოლიტიკასა და უსაფრთხოებაზე, 2022	23
ლიბერაზა 12.	დასავლეთთან დაკავშირებული გზავნილები საგარეო პოლიტიკასა და უსაფრთხოებაზე, 2022	23
ლიბერაზა 13.	რუსეთთან დაკავშირებული გზავნილები საგარეო პოლიტიკასა და უსაფრთხოებაზე, 2022	24
ლიბერაზა 14.	უკრაინა-საქართველოსთან დაკავშირებული გზავნილები საგარეო პოლიტიკასა და უსაფრთხოებაზე, 2022	25
ლიბერაზა 15.	გზავნილები „სუვერენულ დემოკრატიაზე“ სამიზნეების მიხედვით, 2022	26
ლიბერაზა 16.	გზავნილები „სუვერენულ დემოკრატიაზე“ წყაროების მიხედვით, 2022 (ყველაზე ხშირი შემთხვევები)	27
ლიბერაზა 17.	გზავნილები „მეორე მაიდნის“ მოწყობის შესახებ სამიზნეების მიხედვით, 2022	27
ლიბერაზა 18.	გზავნილები „მეორე მაიდნის“ მოწყობის შესახებ წყაროების მიხედვით, 2022 (ყველაზე ხშირი შემთხვევები)	28
ლიბერაზა 19.	გზავნილები ამერიკის წინააღმდეგ დემოკრატიისა და სუვერენიტეტის საკითხებზე, 2022	28
ლიბერაზა 20.	გზავნილები დასავლეთის წინააღმდეგ დემოკრატიისა და სუვერენიტეტის საკითხებზე, 2022	29
ლიბერაზა 21.	გზავნილები ევროკავშირის წინააღმდეგ დემოკრატიისა და სუვერენიტეტის საკითხებზე, 2022	30
ლიბერაზა 22.	გზავნილები დემოკრატიული ინსტიტუტების წინააღმდეგ, 2022	31
ლიბერაზა 23.	უკრაინაში რუსეთის ინტერვენციასთან დაკავშირებული გზავნილები დასავლეთის და ამერიკის წინააღმდეგ, 2022	32
ლიბერაზა 24.	უკრაინაში რუსეთის ინტერვენციასთან დაკავშირებული გზავნილები უკრაინის წინააღმდეგ, 2022	33
ლიბერაზა 25.	უკრაინაში რუსეთის ინტერვენციასთან დაკავშირებული გზავნილები ნატოს წინააღმდეგ, 2022	34

ლიბრაჟა 26.	უკრაინაში რუსეთის ინტერვენციასთან დაკავშირებული რუსეთის მხარდამჭერი გზავნილები, 2022	34
ლიბრაჟა 27.	უკრაინაში რუსეთის ინტერვენციასთან დაკავშირებული გზავნილები ევროკავშირის წინააღმდეგ, 2022	35
ლიბრაჟა 28.	იდენტობასთან დაკავშირებული გზავნილები სამიზნეების მიხედვით, 2022	35
ლიბრაჟა 29.	იდენტობასთან დაკავშირებული გზავნილები უკრაინის წინააღმდეგ, 2022	36
ლიბრაჟა 30.	იდენტობასთან დაკავშირებული გზავნილები რუსეთთან მიმართებით, 2022	36
ლიბრაჟა 31.	ანტილიბერალური გზავნილები, 2022	37
ლიბრაჟა 32.	ეკონომიკასთან და დახმარებასთან დაკავშირებული ანტიდასავლური გზავნილები, 2022	38
ლიბრაჟა 33-34.	საზოგადოებრივი აზრის კვლევის შედეგები რუსეთისგან მომდინარე სამხედრო საფრთხესა და საქართველოს ომში ჩათრევის კონსპირაციულ გზავნილებზე	43
ლიბრაჟა 35.	ანტიდასავლური გზავნილების წყაროები, 2022	55
ლიბრაჟა 36.	ანტიდასავლური გზავნილების წყაროები მედია საშუალებების და მათი რესპონდენტების მიხედვით, 2022	56
ლიბრაჟა 37.	ანტიდასავლური გზავნილების წყაროები პარტიების მიხედვით, 2022	56
ლიბრაჟა 38.	ანტიდასავლური გზავნილების წყაროები საზოგადოებრივი ორგანიზაციების მიხედვით, 2022	63

ხსრილი 1.	გზავნილები მეორე ფრონტის გახსნისა და საქართველოს/უკრაინის პლაცდარმად გამოყენების შესახებ	41
ხსრილი 2.	გზავნილები მეორე მაიდნის მოწყობის შესახებ	45
ხსრილი 3.	გზავნილები „სუვერენულ დემოკრატიზმზე“ და გარე ჩარევებზე	45
ხსრილი 4.	გზავნილები „აგენტოკრატიის“ და გარედან მართვის შესახებ	47
ხსრილი 5.	გზავნილები აგენტურის და მეხუთე კოლონის შესახებ	47
ხსრილი 6.	გზავნილები უცხოური დაფინანსებით მოქმედი აგენტურის შესახებ	48

ინფორმაცია 1.	საფრთხეების 5 საფეხურიანი მოდელი	40
ინფორმაცია 2.	იდენტობის დაკარგვის შიშები	49
ინფორმაცია 3.	„საქართველო და მსოფლიოს“ რუსული წყაროები	62

I. ანტიდასავლური გზავნილების თემატიკა – ერთიანი პონაქეები

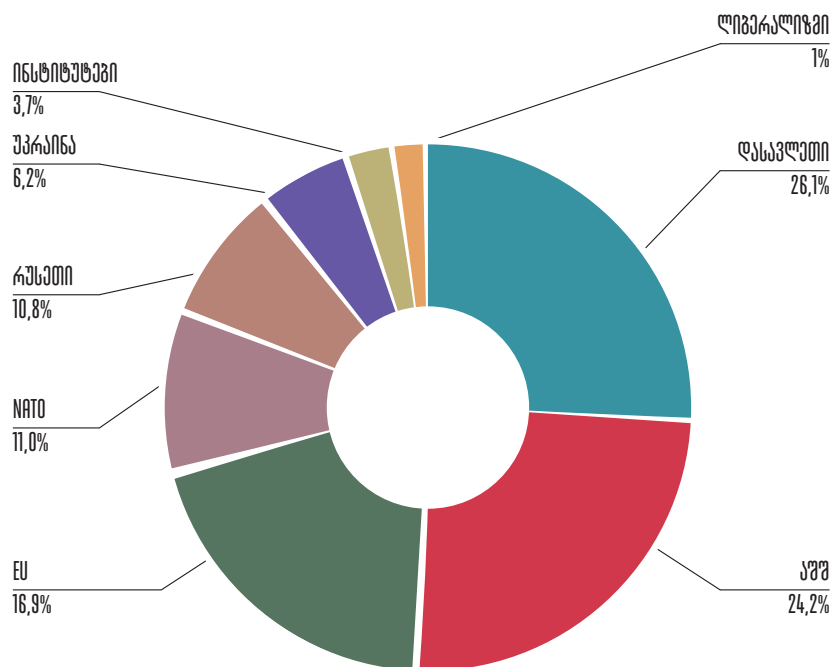
2022 წლის ანტიდასავლური დისკურსის შესწავლისას მედიის განვითარების ფონდმა 10 ათასამდე კომენტარი (9978) გააანალიზა. გზავნილების უმეტესობა კოლექტიური დასავლეთის¹ (26,1% – 2606) წინააღმდეგ იყო მიმართული, რასაც ამერიკის შეერთებული შტატების (24,2% – 2418) წინააღმდეგ კომენტარები მოსდევდა. შემდეგ ადგილებზე ისეთი გაერთიანებები გვხვდება, როგორცაა ევროკავშირი – EU (16,9% – 1682) და ჩრდილოეთ-ატლანტიკური ალიანსი – NATO (11% – 1100). აღნიშნულ მონაცემებში ასევე შესულია რუსეთის მხარდამჭერი მკაფიო განცხადებებიც (10,8% – 1075) და უკრაინის საწინააღმდეგო გზავნილები (6,2% – 622), რაც არა მხოლოდ რუსეთის უკრაინაში ინტერვენციას, არამედ უკრაინა-საქართველოს ურთიერთობებს და იდენტობის საკითხებსაც მოიცავს. ანტიდასავლური დისკურსის ნაწილი იყო ისეთი დემოკრატიული ინსტიტუტების წინააღმდეგ კომენტარები, როგორცაა არასამთავრობო სექტორი (NGO), სახალხო დამცველი და მედია² (3,7% – 372). ცალკე გამოვყავით ანტილიბერალური გზავნილები, რომლებიც გამჭოლ თემად სხვადასხვა კატეგორიებშიც ფიგურირებდა (1% – 103).

აღსანიშნავია, რომ რუსეთი ერთადერთი სუბიექტია, რომელიც წარმოდგენილ კვლევაში პოზიტიურად არის წარმოჩენილი, ხოლო ყველა სხვა სუბიექტი – ნეგატიურად.

¹ ამ კატეგორიაში მოხვდა გზავნილები, რომლებიც ერთდროულად როგორც ამერიკას, ასევე ევროპას და საერთაშორისო ინსტიტუტებს შეეხება; ასევე შემთხვევები, როცა დასავლეთი როგორც ერთიან გეოპოლიტიკურ და ღირებულებით სივრცედ განიხილება.

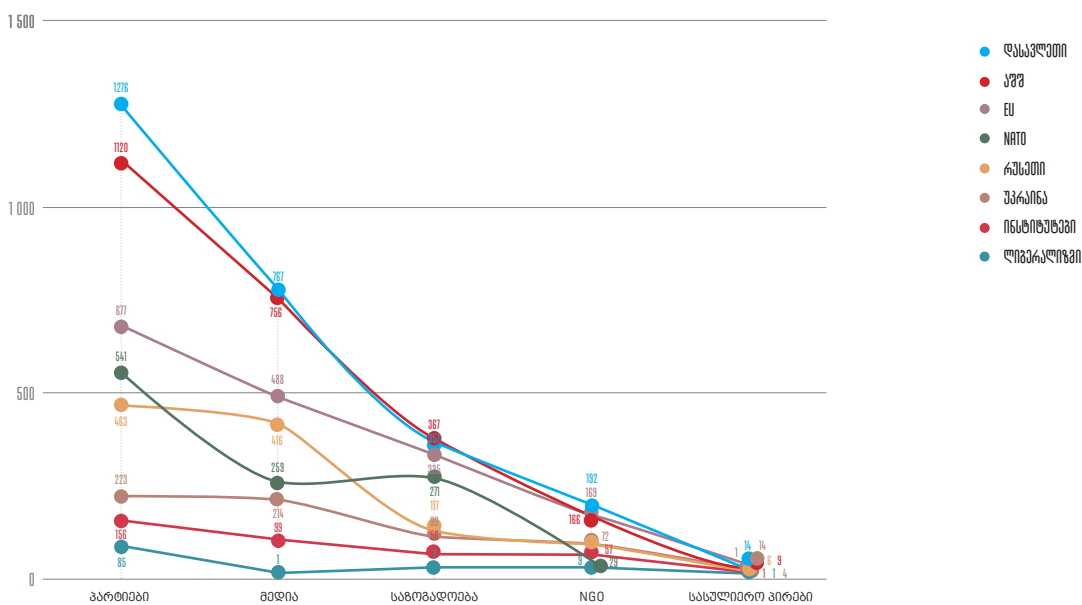
² მედიასთან დაკავშირებული გზავნილები მხოლოდ უკრაინის მოვლენების მიკროძოვრულ გაშუქებას და უცხო ღირებულებების თავსმოხვევას შეეხება და არ მოიცავს პოლიტიკური აფილაციის შესახებ კომენტარებს.

დიაგრამა 1. ანტიდასავლური გზავნილების სუბიექტები, 2022

როგორც დიაგრამა 2-ზე და თანმხლები ცხრილიდან ჩანს, ყველაზე ხშირად ანტიდასავლური გზავნილების წყარო პოლიტიკური კლასი (4541) იყო, რომელსაც მონიტორინგის სუბიექტი მედია (3000) მოსდევს. შემდეგ ადგილზეა საზოგადოება (1609), რომელშიც ამა თუ იმ პოლიტიკურ ჯგუფთან აფილირებული ექსპერტები, მათ შორის სახელისუფლებო, შედიან. ანტიდასავლური გზავნილების წყაროებს შორის არიან საზოგადოებრივი ორგანიზაციების (766) და ყველაზე მცირედით საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის წარმომადგენელი სასულიერო პირები (66).

დიაგრამა 2. ანტიდასავლური გზავნილების სუბიექტები წყაროების მიხედვით, 2022

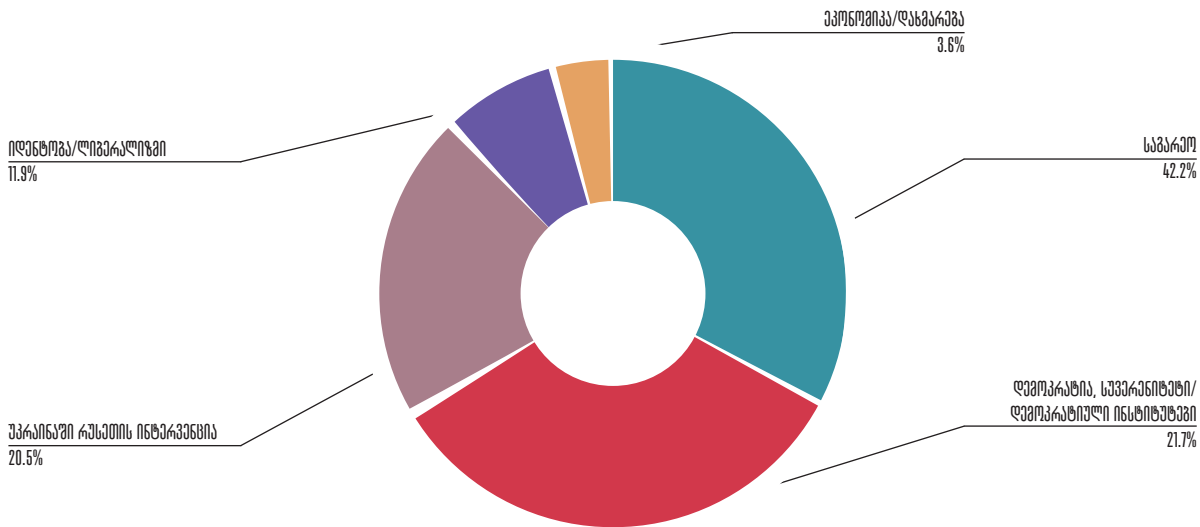

	დასავლეთი	აშშ	EU	NAFTA	რუსეთი	უკრაინა	ინსტიტუტები	ლიბერალიზმი	ჯამი
პარტიები	1276	1120	677	541	463	223	156	85	4541
მედია	767	756	488	259	416	214	99	1	3000
საზოგადოება	357	367	335	271	117	99	56	7	1609
NGO	192	166	169	29	73	72	57	9	766
სასულიერო პირები	14	9	13		6	14	4	1	61
ჯამი	2606	2418	1682	1100	1075	622	372	103	9978

თემატიკა. მონაცემების ანალიზისას გამოიკვეთა ანტიდასავლური გზავნილების 5 ძირითადი თემატიკა. ესენია:

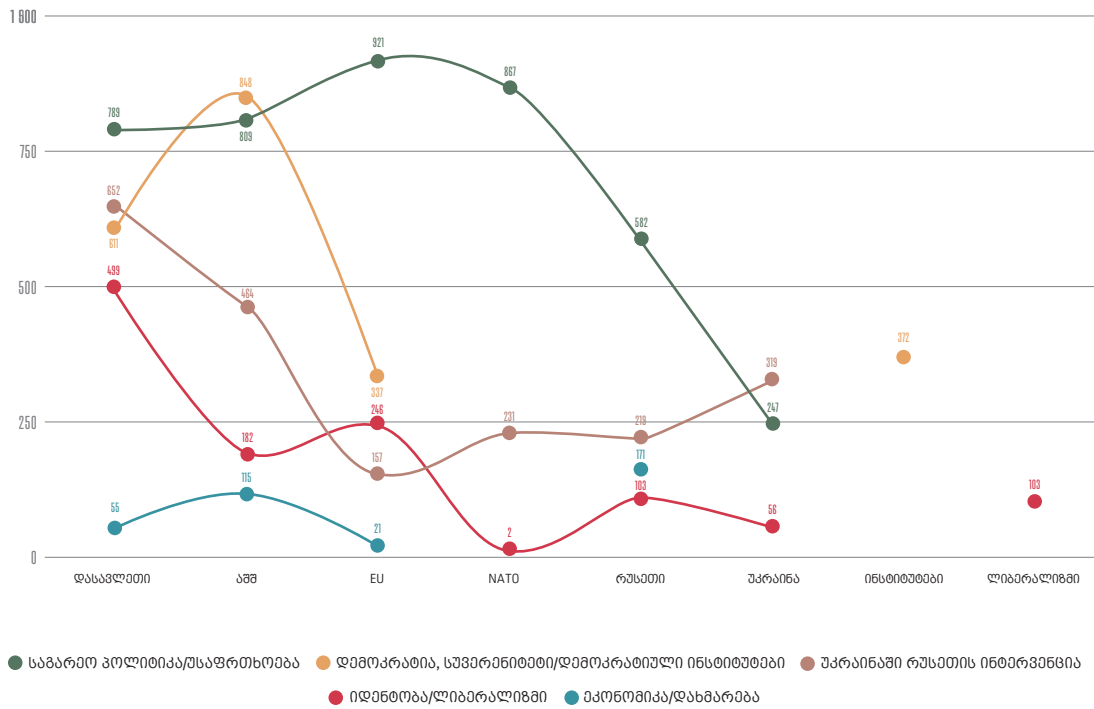
1. საგარეო პოლიტიკა და უსაფრთხოება (42,2%)
2. დემოკრატია, სუვერენიტეტი და დემოკრატიული ინსტიტუტები (21,7%)
3. რუსეთის ინტერვენცია უკრაინაში (20,5%)
4. იდენტობა და ლიბერალიზმი (11,9%)
5. უცხოური დახმარება და ეკონომიკა (3,6%).

ლიზარაგა 3. ანტიდასავლური გზავნილების თემატიკა, 2022

5 თემიდან საგარეო პოლიტიკის და უსაფრთხოების საკითხები დომინირებდა (4215), სადაც ყველაზე ხშირი სამიზნე – ევროკავშირი (921) იყო, რომელსაც ნატო (867) და ამერიკა (809) მოსდევდა. შემდეგ ადგილზე მყოფ დემოკრატიის, სუვერენიტეტისა და დემოკრატიულ ინსტიტუტებთან დაკავშირებულ თემატიკაში (2168) მთავარი სამიზნე ამერიკის შეერთებული შტატები (848) იყო, ხოლო უკრაინაში რუსეთის ინტერვენციასთან დაკავშირებულ თემატიკაში (2042) – დასავლეთი (652). იდენტობის და ლიბერალიზმის თემატიკაც (1191) ყველაზე ხშირად კოლექტიურ დასავლეთს (499) მიემართებოდა, ამავე დროს რუსეთის, როგორც იდენტობის დამცველის პოზიტიური წარმოდგენა (103) ხდებოდა. რუსეთის პოზიტიური რეპრეზენტაცია (171) ეკონომიკისა და დახმარებების თემატიკაშიც დომინირებდა (362), სადაც რუსული ბაზრის უპირატესობის ხაზგასმა და ამავედროულად ამერიკული (115) და დასავლური (55) დახმარებების და მათი მიზნობრიობის ეჭვქვეშ დაყენება ხდებოდა.

ღიპრეპა 4. ანტიდისკულური გზაწილევის თემატიკა სუბიექტების მიხედვით, 2022

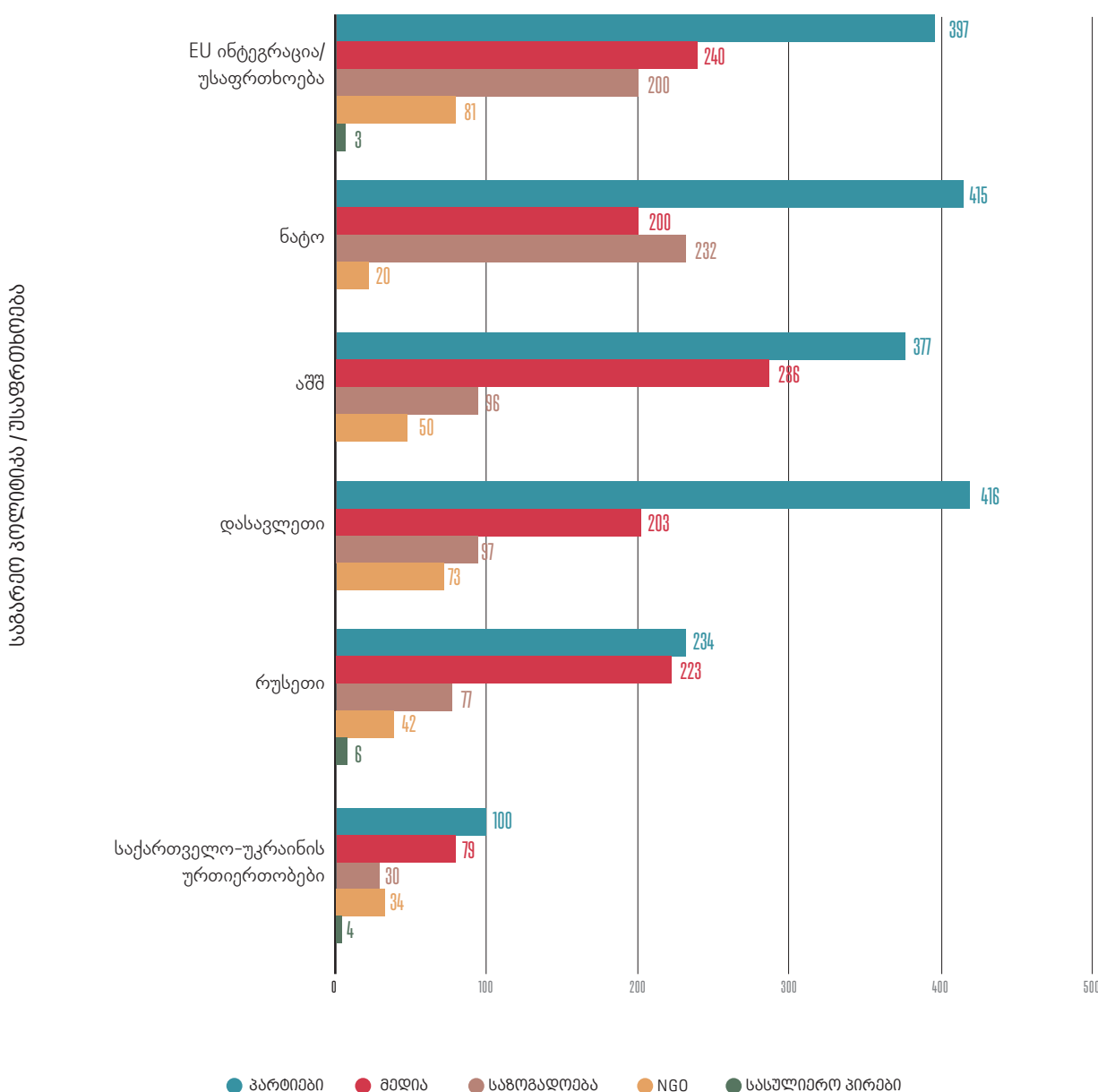

	საგარეო პოლიტიკა/უსაფრთხოება	დემოკრატია, სუვერენიტეტი/დემოკრატიული ინსტიტუტები	უკრაინაში რუსეთის ინტერვენცია	იდენტობა/ლიბერალიზმი	ეკონომიკა/დახმარება	საგარეო პოლიტიკა/უსაფრთხოება	დემოკრატია, სუვერენიტეტი/დემოკრატიული ინსტიტუტები	უკრაინაში რუსეთის ინტერვენცია	იდენტობა/ლიბერალიზმი	ეკონომიკა/დახმარება	ჯამი
საგარეო პოლიტიკა/უსაფრთხოება	789					789					789
დემოკრატია, სუვერენიტეტი/დემოკრატიული ინსტიტუტები		611					611				611
უკრაინაში რუსეთის ინტერვენცია			652					652			652
იდენტობა/ლიბერალიზმი				499					499		499
ეკონომიკა/დახმარება					55					55	55
ჯამი	789	611	652	499	55	789	611	652	499	55	2606

1.1 საგარეო პოლიტიკა და უსაფრთხოება

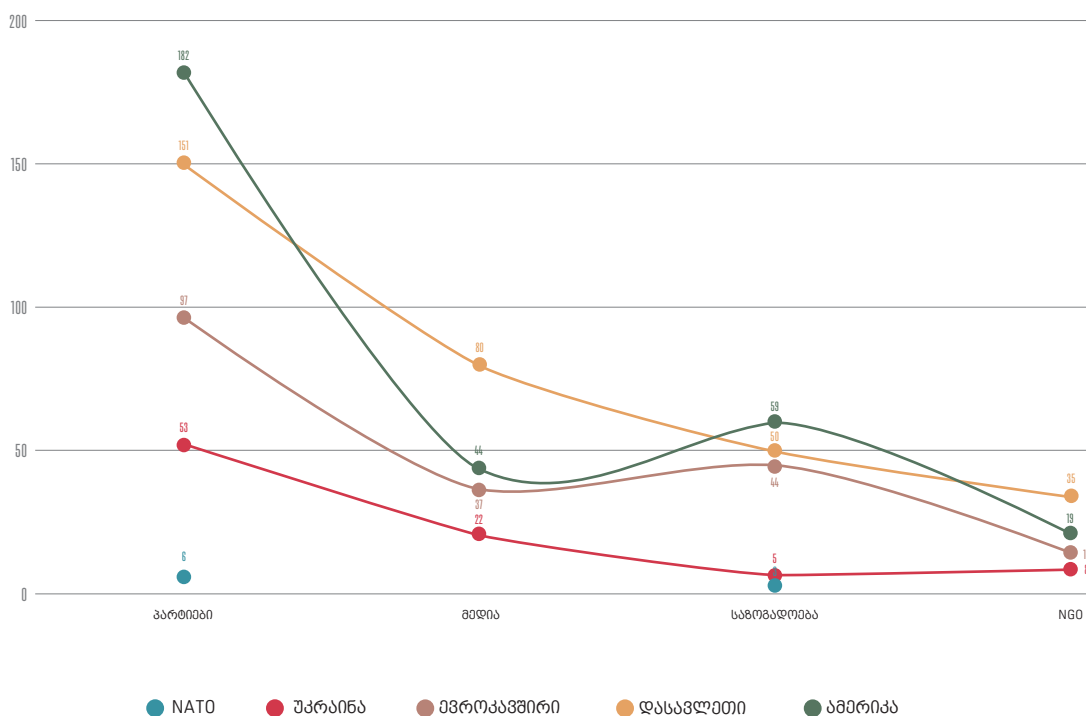
საგარეო პოლიტიკის და უსაფრთხოების თემებზე მთავარი სამიზნე ევროკავშირი (921) იყო, რაც ევროინტეგრაციის პროცესს, კერძოდ კი საქართველოსთვის კანდიდატის სტატუსის მინიჭების თემას უკავშირდებოდა. ევროკავშირის მოსდევდა ნატო (867), ამერიკის შეერთებული შტატები (809), დასავლეთი (789) და უკრაინა (247). ყველა შემთხვევაში ანტიდასავლური გზავნილების მთავარი წყარო პოლიტიკოსები იყვნენ, რომელთაც მედია, საზოგადოება და არასამთავრობოები მოსდევდნენ. რუსეთის მხარდამჭერი (582) გზავნილების წყაროები კი პოლიტიკოსები (234) და მონიტორინგის სუბიექტი კრემლისტური მედიები (223) თითქმის თანაბრად იყვნენ.

დიაგრამა 5. საგარეო პოლიტიკის და უსაფრთხოების საკითხები წყაროების მიხედვით, 2022

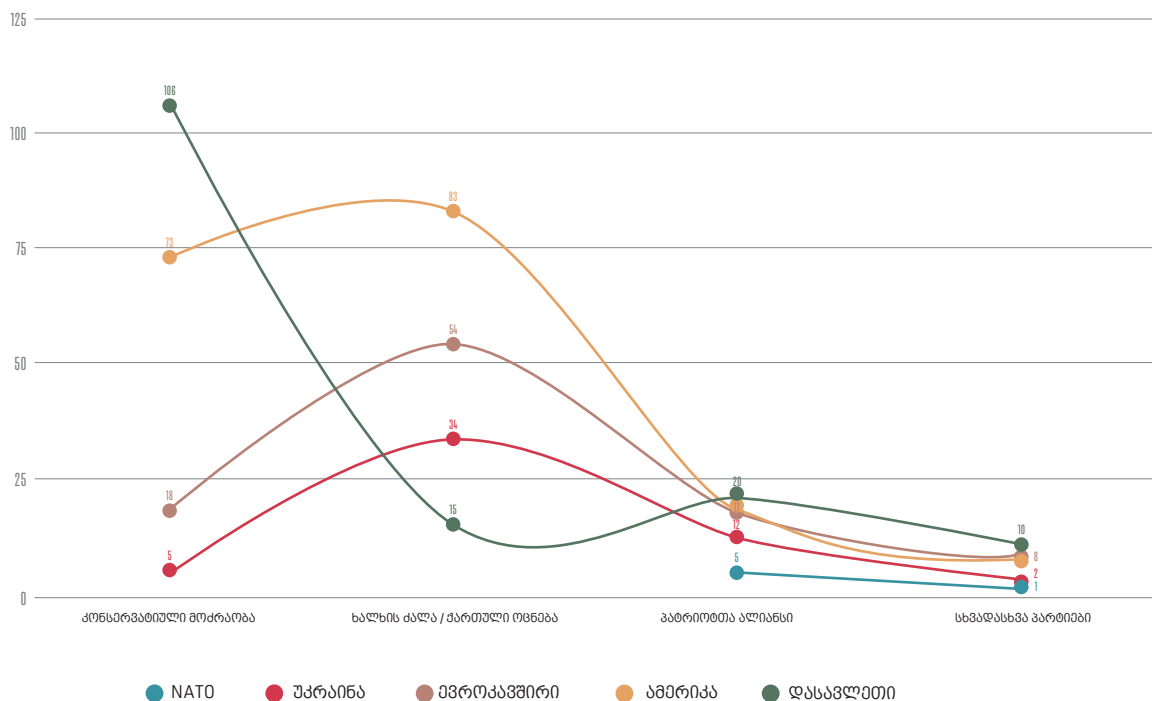
გამოიკვეთა საერთო გზავნილები, რომლებიც რუსეთის გარდა ყველა სუბიექტის წინააღმდეგ იყო მიმართული. ასეთ გზავნილებს შორის ყველაზე მგრძობიარე ომის შიშებით მანიპულირებას უკავშირდებოდა და ამკვიდრებდა აზრს, რომ დასავლეთი (316), ამერიკა (304), ევროკავშირი (192), უკრაინა (88) და ნატო (9) საქართველოს ომში ჩათრევას და ქვეყანაში მეორე ფრონტის გახსნას ცდილობდნენ. ომის შიშებით მანიპულირებამ უკრაინის ომის ფონზე განსაკუთრებული სიმძაფრე შეიძინა და საქართველოსთვის კანდიდატის სტატუსის მინიჭების საკითხის განხილვისას პოლიტიკური მანიპულირების მთავარ ინსტრუმენტად იქცა. როგორც ქვემოთ მოცემული დიაგრამიდან ჩანს, ყველაზე ხშირად ომის შიშების ინსტრუმენტალიზაციას პოლიტიკური კლასი მიმართავდა.

დიაგრამა 6. ომის შიშების ინსტრუმენტალიზაცია, 2022

პოლიტიკური პარტიებიდან მეორე ფრონტის გახსნის თემით ყველაზე ხშირად კრემლისტური პარტია „ალტ-ინფო/კონსერვატიული მოძრაობა“ (202) მანიპულირებდა, რომელიც საქართველოს ომში ჩათრევის მცდელობაში მეტწილად დასავლეთსა და ამერიკას ადანაშაულებდა. კონსერვატიულ მოძრაობას მცირედით ჩამორჩებოდა მმართველი პარტიის სატელიტი და საპარლამენტო უმრავლესობის წევრი ფრაქცია „ხალხის ძალა“ და „ქართულ ოცნება“ ერთად (186), რაც მეტწილად ამერიკას და ევროკავშირს, ასევე უკრაინას უკავშირდებოდა. შემდეგ ადგილზე იყო კრემლისტური პარტია „პატრიოტთა ალიანსი“ (72), რომელიც სხვებთან ერთად ომში ჩათრევის მცდელობაში ნატოსაც ადანაშაულებდა.

დიაგრამა 7. ომის უიშვილის ინსტრუმენტალის პარტიების მიხედვით, 2022

პერიოდის დასაწყისი. როგორც აღინიშნა, საგარეო პოლიტიკის საკითხებში ევროკავშირის დომინირება მეტწილად ევროინტეგრაციის პროცესს უკავშირდებოდა და განსაკუთრებით მას შემდეგ გამწვავდა, რაც 2022 წლის 17 ივნისს ევროკომისიამ საქართველო-უკრაინა-მოლდოვას სამეულიდან კანდიდატის სტატუსის მინიჭებას მხარი მხოლოდ საქართველოს შემთხვევაში არ დაუჭირა³.

ევროინტეგრაციის თემაზე თითქმის თანაბრად დომინირებდა გზავნილები, რომლებიც ერთი მხრივ, ევროსკეპტიციზმს (193) აღვივებდა, მეორე მხრივ კი ომის შიშების ინსტრუმენტალიზაციას ახდენდა და ამკვიდრებდა აზრს, რომ კანდიდატის სტატუსზე უარი იმით იყო განპირობებული, რომ საქართველოს ხელისუფლება უკრაინის ომის ფონზე ქვეყანაში მეორე ფრონტის გახსნას (192) არ დასთანხმდა.

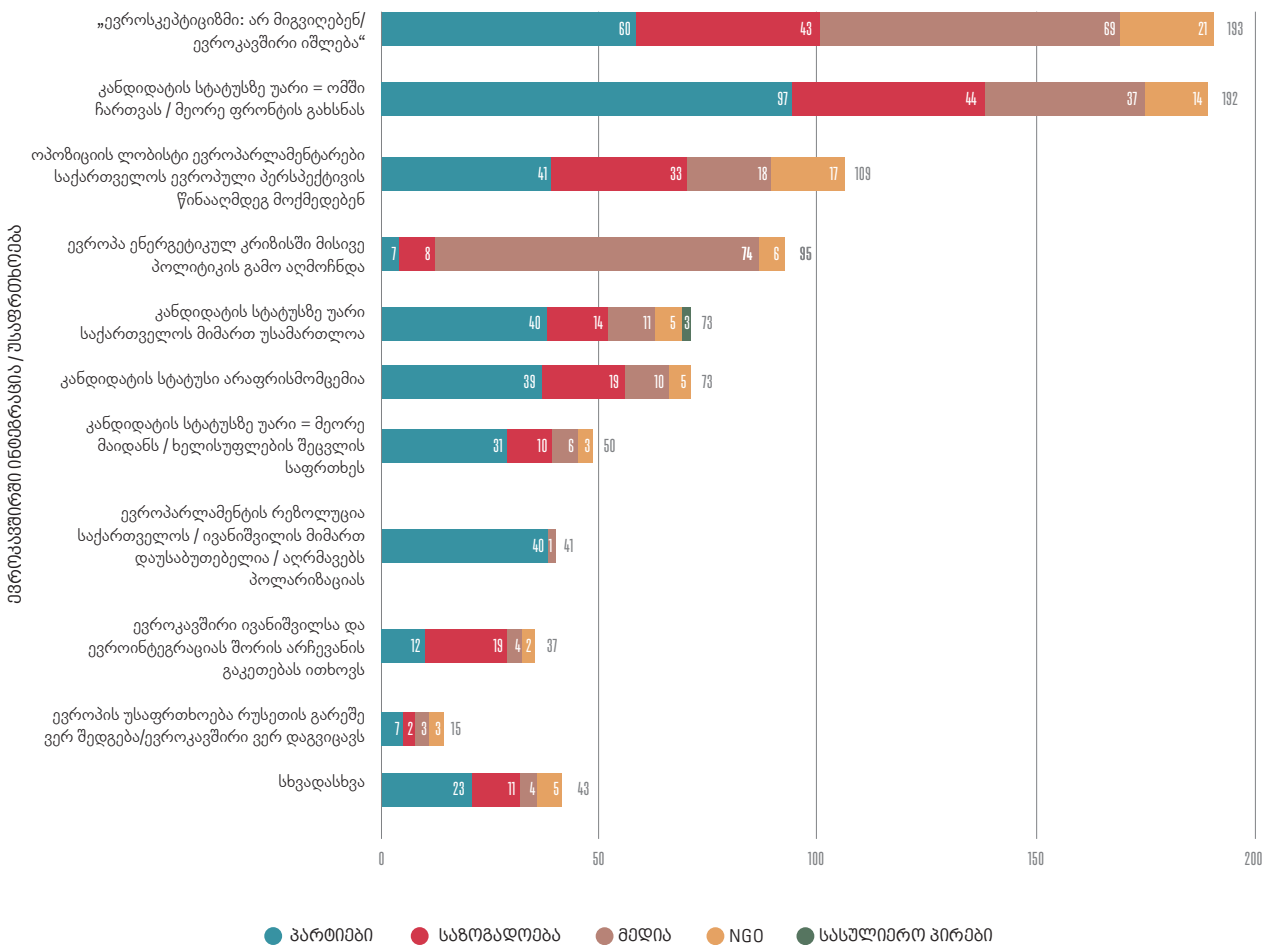
მეორე ფრონტის გახსნის თემით მანიპულირების გარდა, ხდებოდა პასუხისმგებლობის თავად ევროპულ ინსტიტუტებზე გადაბრალება და დემოკრატიის მხრივ უკუსვლაზე კრიტიკული შეფასებების საპასუხოდ, ევროპარლამენტარების ოპოზიციის ლობირებასა და საქართველოს საწინააღმდეგოდ მოქმედებაში დადანაშაულება (109). გზავნილების ნაწილი, ერთი მხრივ, ამკვიდრებდა აზრს, რომ კანდიდატის სტატუსზე უარი საქართველოს მიმართ უსამართლოა (73), მეორე მხრივ კი, ამტკიცებდა, რომ კანდიდატის სტატუსი უსარგებლო და არაფრისმომცემია (73), რასაც თურქეთის გამოცდილებაც ადასტურებდა. საქართველოს ომში ჩათრევის გარდა, კანდიდატის სტატუსს უკავშირდებოდა გზავნილები მეორე მაიდნის მოწყობისა და ხელისუფლების ცვლილების თაობაზე (50).

³ გვანცა ნემსაძე, რადიო თავისუფლება. 24 ივნისი, 2022. კანდიდატის სტატუსის მიღებაში ხელი გეოგრაფიამ შეგვიშალა – სწორია თუ მცდარი? <https://www.radiotavisupleba.ge/a/31912354.html>

ორი გზავნილი „ქართული ოცნების“ დამფუძნებელს, ბიძინა ივანიშვილს შეეხებოდა: ერთ შემთხვევაში ევროპარლამენტის რეზოლუციას, რომელიც საქართველოში დემოკრატიის და მედიის თავისუფლების მხრივ უკუსვლის გამო ივანიშვილის დასაწესრიგებს ითხოვდა⁴, მმართველი პარტია საქართველოს და ივანიშვილის მიმართ დაუსაბუთებლად (41) მიიჩნევდა; მეორე შემთხვევაში ევროკავშირის მოთხოვნას დეოლიგარქიზაციაზე სხვადასხვა აქტორები ევროკავშირის ულტიმატუმად წარმოაჩინდნენ, რომელიც სახელისუფლებო პარტიას ივანიშვილსა და ევროკავშირს შორის არჩევანის გაკეთებისკენ მოუწოდებდა (37).

უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული გზავნილები ევროკავშირთან მიმართებით შედარებით ნაკლებად ფიგურირებდა და ერთ შემთხვევაში ენერგეტიკულ უსაფრთხოებას („ევროპა ენერგეტიკულ კრიზისში მისივე პოლიტიკის გამო აღმოჩნდა“ – 95), მეორე შემთხვევაში კი საერთო უსაფრთხოების არქიტექტურაში რუსეთის განსაკუთრებულ როლს შეეხებოდა („ევროპის უსაფრთხოება რუსეთის გარეშე ვერ შედგება/ ევროკავშირი ვერ დაგვიცავს“ – 15).

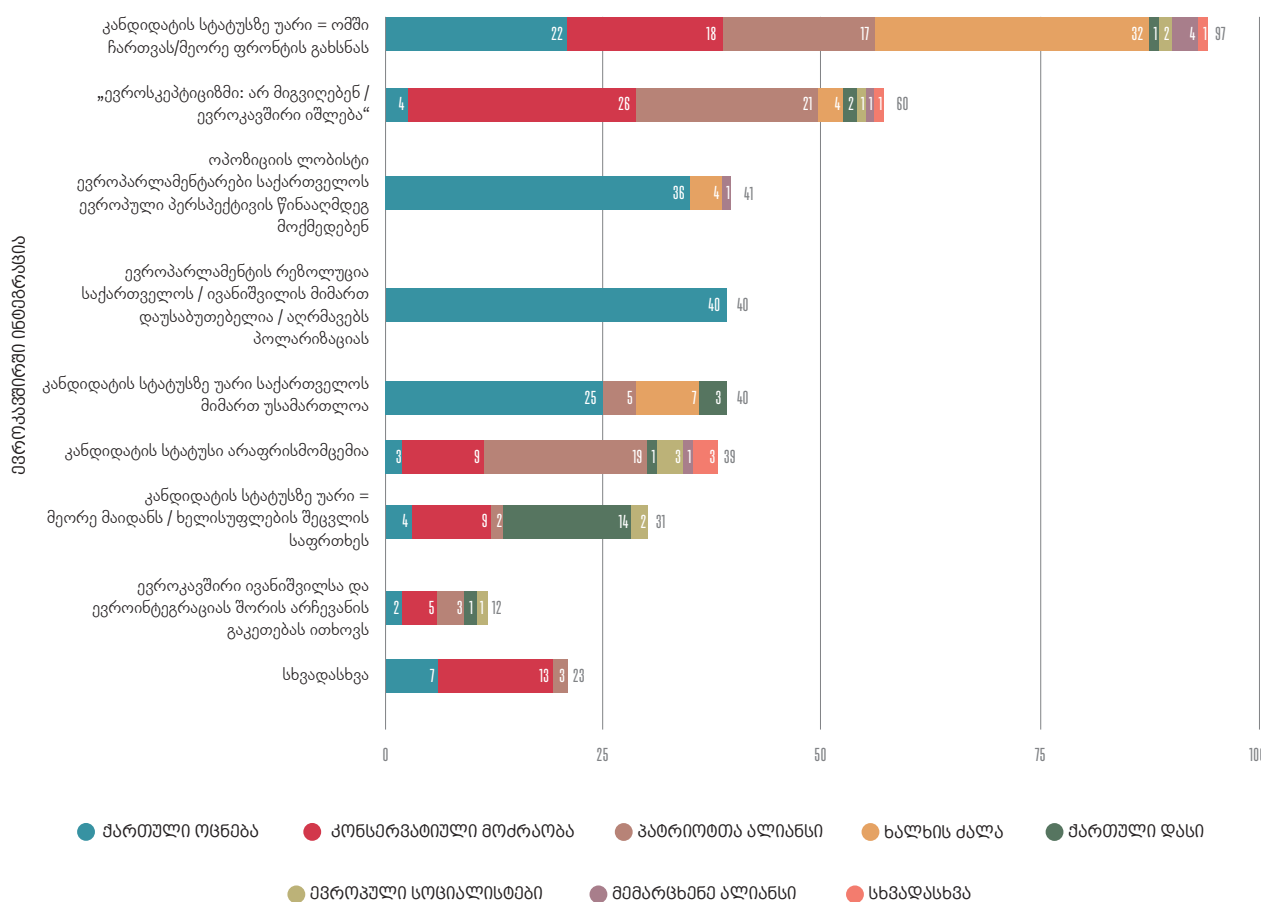
დიაგრამა 8. ევროინტეგრაციასთან და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული გზავნილები სოციალური მედიის მიხედვით, 2022

⁴ Civil.ge, 9 ივნისი, 2022. „ევროპარლამენტის რეზოლუცია ივანიშვილის წინააღმდეგ სანქციების დაწესებას ითხოვს“ <https://civil.ge/ka/archives/495386>

ევროინტეგრაციაზე მონაცემების პარტიული კუთხით ანალიზისას, გამოიკვეთა თანხვედრა, ერთი მხრივ, მმართველი პარტიის „ქართული ოცნების“ და მისი სატელიტი „ხალხის ძალის“ გზავნილებსა და მეორე მხრივ, კრემლისტური პარტიების – ალტ-ინფო/კონსერვატიული მოძრაობა და პატრიოტთა ალიანსის – გზავნილებს შორის. ეს თანხვედრა განსაკუთრებით თვალსაჩინო ომის შიშების კულტივირების მხრივ იყო, რა დროსაც დემოკრატიის მხრივ ქვეყანაში არსებული გამოწვევებიდან პასუხისმგებლობის გადატანა ევროკავშირზე ხდებოდა, რომელსაც საქართველოში მეორე ფრონტის გახსნის და მეორე მაიდანის მოწყობის მცდელობა ბრალდებოდა.

ლიზინგა 9. ევროინტეგრაციისთან დაკავშირებული გზავნილები პარტიების მიხედვით, 2022

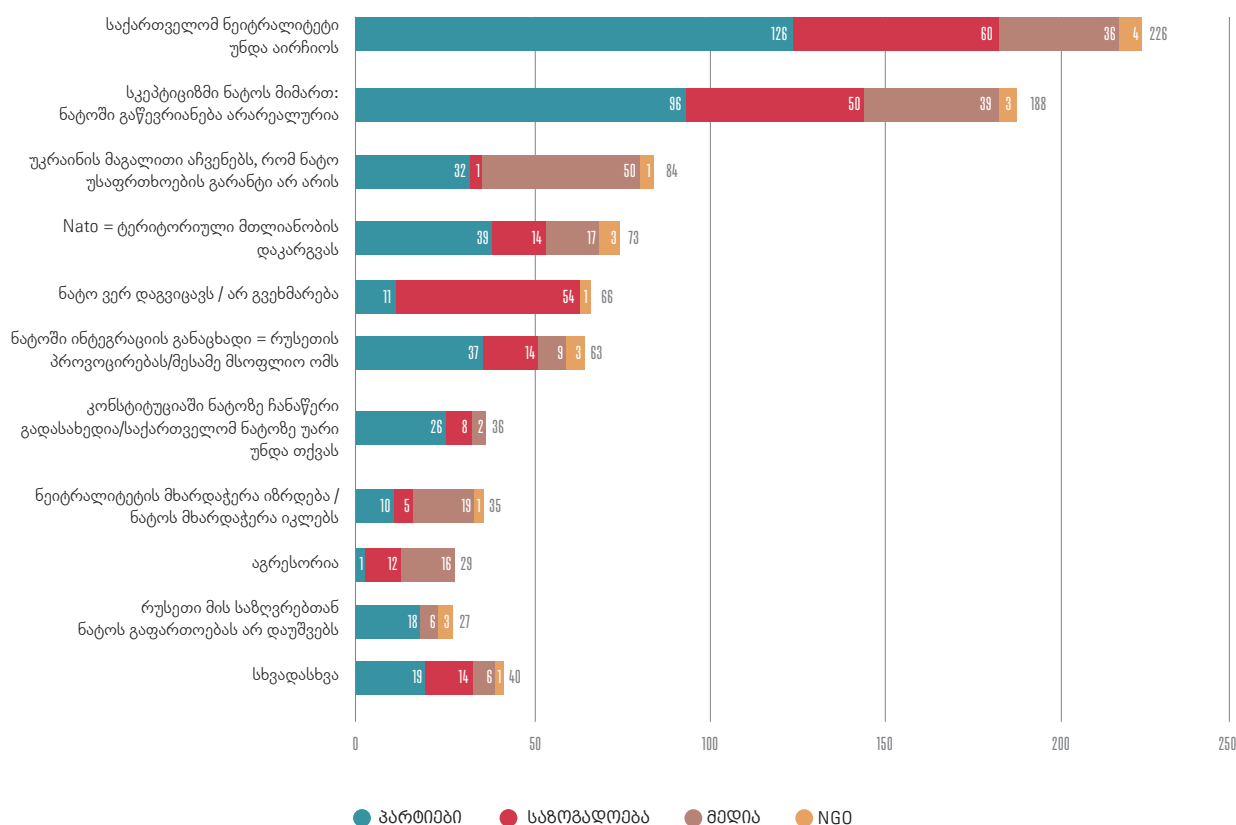

ნატოში ინტეგრაცია. საგარეო პოლიტიკის და უსაფრთხოების საკითხებში ევროკავშირის შემდეგ სამიზნე ჩრდილოატლანტიკური ალიანსი იყო (867), სადაც საქართველოს ნეიტრალიტეტის შესახებ მოსაზრება დომინირებდა (226), რომელსაც ყველაზე ხშირად პატრიოტთა ალიანსი (248) და მასთან დაკავშირებული მედია პლატფორმა „ობიექტივი“ (131) ახმოვანებდნენ. ნატოს მიმართ ტრადიციულ სკეპტიციზმთან (188) ერთად, რომელიც მეტწილად ალიანსში გაწევრიანების არარეალურობაზე აპელირებს, გაჩნდა ახალი გზავნილები, რაც უკრაინის ომის ფონზე შემდეგ მოსაზრებებს ამკვიდრებდა:

- უკრაინის მაგალითი აჩვენებს, რომ ნატო უსაფრთხოების გარანტი არ არის (84);
- ნატოში ინტეგრაციის განაცხადი = რუსეთის პროვოცირებას/მესამე მსოფლიო ომს (63);
- კონსტიტუციაში ნატოზე ჩანაწერი გადასახედია/საქართველომ ნატოზე უარი უნდა თქვას (36).

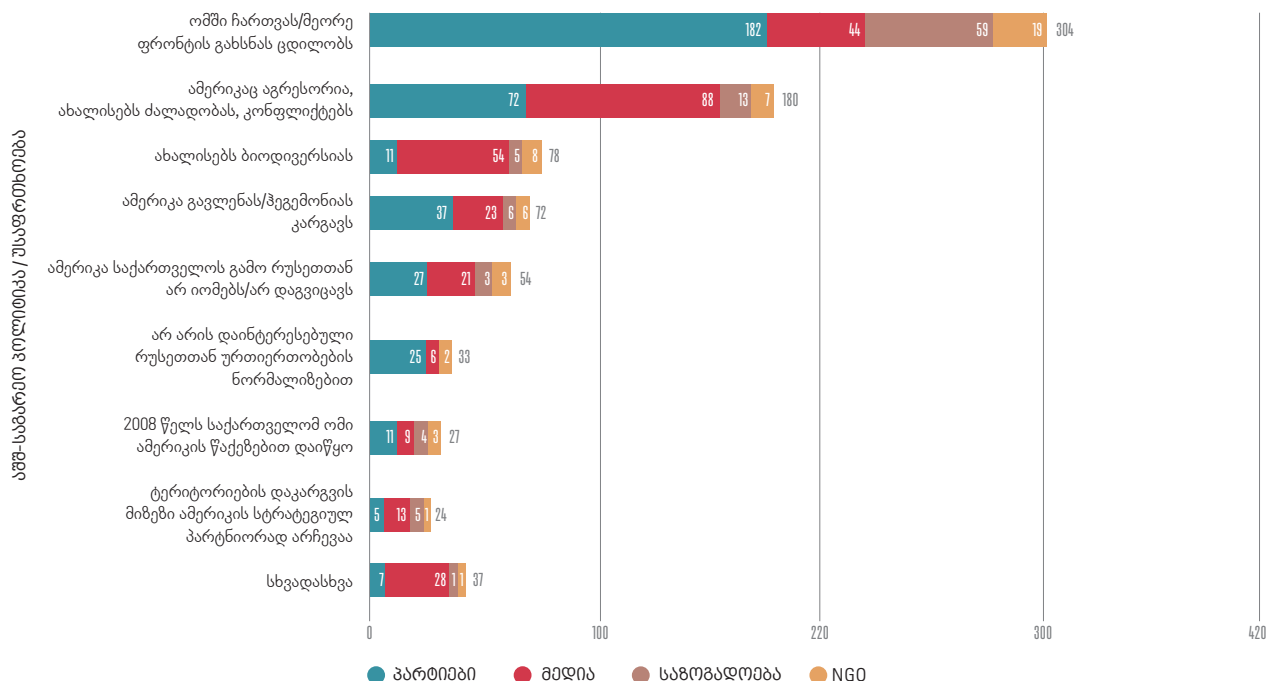
კვლავ ხდებოდა ძველი გზავნილის კულტივირება, რომ ნატოში ინტეგრაცია ტერიტორიული მთლიანობის დაკარგვის ტოლფასია (73) და რომ რუსეთი მის საზღვრებთან ნატოს გაფართოებას არ დაუშვებდა (27).

დიაგრამა 10. ნატოში ინტეგრაციის დაკავშირებული გზავნილები, 2022

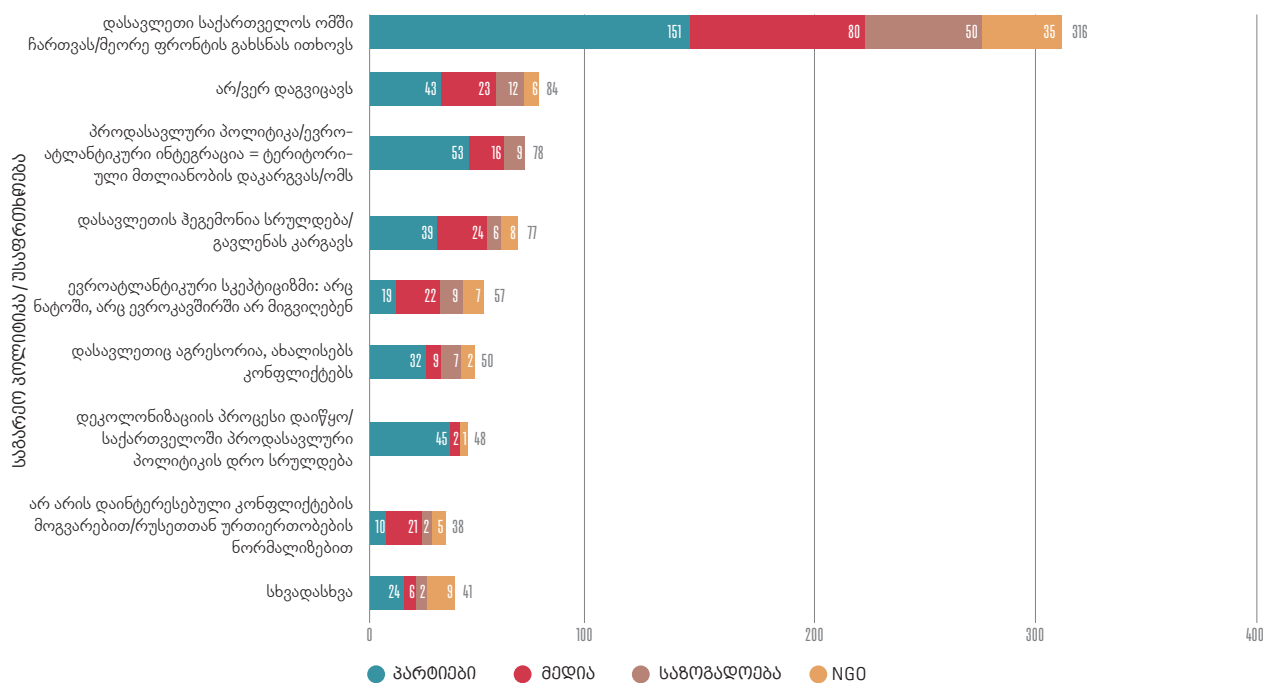
კუჭ - საგარეო პოლიტიკა / უსაფრთხოება. ისევე როგორც ევროინტეგრაციის შემთხვევაში, ამერიკასთან დაკავშირებული საგარეო ურთიერთობებისა და უსაფრთხოების თემატიკაშიც საქართველოს ომში ჩართვის და მეორე ფრონტის გახსნის გზავნილები დომინირებდა (304). შემდეგი გზავნილი ამკვიდრებდა აზრს, რომ არა მხოლოდ რუსეთი, არამედ ამერიკაც აგრესორი (180) იყო. ამერიკის მხრიდან ბიოდივერსიის საფრთხეზე (78) გზავნილები ყველაზე მეტად სამონიტორინგო მედიაში იყო წარმოდგენილი (54). მოსაზრებას, რომ ამერიკა ვერ დაგვიცავს და საქართველოს გამო რუსეთთან არ იომებს (54), თან ახლდა გზავნილები, რომლებშიც რუსეთთან ურთიერთობების დასრულებლობაში (33), 2008 წლის ომის წაქეზებასა (27) და ტერიტორიული მთლიანობის დაკარგვაში (24) რუსეთის ნაცვლად ამერიკის დადანიშნულება ხდებოდა.

დიაგრამა 11. ამერიკისთან დაკავშირებული გზავნილები საგარეო პოლიტიკასა და უსაფრთხოებაზე, 2022

დასავლეთი – საგარეო პოლიტიკა/უსაფრთხოება. საქართველოს ომში ჩართვის საფრთხის გარდა (316), სხვა გზავნილები ამკვიდრებდა აზრს, რომ დასავლეთს საქართველოს უსაფრთხოების უზრუნველყოფა არ შეუძლია (84), რომ პროდასავლური პოლიტიკა ტერიტორიების დაკარგვას განაპირობებს (78) და ქვეყნის დეკოლონიზაციის პროცესი დაწყებულია, რაც პროდასავლური პოლიტიკის დასასრულს მოასწავებს (48). ამ უკანასკნელი გზავნილის კულტივირებას ძირითადად ალტ-ინფო/კონსერვატიული მოძრაობა (43) ახდენდა.

დიაგრამა 12. დასავლეთთან დაკავშირებული გზავნილები საგარეო პოლიტიკასა და უსაფრთხოებაზე, 2022

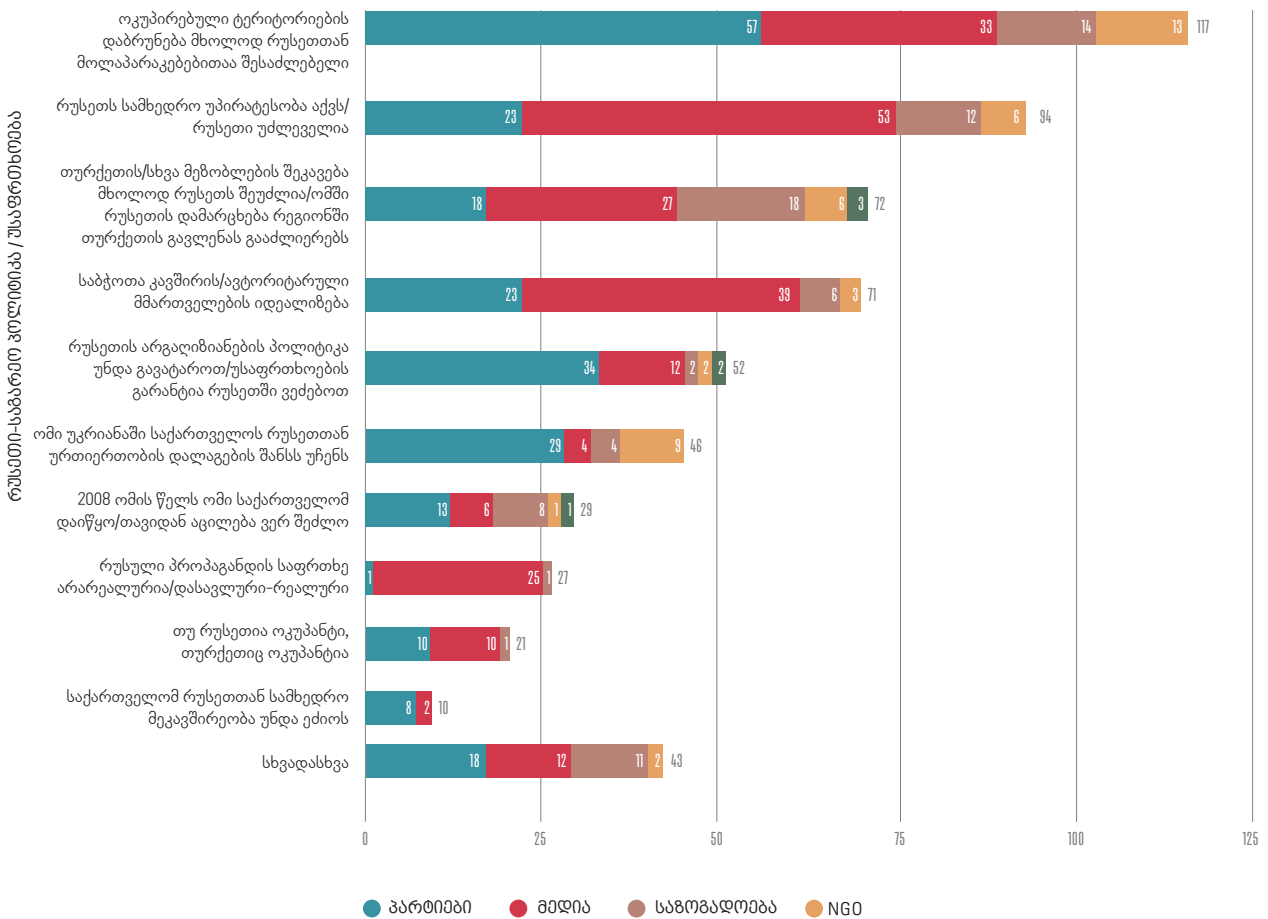

რუსეთი - საგარეო პოლიტიკა უსაფრთხოება. რუსეთის მხარდამჭერი გზავნილები ოკუპირებული ტერიტორიების დაბრუნების ერთადერთ შესაძლებლობად რუსეთთან მოლაპარაკებების დაწყებას (117) სახავდა და უკრაინის ომს რუსეთთან ურთიერთობის დალაგების შანსად განიხილავდა (46), ამავე დროს რუსეთის არგალიზაციის პოლიტიკის და უსაფრთხოების გარანტიების რუსეთში ძიების აუცილებლობაზე (52) ამახვილებდა ყურადღებას.

როგორც წინა წლებში, თურქეთის და სხვა მეზობლების შემაკავებელ ფაქტორად რუსეთი სახელდება, ამავე დროს ომის კონტექსტში ვრცელდებოდა ახალი გზავნილი, რომელიც უკრაინაში რუსეთის დამარცხების შემთხვევაში, რეგიონში თურქეთის გავლენის გაძლიერების საფრთხეზე საუბრობდა (72). თურქეთის წინააღმდეგ კომენტარებს თან ერთვოდა გზავნილი, რომელიც წლებია ცირკულირებს და ისტორიული ტრავმის გაღვივებით რუსეთის საფრთხიდან ფოკუსის თურქეთის ისტორიულ საფრთხეზე გადატანას ცდილობს („თუ რუსეთია ოკუპანტი, თურქეთიც ოკუპანტია“ – 21).

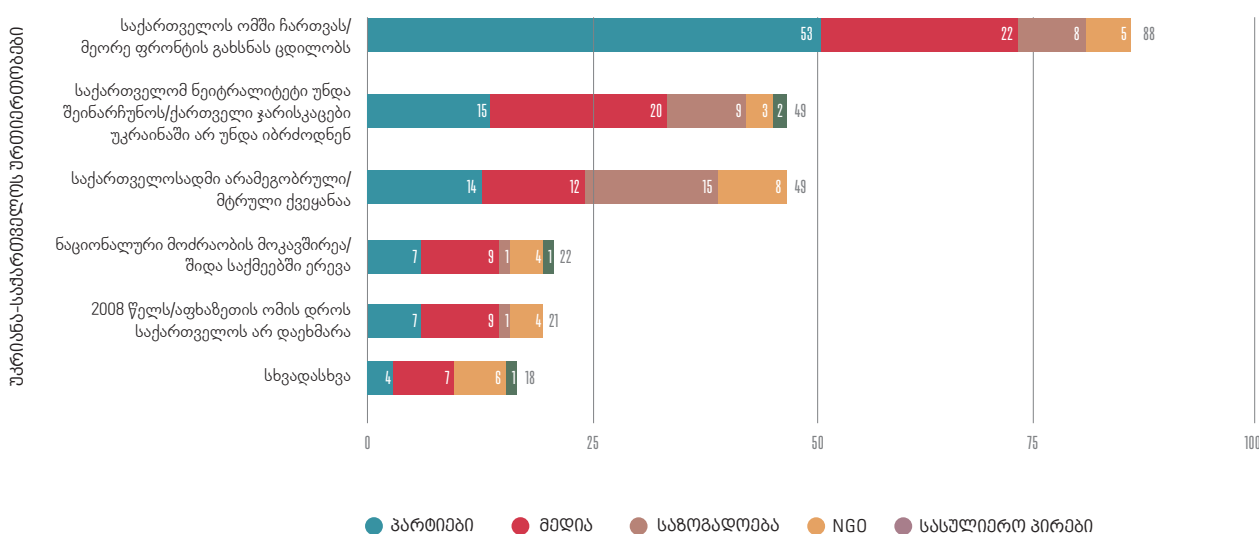
რუსეთის უძლეველობის და სამხედრო უპირატესობის (94) გზავნილებთან ერთად კრემლისტური ალტ-ინფო/კონსერვატიული მოძრაობა რუსეთთან სამხედრო მეკავშირეობის იდეითაც (8) გამოდიოდა. ამასთანავე ხდებოდა საბჭოთა კავშირის და ავტორიტარული მმართველობის იდეალიზაცია (71).

ლინკაჟა 13. რუსეთთან დაკავშირებული გზავნილები საგარეო პოლიტიკასა და უსაფრთხოებაზე, 2022

უკრაინა-საქართველოს ურთიერთობები. საქართველოში მეორე ფრონტის გახსნით დაინტერესებულ მხარედ უკრაინაც ფიგურირებდა (88), რომელიც საქართველოსადმი არამეგობრულ, ზოგ შემთხვევაში კი მტრულ ქვეყნად (49) იყო წარმოჩენილი. ამავე დროს კეთდებოდა განცხადებები იმის შესახებ, რომ საქართველომ რუსეთ-უკრაინის ომში ნეიტრალიტეტი უნდა შეინარჩუნოს და რომ ქართველი ჯარისკაცები უკრაინაში არ უნდა იბრძოდნენ (49). ოპოზიციურ ნაციონალურ მოძრაობასთან უკრაინის ხელისუფლების კავშირების და შიდა საქმეებში ჩარევის ბრალდებების (22) გარდა, კეთდებოდა განცხადებები იმის შესახებ, რომ 2008 წელს და აფხაზეთში ომის დროს უკრაინა საქართველოს არ ეხმარებოდა (21).

დიაგრამა 14. უკრაინა-საქართველოსთან დაპაუჩიკებული გზავნილები საგარეო პოლიტიკასა და უსაფრთხოებაზე, 2022.

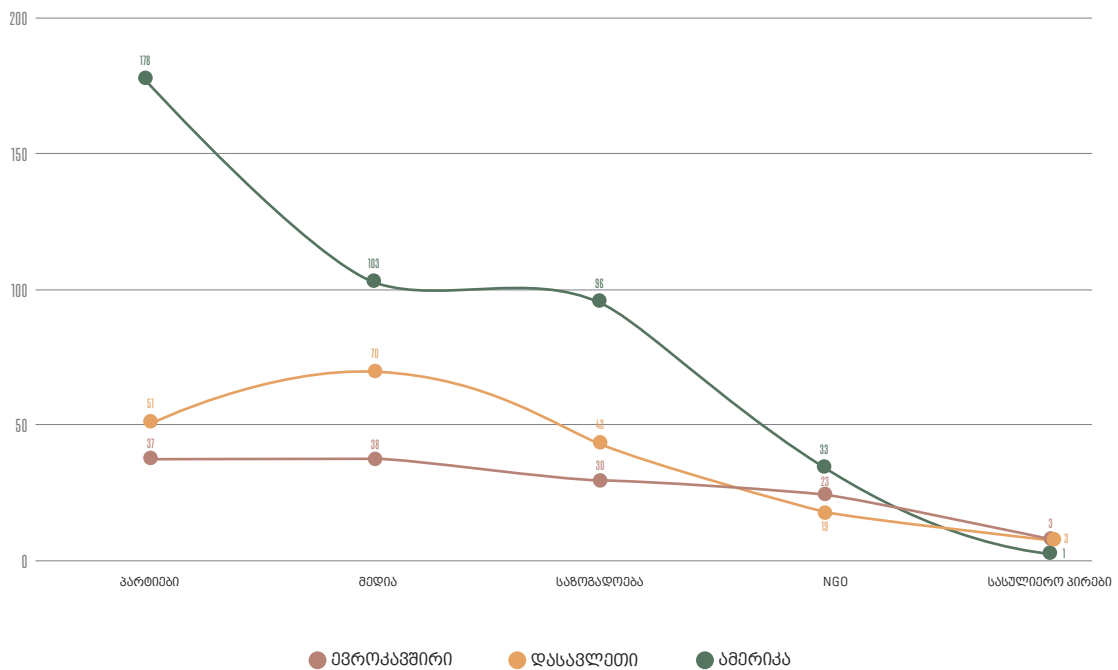
1.2 დემოკრატია, სუვერენიზმი / დემოკრატიული ინსტიტუტები

დემოკრატიის, სუვერენიტეტისა და დემოკრატიული ინსტიტუტების თემატიკაში ყველა ხშირი სამიზნე ამერიკა იყო (848), რომელსაც დასავლეთი (611) და ევროკავშირი (337) მოსდევდა.

„სუვერენული დემოკრატია“. რუსეთში დამკვიდრებულ ე.წ. სუვერენული დემოკრატიის კონცეფციას⁵ ეხმიანება ამ მიმართულებით ქართულ დისკურსში დომინანტი გზავნილი, რომელიც ამტკიცებს, რომ ამერიკა (411), დასავლეთი (186) და ევროკავშირი (131) საქართველოს შიდა სუვერენულ საქმეებში ჩარევას და ქვეყნის მართვას ცდილობენ. ამ მხრივ, ყველაზე მეტი გზავნილი, როგორც დიაგრამიდან ჩანს, ამერიკის შეერთებული შტატების მისამართით ისმობდა.

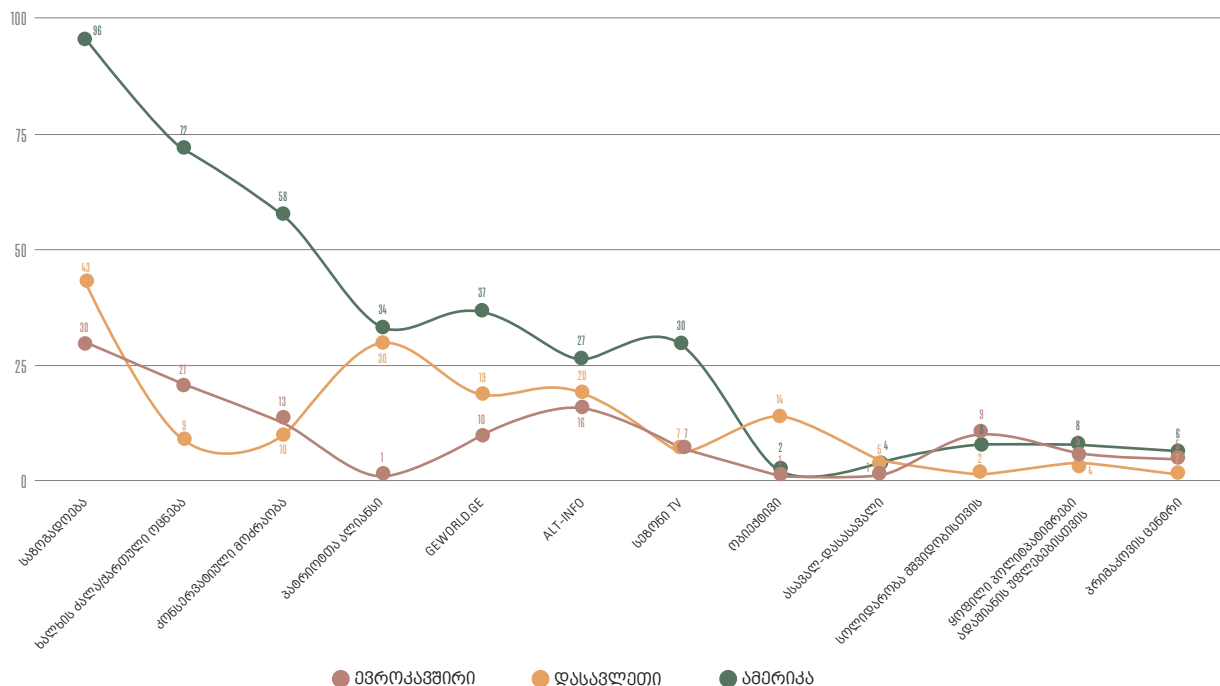
⁵ რუსეთის პრეზიდენტის ვლადიმერ პუტინის მრჩევლის ვლადიმერ სურკოვის თანახმად, სუვერენული დემოკრატიის კონცეფცია ორ გზავნილს მოიცავს: 1. რუსეთი დემოკრატიულია და 2. ამ მოცემულობის ეჭვქვეშ დაყენება აღიქმება, როგორც არამეგობრული ქმედება და რუსეთის საშინაო საქმეებში ჩარევა. Maria Lipman, July 15, 2006, Carnegie Endowment for International Peace, Putin’s Sovereign Democracy <https://carnegiemoscow.org/2006/07/15/putin-s-sovereign-democracy-pub-18540>

დიაგრამა 15. გზავნილები „საქართველო დემოკრატიკაზე“ საინფორმაციო მიხედვით, 2022

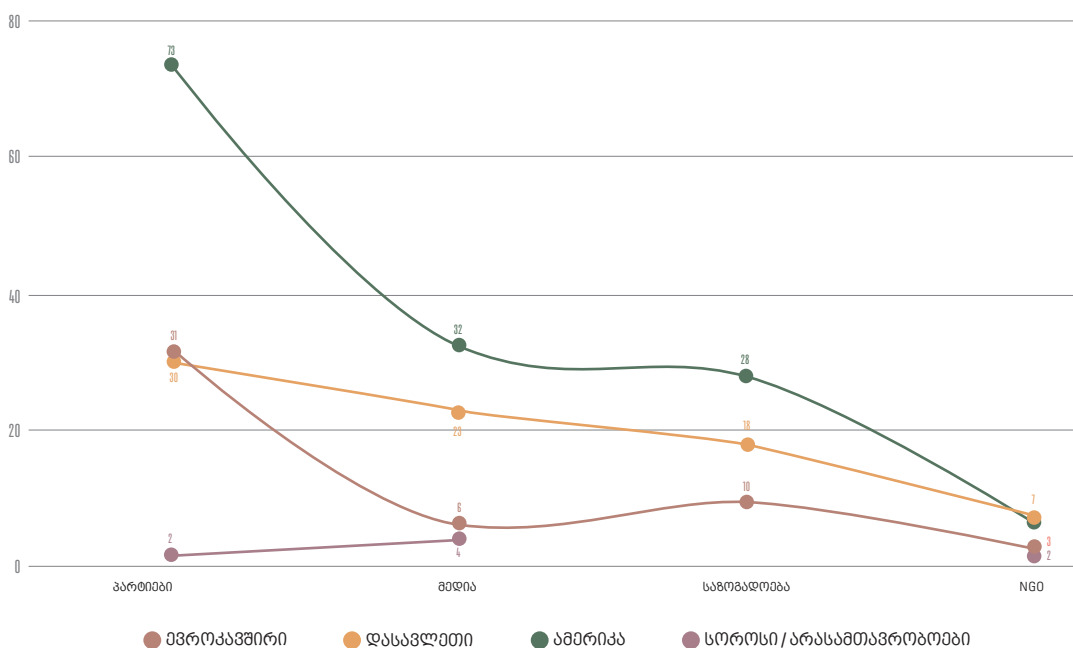
როგორც ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე ჩანს, რომელიც ცალკეული სუბიექტების მხრიდან ყველაზე ხშირად გავრცელებულ შემთხვევებს ასახავს, ჯამურად ყველაზე მეტი გზავნილის წყარო ამერიკის, დასავლეთისა და ევროკავშირის მხრიდან საქართველოს შიდა სუვერენულ საკითხებში ჩარევაზე საზოგადოების წარმომადგენლები (169) იყვნენ, მათ შორის სახელისუფლებო ექსპერტებიც, რომელთაც ხელისუფლების სატელიტი „ხალხის ძალა“ და მმართველი პარტია „ქართული ოცნება“ ერთად (102) მოსდევენ. შემდეგ ადგილებზეა კრემლისტური ალტ-ინფო/კონსერვატიული მოძრაობა (81) და „პატრიოტთა ალიანსი“ (65). მედიებიდან ამ მხრივ ყველაზე მეტ გზავნილს „საქართველო და მსოფლიოს“ (Geworld.ge) (66), ალტ-ინფოს (63) და სეზონი ტვ-ის (44) შემთხვევაში ვხვდებით; არასამთავრობო ორგანიზაციებიდან კი შემდეგ ორგანიზაციებთან: სოლიდარობა მშვიდობისთვის (19), ყოფილი პოლიტპატიმრები ადამიანის უფლებებისთვის (17) და პრიმაკოვის ცენტრი (13).

დიაგრამა 16. გზავნილები „სუვერენულ დემოკრატიზაცია“ წყაროების მიხედვით, 2022 (ყველაზე ხშირი შემთხვევები)

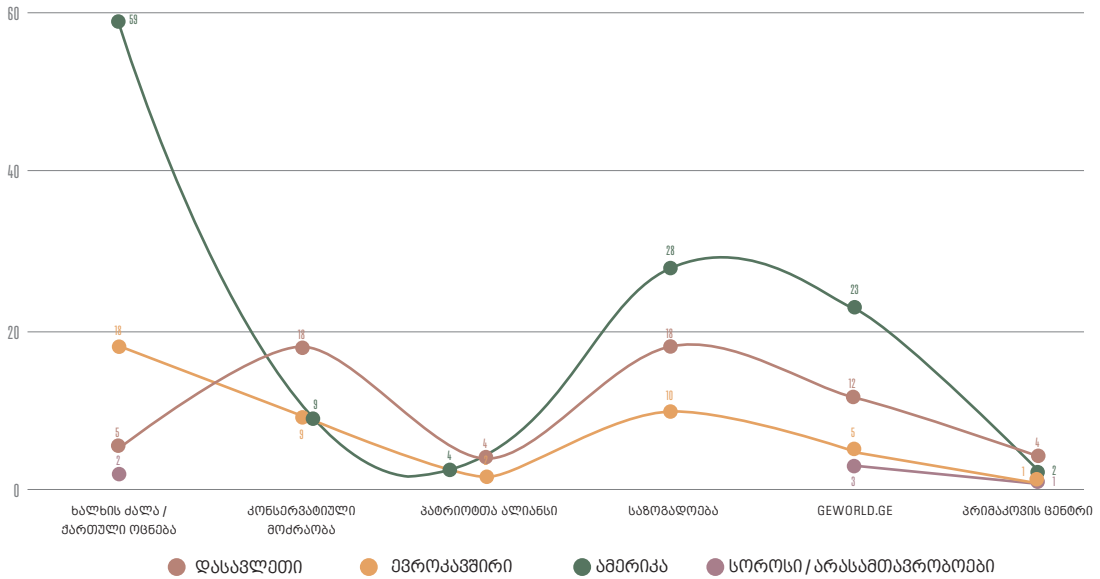
გეორგი გიგინია. კიდევ ერთი გამჭოლი გზავნილი, რომელიც როგორც ამერიკის, ასევე დასავლეთისა და ევროკავშირის მისამართით ფიგურირებდა, საქართველოს ხელისუფლების რევოლუციური სცენარით შეცვლის და მეორე მაინდის მოწყობის ბრალდებას უკავშირდებოდა. „სუვერენული დემოკრატია“ მსგავსად, ამ შემთხვევაშიც მთავარი სამიზნე ამერიკა (140) იყო, შემდეგ კოლექტიური დასავლეთი (78) და ყველაზე ნაკლებად ევროკავშირი (50). ბრალდებები საქართველოში გადატრიალების მოწყობის შესახებ შედარებით მწირად ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციების და ჯორჯ სოროსის მიმართაც (8) კეთდებოდა.

დიაგრამა 17. გზავნილები „გეორგი გიგინია“ მოწყობის შესახებ საზოგადოების მიხედვით, 2022

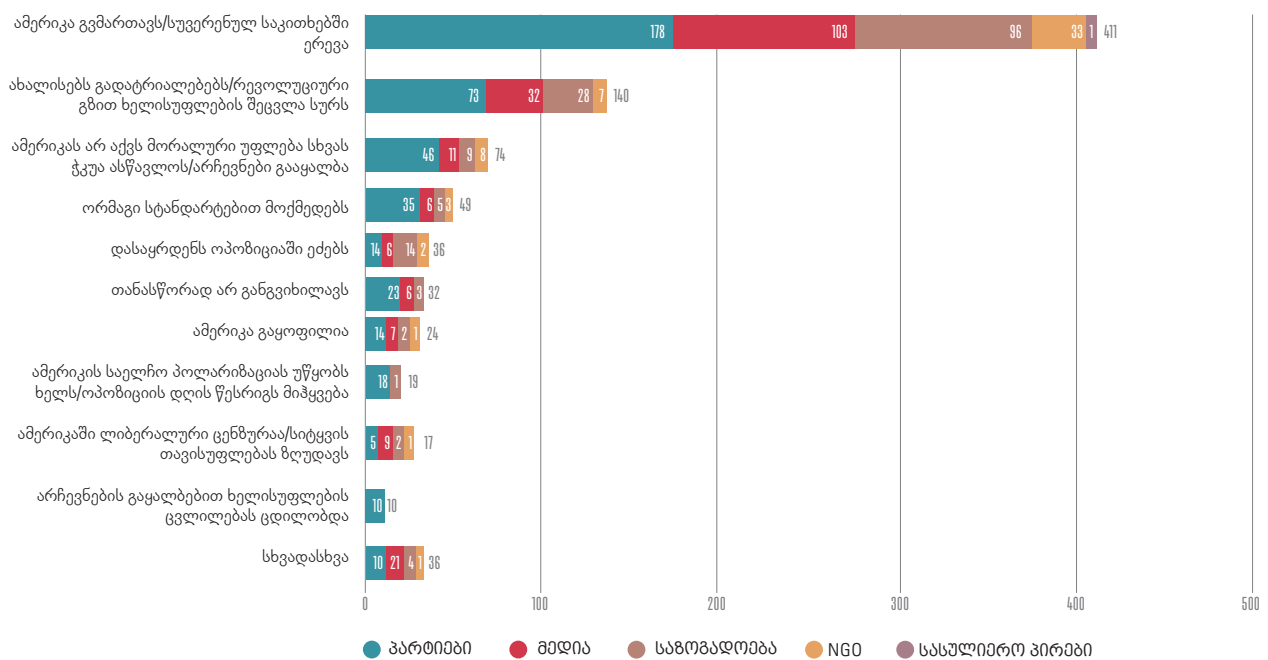
პარტიებიდან რეგოლუციის შიშებზე გზავნილებს ყველაზე ხშირად „ხალხის ძალა“ და „ქართული ოცნება“ ერთობლივად (84) ავრცელებდნენ; შემდეგ მოდის საზოგადოება (56); მედიიდან – „საქართველო და მსოფლიო“ (Geworld.ge) (43), არასამთავრობოებიდან – პრიმაკოვის ცენტრი (8).

დიაგრამა 18. გზავნილები „გეოგრაფიის“ მოწყობის შესახებ წყაროების მიხედვით, 2022 (აპრილამდე სერიის შემთხვევები)

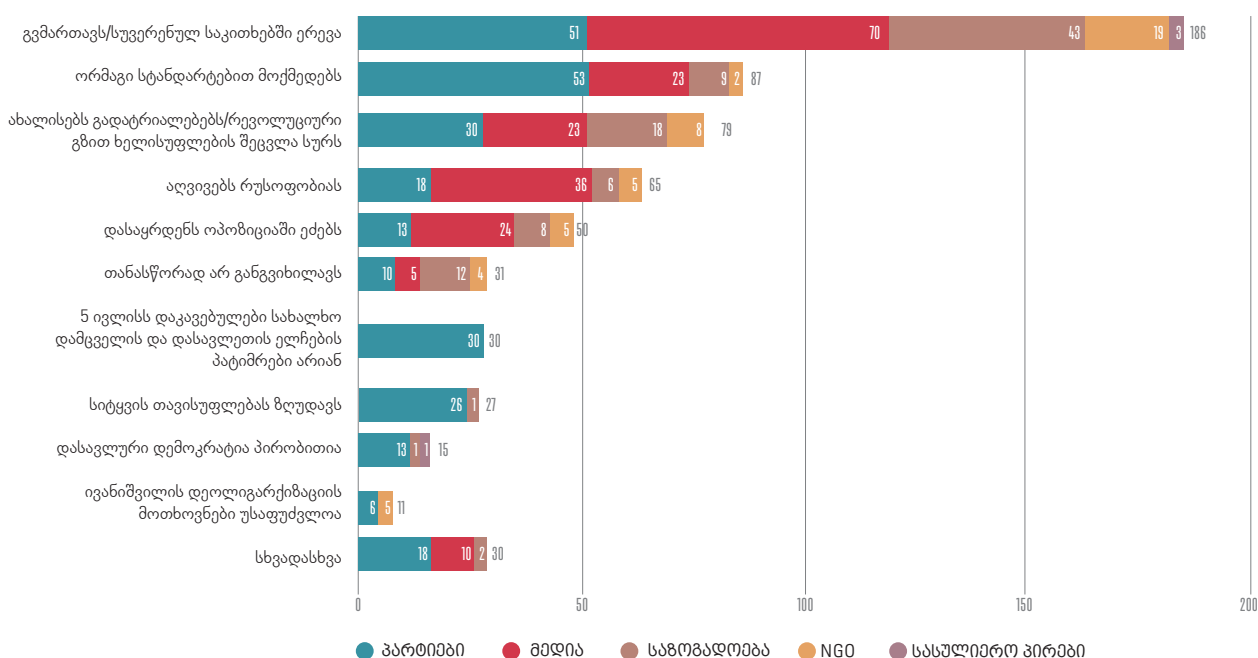
აშშ – დემოკრატია, სუვერენიზმი. ამერიკის მხრიდან საქართველოს სუვერენულ საკითხებში ჩარევის (411) და რეგოლუციური გზით ხელისუფლების შეცვლის (140) გარდა, ვრცელდებოდა გზავნილები, რომ ამერიკას სხვისთვის ჭკუის სწავლების მორალური უფლება არ აქვს, რადგან არჩევნები თავად გააყალბა (74) და ორმაგი სტანდარტებით მოქმედებს (49); ოპოზიციაში დასაყრდენის ძიების (36) ბრალდებებთან ერთად, გარკვეულ შემთხვევებში ამერიკის საელჩოს პოლარიზაციის გაღრმავებაში და ოპოზიციის დღის წესრიგით მოქმედებაში (19) ედებოდა ბრალი, ასევე არჩევნების გაყალბების გზით ხელისუფლების შეცვლის მცდელობაში (10).

დიაგრამა 19. გზავნილები აშშ-ის წინააღმდეგ დემოკრატიისა და სუვერენიზმის საკითხებზე, 2022

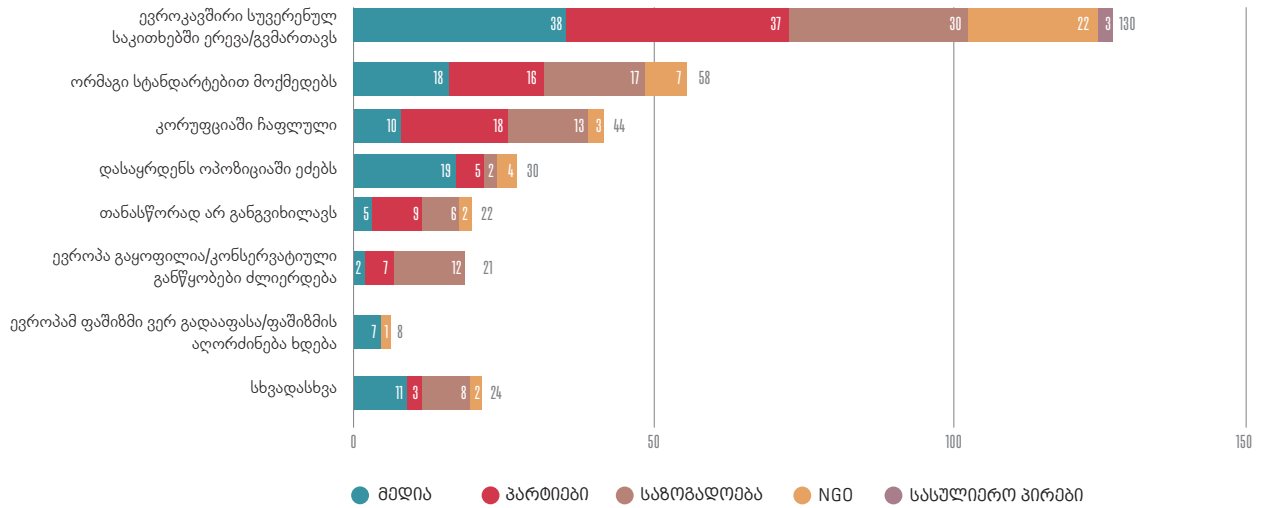
დასავლეთი – დემოკრატია, სუვერენიტეტი. სუვერენულ დემოკრატიაში ჩარევის (186) და „მეორე მაიდნის“ მოწყობის (79) გზავნილების გარდა, მკვიდრდებოდა აზრი, რომ დასავლეთი ორმაგი სტანდარტებით მოქმედებს (87), აღვივებს რუსოფობიას (65), დასაყრდენს ოპოზიციაში ეძებს (50) და თანასწორად არ განგვიხილავს (31). გზავნილს, რომ 2021 წელს თბილისი პრაიდის ფარგლებში დაგეგმილი ღონისძიებების დროს ძალადობრივი ქმედებებისთვის დაკავებული ადამიანები სახალხო დამცველის და დასავლეთის ელჩების მძევლები იყვნენ (30), მეტწილად ამ აქციის ორგანიზატორი ალტ-ინფო/კონსერვატიული მოძრაობა ავრცელებდა; ივანიშვილის დეოლიგარქიზაციის მოთხოვნის უსაფუძვლობაზე (11) კი „ქართული ოცნება“ საუბრობდა.

დიაგრამა 20. გზავნილები დასავლეთის წინააღმდეგ დემოკრატიისა და სუვერენიტეტის საკითხებზე, 2022

ევროკავშირი – დემოკრატია, სუვერენიტეტი. ევროკავშირის მხრიდან სუვერენულ საკითხებში ჩარევის გარდა (130), ვრცელდებოდა გზავნილები, რომლებიც ამკვიდრებდნენ აზრს, რომ ევროკავშირი ორმაგი სტანდარტებით მოქმედებს (58), კორუფციაშია ჩაფლული (44), დასაყრდენს ოპოზიციაში ეძებს (30) და თანასწორად არ განგვიხილავს (22). ამასთანავე გზავნილების ნაწილში აქცენტი კეთდებოდა იმაზე, რომ ევროპა ჰომოგენური არ არის, იქ კონსერვატიული განწყობების გაძლიერება (21) და ფაშიზმის აღზევნა ხდება (8).

დიაგრამა 21. გზავნილები ევროკავშირის წინააღმდეგ დემოკრატიისა და სუვერენიტეტის საპროტესტო, 2022

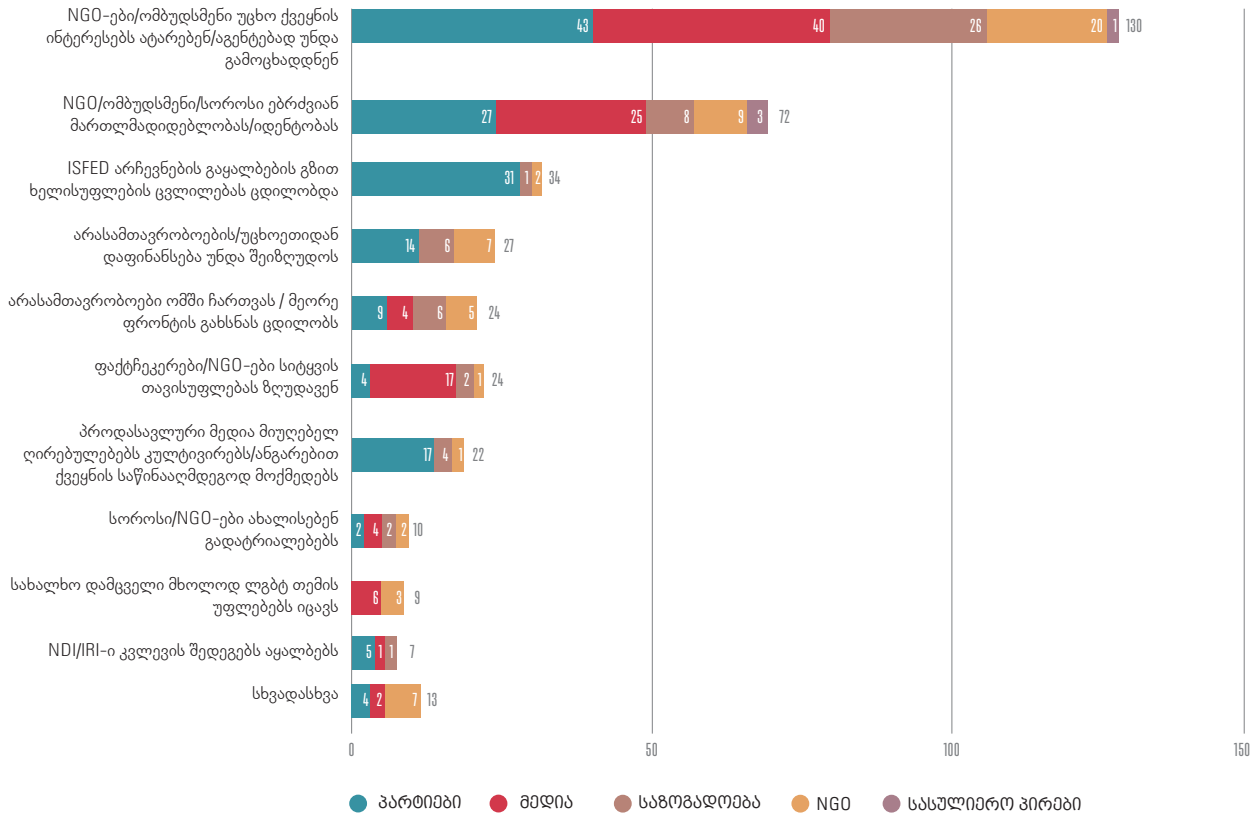

დემოკრატიული ინსტიტუტები. ამ თემატიკაში ყველაზე მეტი გზავნილი არასამთავრობო ორგანიზაციებსა და სახალხო დამცველ ნინო ლომჯარიას⁶ შეეხებოდა, რომელთაც ბრალს უცხო ქვეყნის დაკვეთით მოქმედებაში სდებდნენ, გარკვეულ შემთხვევაში კი არასამთავრობოების აგენტებად გამოცხადებას (130) ითხოვდნენ. როგორც არასამთავრობოები, ასევე სახალხო დამცველი და ჯორჯ სოროსი მართლმადიდებლობასთან და ტრადიციულ იდენტობასთან მებრძოლებად ცხადდებოდნენ, რომლებიც საზოგადოებას თავს მიუღებელ ღირებულებებს ახვევდნენ (72). კეთდებოდა განცხადებები იმის შესახებ, რომ 2020 წლის არჩევნებზე სადამკვირვებლო ორგანიზაცია – სამართლიანი არჩევნების (ISFED) მიერ ხმების პარალელური დათვლისას დაშვებული შეცდომა⁷ მიზანმიმართული ხასიათის იყო და ორგანიზაციას არჩევნების გაყალბების გზით ხელისუფლების ცვლილება სურდა (34), ამასთანავე ამერიკულ კვლევით ორგანიზაციებს (NDI/IRI) კვლევის შედეგების გაყალბებაში ადანაშაულებდნენ (7); ხოლო ფაქტების გადამმოწმებელ ორგანიზაციებს, მათ შორის მედიის განვითარების ფონდს – სიტყვის თავისუფლების შეზღუდვაში (24). არასამთავრობოების დაფინანსების შეზღუდვის მოთხოვნასთან (27) ერთად კეთდებოდა განცხადებები იმის შესახებ, რომ პროდასავლური მედია მიუღებელ ღირებულებებს კულტივირებს და ანგარებით ქვეყნის წინააღმდეგ მოქმედებს (22).

⁶ 2017–2022 წლები <https://ombudsman.ge/geo/saqartvelos-sakhalkho-damtsvelebi/nino-lomjaria>

⁷ სამართლიანი არჩევნები, 29 იანვარი, 2021 „სამართლიანი არჩევნების განმარტება ხმების პარალელური დათვლის (PVT) უზნების შემავამებელ ოქმებთან დაკავშირებით“ <https://bit.ly/3S532mR>

დიაგრამა 22. გზავნილები დემოკრატიული ინსტიტუტების წინააღმდეგ, 2022

1.3 უკრაინაში რუსეთის ინტერვენცია

უკრაინაში რუსეთის ინტერვენციასთან დაკავშირებით ყველაზე მეტი გზავნილი დასავლეთის (652) წინააღმდეგ იყო მიმართული, რომელსაც ამერიკა (464), თავად უკრაინა (319) და ნატო (231) მოსდევდნენ. რუსეთის მხარდამჭერ განცხადებებს (219) კი ევროკავშირის და ევროპის წინააღმდეგ (157) გზავნილები მოჰყვებოდა.

დასავლეთი და აშშ-ი. როგორც ქვემოთ მოცემულ დიაგრამებზე ჩანს, დასავლეთისა და ამერიკის წინააღმდეგ მეტწილად იდენტური გზავნილები გამოიკვეთა. მკვიდრდებოდა აზრი, რომ როგორც დასავლეთი (141), ასევე ამერიკა (104) უკრაინას და საქართველოს რუსეთის შესაკავებლად, პლაცდარმად იყენებს; რომ დასავლეთმა (107) და ამერიკამ (67) უკრაინა გაწირეს, მიატოვეს; ხოლო ომი დასავლეთის (90) და ამერიკის (56) ინსპირირებული და წაქეზებული იყო და არცერთი მათგანის (დასავლეთი – 82, ამერიკის – 34) ინტერესში ომის დასრულება არ შედიოდა. ამავე დროს ხდებოდა როგორც დასავლეთის (53), ასევე ამერიკის (55) ომის მონაწილე მხარედ წარმოჩენა.

საერთო გზავნილების გარდა, დომინირებდა მოსაზრება, რომ რუსეთისთვის დაწესებული სანქციები თავად დასავლეთს აზარალებს (94). ამავე დროს ხდებოდა ვლადიმერ ზელენსკის და უკრაინის ხელისუფლების დასავლეთის მარიონეტებად წარმოჩენა (37), ასევე ვრცელდებოდა განცხადებები, რომ დასავლეთი საქართველოს რუსეთის წინააღმდეგ სანქციებისთვის შეერთებას აიძულებდა (16).

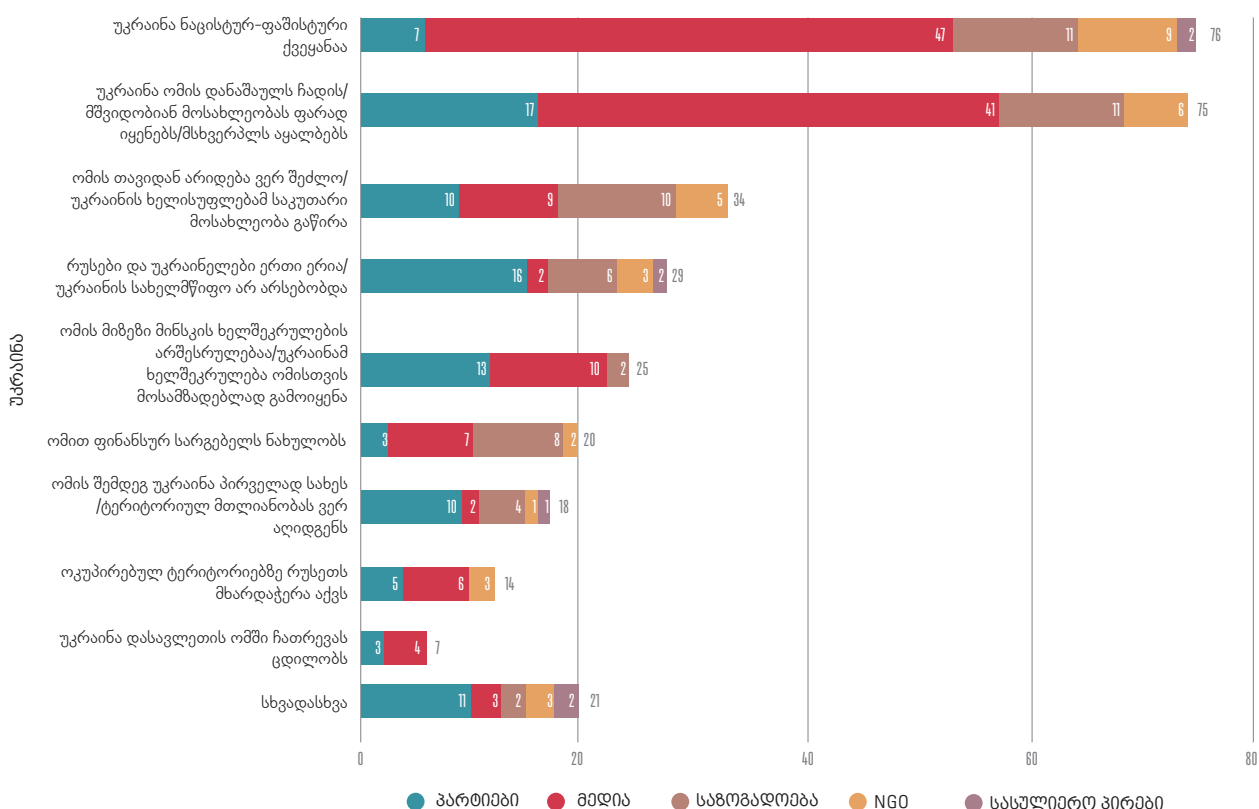
ამერიკის შემთხვევაში ვრცელდებოდა გზავნილები, რომ ამერიკა ომში ფინანსურ სარგებელს ნახულობს (55) და საომარ ვითარებას ევროპის დასასუსტებლად, მასზე გავლენის მოსაპოვებლად იყენებს (49). უკრაინაში ბიოლაბორატორიებში ბიოლოგიური იარაღის შექმნაზე გზავნილებს (13), თან ახლდა მოსაზრება იმის შესახებ, რომ ამერიკა რუსეთთან უკრაინის ომს აგებს (12).

ღიგზაგა 23. უკრაინაში რუსეთის ინტერვენციასთან დაკავშირებული გზავნილები დასავლეთის და აშშ-ის წინააღმდეგ, 2022

შპრაინა. უკრაინის ნაციონალურ-ფაშისტურ ქვეყანად რეპრეზენტაციასთან ერთად (76), ხდებოდა ომის დანაშაულში, მშვიდობიანი მოსახლეობის გაწირვაში უკრაინული მხარის დადანაშაულება (75), რასაც მეტწილად მონიტორინგის სუბიექტი მედია მიმართავდა. ასევე ვრცელდებოდა გზავნილები იმის შესახებ, რომ უკრაინის ხელისუფლებამ ომის თავიდან აცილება ვერ შესძლო, მოსახლეობა გაწირა (34), ომის მიზეზი კი მინსკის შეთანხმების⁸ არშესრულება გახდა (25). ხდებოდა ასევე უკრაინის, როგორც ცალკე ერის და სახელმწიფოს არსებობის ეჭვქვეშ დაყენება და მტკიცება, რომ რუსები და უკრაინელები ერთი ერია (29). ვრცელდებოდა ასევე გზავნილები, რომ უკრაინის ხელისუფლება ომით ფინანსურ სარგებელს ნახულობს (20), ხოლო ომის შემდეგ ქვეყანა პირვანდელი სახის აღდგენას ვერ შესძლებს (18).

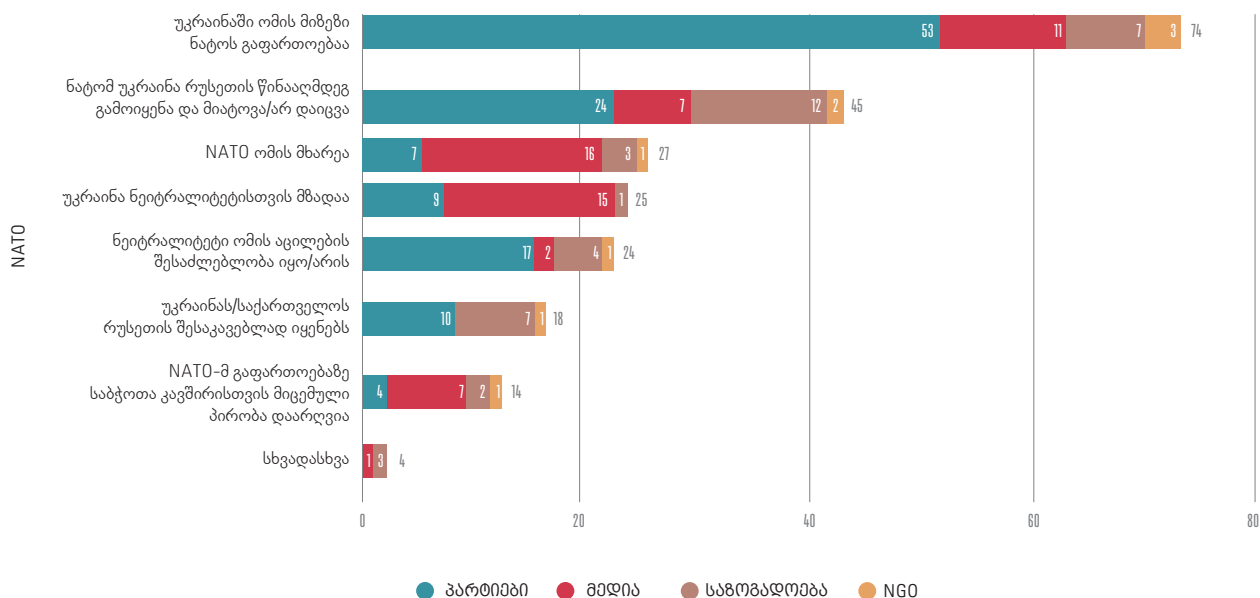
ლივრკა 24. შპრაინაში რუსეთის ინტერპრეტაციასთან დაკავშირებული გზავნილები უკრაინის წინააღმდეგ, 2022

ნატო. ომის მიზეზად ნატოს გაფართოების შესახებ გზავნილები (74), რომელთაც მეტწილად პოლიტიკოსები ავრცელებდნენ, დომინანტი იყო და რუსეთის პასუხისმგებლობიდან ყურადღების ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის პასუხისმგებლობაზე გადატანას ისახავდა მიზნად. მოსაზრებას, რომ ნატომ უკრაინა რუსეთის წინააღმდეგ გამოიყენა და არ დაიცვა (45), თან ახლდა განცხადებები იმის შესახებ, რომ ჩრდილო-ატლანტიკური ალიანსი ომის მხარეა (27). გზავნილების ნაწილი ამტკიცებდა, რომ უკრაინა ნეიტრალიტეტისთვის მზადაა (25), ნაწილში კი გამოითქმებოდა მოსაზრება იმის შესახებ, რომ ნეიტრალიტეტი ომის თავიდან არიდების შესაძლებლობა იყო (24), რაც რუსეთის საომარ მოქმედებებზე პასუხისმგებლობის ნატოზე გადატანის კიდევ ერთი მცდელობა იყო. ვრცელდებოდა ასევე დაუსაბუთებელი მტკიცება, რომ ნატომ გაფართოებაზე საბჭოთა კავშირისთვის მიცემული პირობა დაარღვია (14).

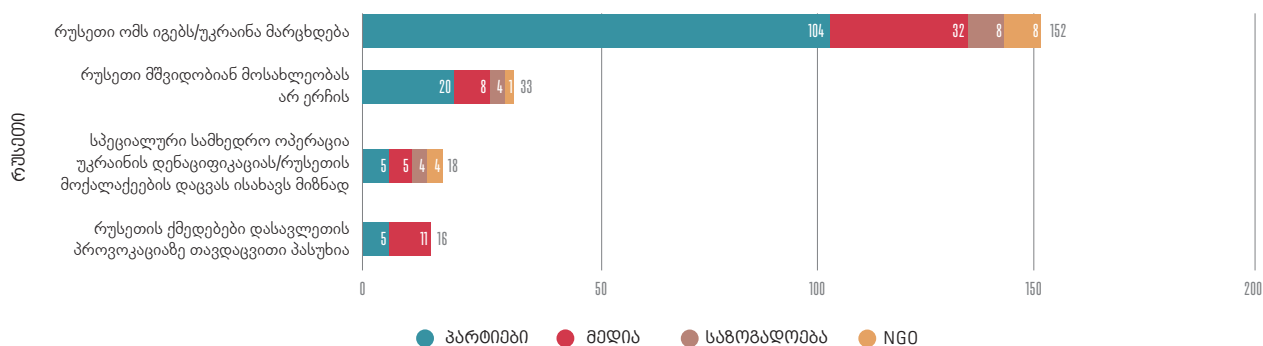
⁸ 2014-15 წლების ე.წ. მინსკის შეთანხმება, მიზნად ისახავდა აღმოსავლეთ უკრაინაში, დონბასის რეგიონში, უკრაინასა და რუსულენოვან სეპარატისტებს შორის, სადავო დონეცკსა და ლუჰანსკში ომის შეჩერებას. <https://www.amerikiskhema.com/a/what-are-the-minsk-accords-/6442804.html>

ღიგბრება 25. უკრაინული რუსეთის ინტერპენეტისთან დაკავშირებული გზავნილები ნატოს წინააღმდეგ, 2022

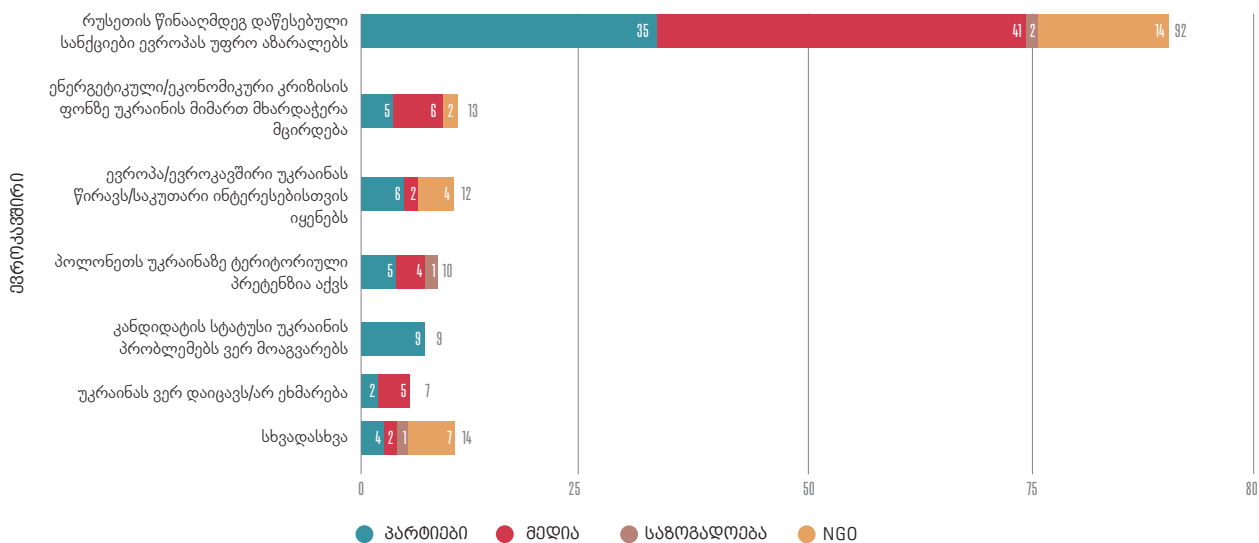
რუსეთი. მტკიცებას, რომ რუსეთი ომს იგებს, უკრაინა კი ომში მარცხდება (152), ძირითადად პოლიტიკოსები ავრცელებდნენ. გვხვდებოდა ასევე გზავნილები იმის შესახებ, რომ რუსეთი მშვიდობიან მოსახლეობას არ ერჩის (33), სპეციალური სამხედრო ოპერაცია კი უკრაინის დენაციფიკაციას/რუსეთის მოქალაქეების დაცვას ისახავს მიზნად (18) და რომ რუსეთის ქმედებები დასავლეთის პროვოკაციაზე თავდაცვითი პასუხი იყო (16).

ღიგბრება 26. უკრაინული რუსეთის ინტერპენეტისთან დაკავშირებული რუსეთის მხარდაჭერი გზავნილები, 2022

ევროკავშირი. ევროკავშირის შემთხვევაში დომინირებდა გზავნილი იმის შესახებ, რომ რუსეთის წინააღმდეგ დაწესებული სანქციები ევროპას უფრო აზარალებს (92). სხვა გზავნილები კი, რომლებიც შედარებით მწირად იყო, ამკვიდრებდა აზრს, რომ ენერგეტიკული/ეკონომიკური კრიზისის ფონზე ევროპაში უკრაინის მხარდაჭერა მცირდება (13), რომ ევროკავშირი უკრაინას წირავს და საკუთარი ინტერესებისთვის იყენებს (12), ხოლო პოლონეთი ომის ვითარებით სარგებლობს და დასავლეთ უკრაინის ისტორიული ტერიტორიების დაბრუნებას გეგმავს (10).

ლიზინგა 27. უკრაინული რუსეთის ინტერვენციასთან დაკავშირებული გზავნილები ევროკავშირის წინააღმდეგ, 2022

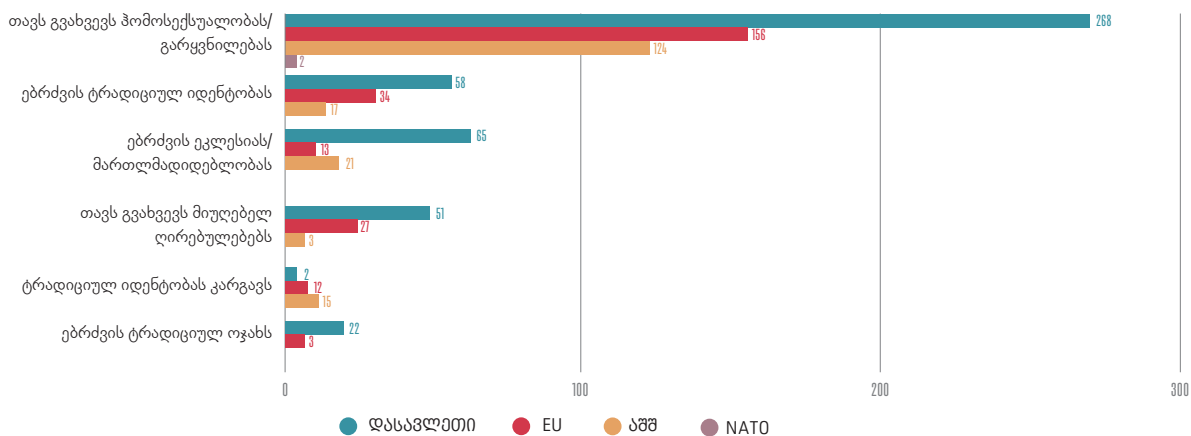

1.4 იდენტობა/ლიბერალიზმი

იდენტობასთან დაკავშირებული გზავნილები ყველაზე ხშირად დასავლეთის (499) წინააღმდეგ იყო მიმართული, შემდეგ ევროკავშირისა (246) და ამერიკის (182), ყველაზე მცირედით კი – ნატოს წინააღმდეგ (2). რუსეთის, როგორც იდენტობის დამცველის რეპრეზენტაციას (103), თან ახლდა გზავნილები, რომლებიც უკრაინაში საომარ მოქმედებებს ჰომოსექსუალობის უფლებებისთვის ბრძოლასთან და მართლმადიდებლობის წინააღმდეგ გალაშქრებასთან აიგივებდნენ (56).

იდენტობა – დასავლეთი, აშშ და დასავლური ინსტიტუტები. ყველაზე მეტი გზავნილი თავსმოხვეულ ჰომოსექსუალობას და გარყვნილებას შეეხებოდა, რაც მეტწილად კოლექტიურ დასავლეთს (268), შემდეგ კი ევროკავშირს (156) მიემართებოდა. ჰომოფობიურ შეფასებებთან (ჯამურად 550) შედარებით ნაკლები იყო გზავნილები, რომლებიც ტრადიციულ იდენტობასთან (ჯამურად 109), ეკლესიასთან, მართლმადიდებლობასთან (ჯამურად 99) და ტრადიციულ ოჯახთან (25) ბრძოლას, ასევე მიუღებელი ღირებულებების თავსმოხვევას (81) შეეხებოდა.

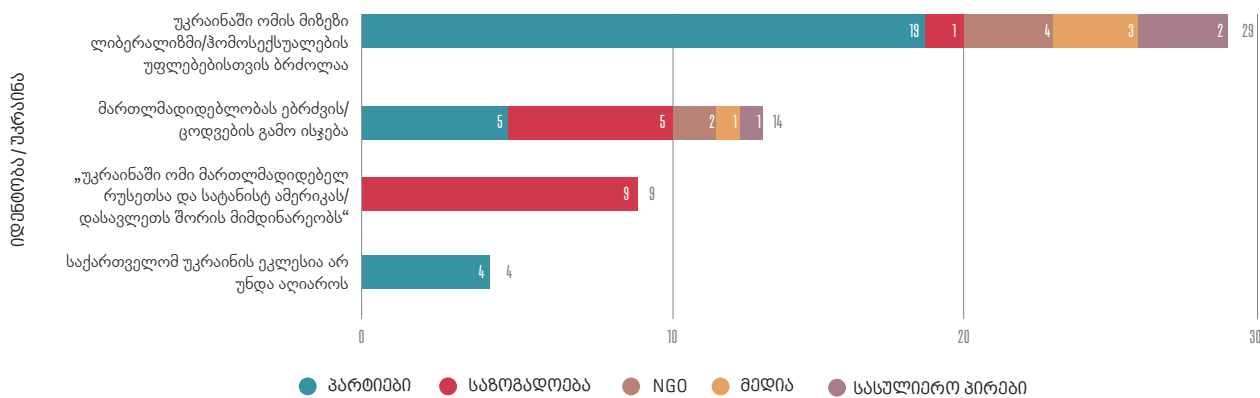
ლიზინგა 28. იდენტობასთან დაკავშირებული გზავნილები საიზნაჟის მისაღწევით, 2022

გარდა ამ საერთო გზავნილებისა, გვხვდებოდა ცალკეული მოსაზრებები იმის შესახებ, რომ პროდასავლელი იდენტობასთან ბრძოლას ნიშნავს (6), რომ დასავლეთი უნგრეთს ეროვნული პოლიტიკის გატარების გამო სჯის (1); რომ ევროპის ისლამიზაცია ხდება (1), ხოლო ამერიკამ უკრაინის ეკლესია ორად გახლიჩა (2).

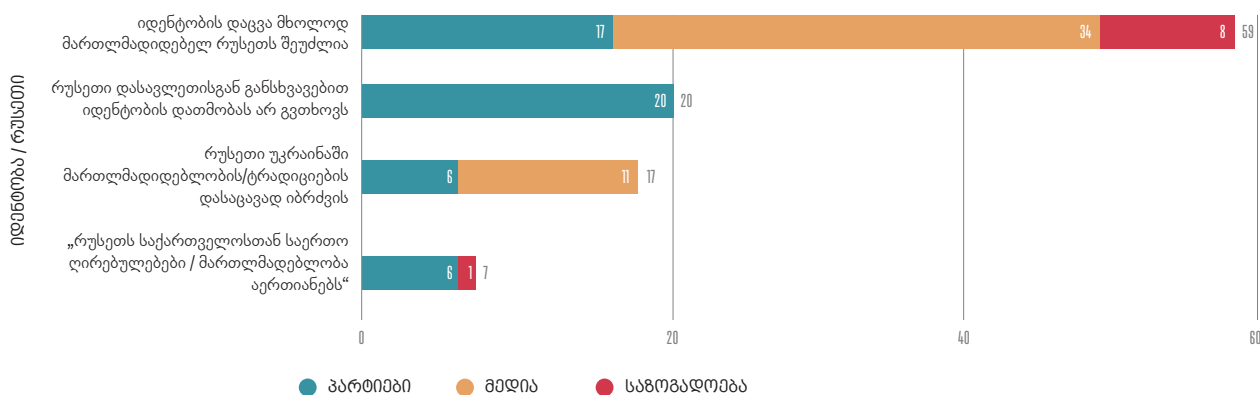
უკრაინა. უკრაინის შემთხვევაში იდენტობასთან დაკავშირებული გზავნილები მეტწილად ომს უკავშირდებოდა. მკვიდრდებოდა აზრი, რომ უკრაინაში ომის მიზეზი ლიბერალიზმი და ჰომოსექსუალების უფლებებისთვის ბრძოლაა (29), რომ მართლმადიდებლობასთან მეტრძოლი უკრაინა ცოდვების გამო ისჯება (14) და რომ უკრაინაში ომი მართლმადიდებელ რუსეთსა და სატანისტ ამერიკას/დასავლეთს შორის მიმდინარეობს (9). ამასთანავე გაკეთდა რამდენიმე განცხადება იმის შესახებ, რომ საქართველომ უკრაინის ეკლესიის ავტოკეფალია არ უნდა აღიაროს (4).

დიაგრამა 29. იდენტობასთან დაკავშირებული გზავნილები უკრაინის წინააღმდეგ, 2022

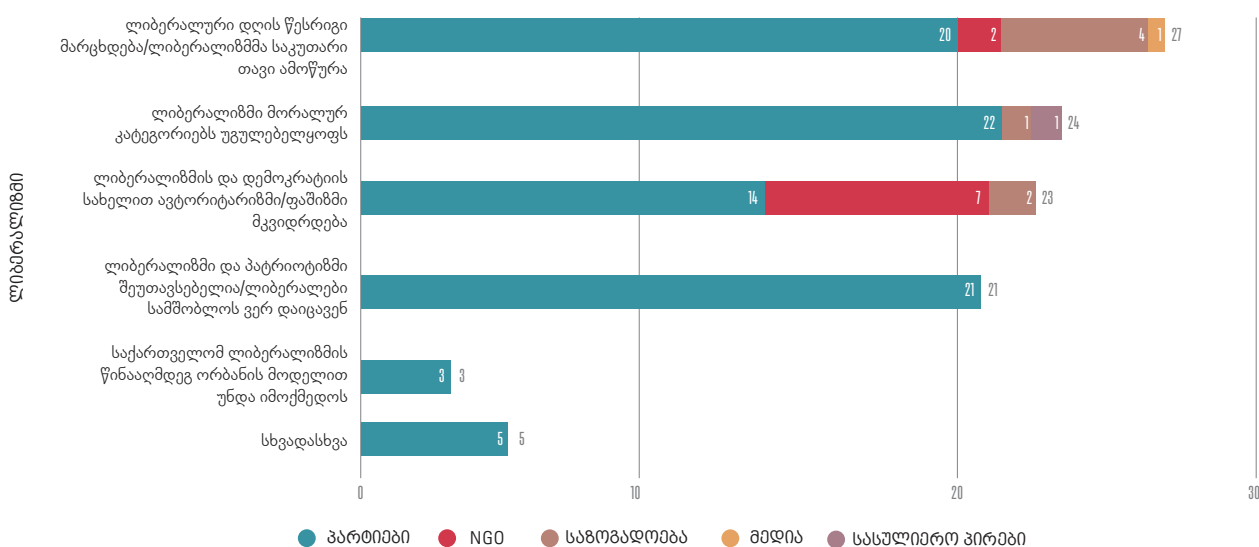
რუსეთი. იდენტობასთან მეტრძოლი დასავლეთისა და „ჰომოსექსუალობის უფლებებისთვის მეტრძოლი“ უკრაინის ფონზე მართლმადიდებელი რუსეთის, როგორც იდენტობის ერთადერთი დამცველის, პოზიტიური რეპრეზენტაცია ხდებოდა (59), ასევე მკვიდრდებოდა აზრი, რომ რუსეთი დასავლეთისგან განსხვავებით იდენტობის დამოკიდებულებას არ გვთხოვს (20) და რომ საქართველოს რუსეთთან საერთო ღირებულებები/მართლმადიდებლობა აკავშირებს (7). თუ უკრაინის შემთხვევაში ომის მიზეზად უკრაინელების ჰომოსექსუალობისთვის ბრძოლა სახელდებოდა, რუსეთის შემთხვევაში – მართლმადიდებლობის/ტრადიციების დაცვისთვის ბრძოლა (17).

დიაგრამა 30. იდენტობასთან დაკავშირებული გზავნილები რუსეთთან მიმართებით, 2022

ლიბერალიზმი. მართალია, ანტილიბერალური გზავნილები გამჭოლ თემად სხვადასხვა საკითხებთან მიმართებით ფიგურირებს, მაგრამ ცალკე გამოვყავით უშუალოდ ლიბერალიზმთან დაკავშირებული ნარატივები, რომელთაც ყველაზე ხშირად პოლიტიკოსები ავრცელებდნენ. დომინირებდა გზავნილი, რომ ლიბერალური დღის წესრიგი მარცხდება/ლიბერალიზმმა საკუთარი თავი ამოწურა (27), რომ ლიბერალიზმი მორალურ კატეგორიებს უგულვებელყოფს (24), ხოლო ლიბერალიზმისა და დემოკრატიის სახელით ავტორიტარიზმი, ფაშიზმი მკვიდრდება (23). გვხვდებოდა ასევე გზავნილები, რომლებიც ამტკიცებდა, რომ ლიბერალიზმი და პატრიოტიზმი შეუთავსებელია/ლიბერალები სამშობლოს ვერ დაიცავენ (21) და რამდენიმე შემთხვევაში მოსაზრება, რომ საქართველომ ლიბერალიზმის წინააღმდეგ ორბანის მოდელით უნდა იმოქმედოს (3).

დიაგრამა 31. ანტილიბერალური გზავნილები, 2022

1.5 აკონსტიტუციონალიზმი/დასავლელი

დახმარებისა და ეკონომიკის თემატიკაში ყველაზე მეტი გზავნილი ამერიკის (115) წინააღმდეგ იყო მიმართული, ყველაზე პოპულარულად კი რუსეთის რეპრეზენტაცია (171) ხდებოდა.

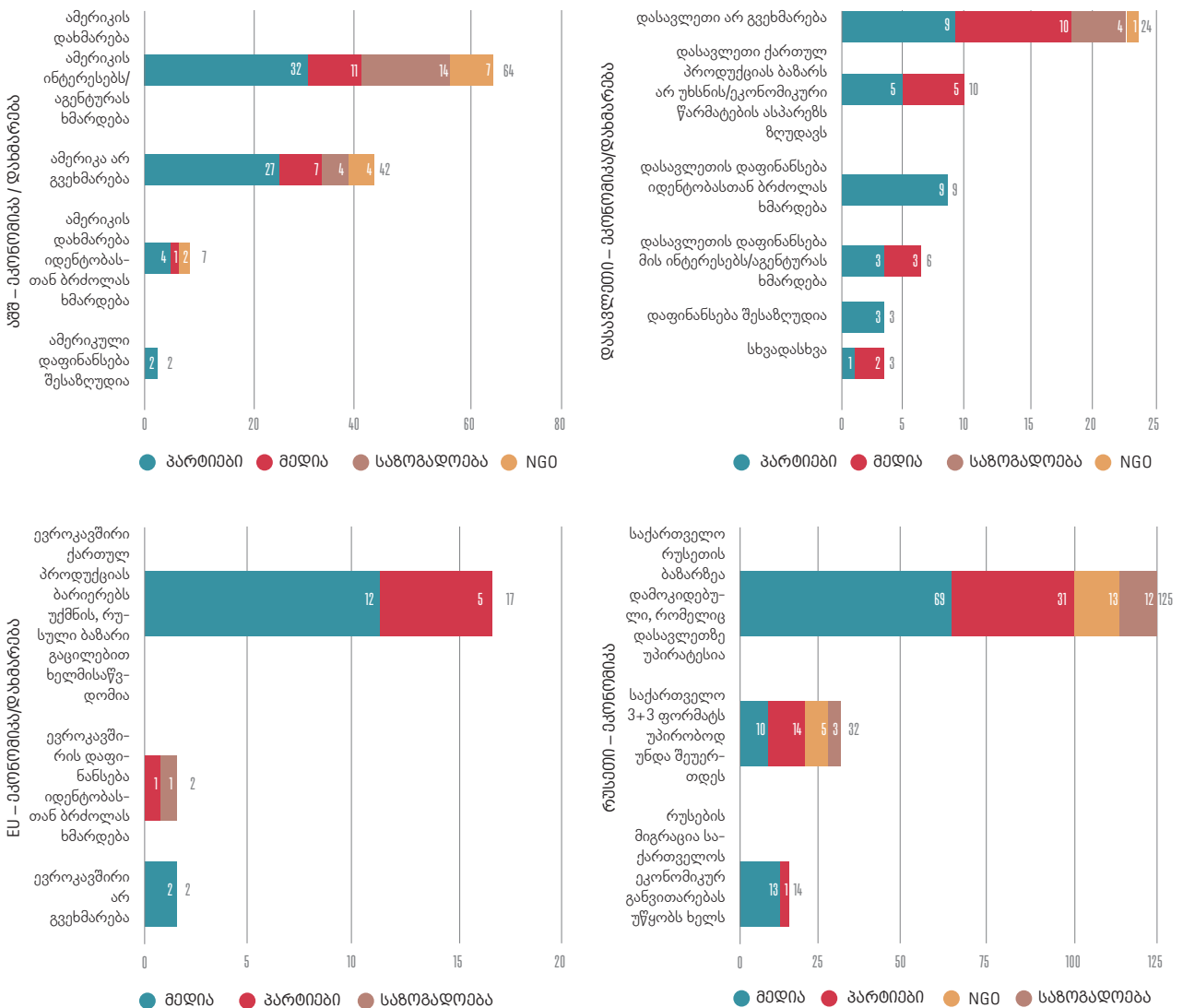
ერთი მხრივ, კეთდებოდა განცხადებები, რომ არც ამერიკა (42), არც დასავლეთი (24) და ევროკავშირი (2) არ გვეხმარება, მეორე მხრივ კი, მკვიდრდებოდა აზრი, რომ ამერიკის (64) და დასავლეთის (6) დახმარება მათსავე ინტერესებს და აგენტურის დაფინანსებას ხმარდება. გვხვდებოდა ასევე ცალკეული განცხადებებიც, სადაც დასავლეთის (9), ამერიკის (7) და ევროკავშირის (2) დაფინანსების მიზნობრიობად იდენტიფიცირებდნენ ბრძოლა სახელდებოდა და კეთდებოდა მოწოდებები ამერიკისა (2) და დასავლური (3) დაფინანსების შეზღუდვის შესახებ.

ერთი მხრივ, კეთდებოდა განცხადებები იმის შესახებ, რომ ევროკავშირი ქართულ პროდუქციას ბარიერებს უქმნის, როცა რუსული ბაზარი გაცილებით ხელმისაწვდომია (17) და რომ დასავლეთი ქართულ

პროდუქციის ეკონომიკური წარმატების ასპარეზს უზღუდავს (10), მეორე მხრივ, ხდებოდა რუსეთის ბაზარზე დამოკიდებულებისა და მისი ეკონომიკური უპირატესობის (125) ხაზგასმა.

გარკვეული აქტორები ასევე ადვოკატირებას უწევდნენ 3+3 რეგიონულ ფორმატს⁹, რომელიც სამხრეთ კავკასიის სამი სახელმწიფოს (საქართველო, სომხეთი, აზერბაიჯანი) და მათი „დიდი მეზობლების“ (რუსეთი, თურქეთი, ირანი) ეკონომიკურ თანამშრომლობას ითვალისწინებს. ამ თემასთან დაკავშირებით ვრცელდებოდა გზავნილი, რომ დასავლური ქვეყნების წინააღმდეგობის მიუხედავად, საქართველო ამ ფორმატს უპირობოდ უნდა შეუერთდეს (32). გზავნილების ნაწილი შეეხებოდა ომის ფონზე საქართველოში მიგრირებულ რუსეთის მოქალაქეებს, რაც ეკონომიკის მასტიმულირებელ ფაქტორად იყო წარმოჩენილი (14).

ლიკრია 32. ეკონომიკასთან და დასავლეთთან დაკავშირებული ანტიდასავლური გზავნილები, 2022

⁹ სანდრო გიგაური, მითების დეტექტორი, 18 ოქტომბერი, 2021 „ვინ უწევს ადვოკატირებას ‘3+3’ ფორმატს და რა საფრთხეებს შეიცავს იგი საქართველოსთვის?“ <https://bit.ly/3S1hFYe>

II. ანტიდასავლური გზავნილების სტრუქტურა და პროპაგანდის მექანიზმი

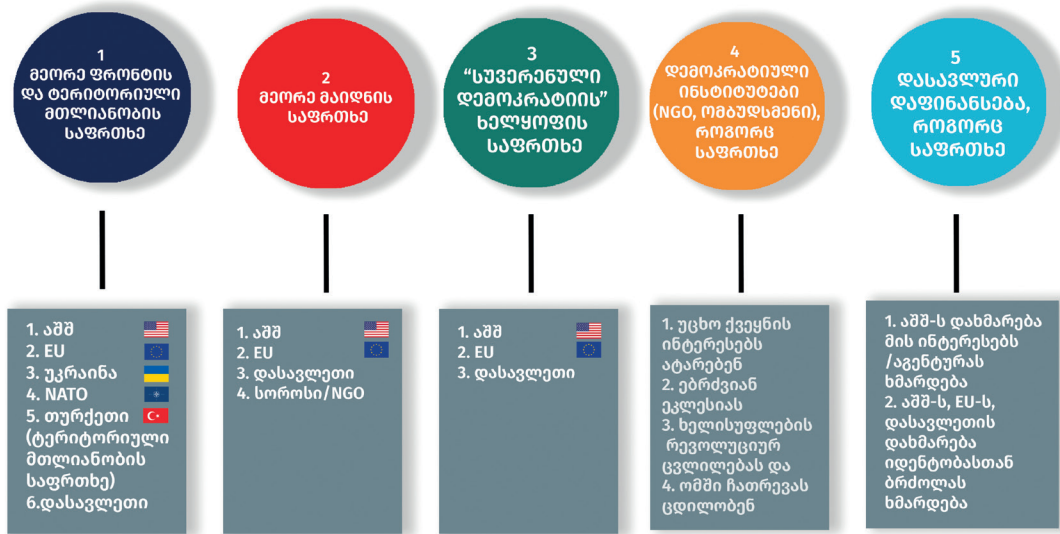
წინა წლების მსგავსად, საქართველოში ანტიდასავლური პროპაგანდა 2022 წელსაც საფრთხეებით მანიპულირების მეტოდს მიმართავდა, თუმცა, წინა წლებისგან განსხვავებით, გარე აქტორების ინტერესების გარდა, შიდასახელისუფლებო დღის წესრიგი უფრო მკაფიოდ გამოიკვეთა. მმართველი პარტია „ქართული ოცნება“ „ხალხის ძალასთან“ ერთად¹⁰, ძალაუფლების შენარჩუნებისა და განმტკიცების მიზნით, საფრთხეებით მანიპულირების ისეთივე ტაქტიკას იყენებდა, როგორც ამას კრემლთან აფილირებული აქტორები აკეთებდნენ.

როგორც ქვემოთ მოცემული ინფოგრაფიკიდან ჩანს, 5 მთავარი საფრთხიდან, რომელიც მანიპულაციის საგანი იყო, ერთი თემა ადამიანების ფიზიკურ უსაფრთხოებას და ომის შიშებით მანიპულირებას შეეხებოდა, ასევე ტერიტორიული მთლიანობის საკითხს; სამი – შიდადემოკრატიულ პროცესსა და ინსტიტუტებს, რაც გარე ჩარევების კუთხით იყო საფრთხედ განხილული, ხოლო ერთი – შიდადემოკრატიის გაძლიერებაზე ორიენტირებულ დასავლეთის ფინანსურ დახმარებებს.

ხუთივე საფრთხის გამომწვევად ძირითადად დასავლეთი, დასავლური ქვეყნები და ინსტიტუტები სახელდება; გარკვეულ შემთხვევებში კი – დასავლეთის გავლენით მოქმედი ადგილობრივი ინსტიტუტები, რომლებიც უცხო ქვეყნის აგენტებად და მათი ინტერესების გამტარებად ცხადდებოდნენ. ტერიტორიული მთლიანობის საფრთხედ კი დასავლეთთან ერთად თურქეთიც მოიაზრებოდა, რომელიც ოსმალეთის იმპერიის აღდგენის განზრახვისა და ისტორიული ტრავმების გაღვივების კუთხით განიხილებოდა.

¹⁰ 2022 წელს საპარლამენტო ფრაქცია „ქართული ოცნება“ რამდენიმე დეპუტატი „კულუარული სიმართლის“ სათქმელად გამოეყო. მოგვიანებით მათ მოძრაობა „ხალხის ძალა“ დააფუძნეს და მმართველ პარტიასთან საპარლამენტო უმრავლესობაც შეინარჩუნეს. რადიო თავისუფლება, 2 აგვისტო, 2022 <https://www.radiotavisupleba.ge/a/31970666.html>

ინფორმაცია 1. საერთაშორისო 5 საფარული მოდელი

2.1 საერთაშორისო აქტის პროფილი

2011 წლით დათარიღებულ „ეროვნული უსაფრთხოების კონცეფციაში“¹¹ რუსეთის ფედერაციის მიერ საქართველოს ტერიტორიების ოკუპაცია და ოკუპირებული ტერიტორიებიდან რუსეთის მიერ ორგანიზებული ტერორისტული აქტები, საქართველოს წინაშე არსებულ საფრთხედ და გამოწვევად არის დასახელებული. ეროვნული უსაფრთხოების საბჭოს ვებ-გვერდზე აღნიშნულია, რომ ბოლო წლებში შავი ზღვის რეგიონსა და ევროატლანტიკურ სივრცეში უსაფრთხოების გარემოს ცვლილებების ფონზე, დღის წესრიგში დადგა ქვეყნის ეროვნული უსაფრთხოების კონცეფციის განახლების საკითხი. ინფორმაციის დაზუსტების მიზნით, თუ როდის იგეგმება აღნიშნული დოკუმენტის მიღება, საჯარო ინფორმაცია საბჭოდან გამოვითხოვეთ. უწყების აპარატის პასუხის თანახმად, მართალია განახლებული დოკუმენტი უწყებათაშორის ფორმატში შემუშავებულია, თუმცა მისი დამტკიცება რეგიონში უსაფრთხოებისა და სტაბილურობის ძირითადი კონტურების გამოკვეთაზე დამოკიდებულია:

„ეროვნული უსაფრთხოების საბჭოს აპარატმა უწყებათაშორის ფორმატში შეიმუშავა „ეროვნული უსაფრთხოების კონცეფციის“ საბოლოო პროექტი, თუმცა უსაფრთხოების გარემოს დინამიურობის გათვალისწინებით, რეგულარულად მიმდინარეობს კონცეფციის პროექტის განახლება და დოკუმენტი დამტკიცდება მას შემდეგ, რაც რეგიონული უსაფრთხოებისა და სტაბილურობის ძირითადი კონტური გამოიკვეთება“, – აღნიშნულია ეროვნული უსაფრთხოების საბჭოს აპარატის წერილობით პასუხში.

რაც შეეხება საფრთხეების შეფასების დოკუმენტს¹², აპარატიდან მიღებული ინფორმაციის თანახმად, თუ 2007-2009 წლების და 2010-2013 წლების დოკუმენტი გასაიდუმლოებულ ნაწილთან ერთად ღია ნაწილსაც შეიცავდა, ამჟამინდელ დოკუმენტს ღია ნაწილი არ გააჩნია.

¹¹ ეროვნული უსაფრთხოების საბჭო. ეროვნული უსაფრთხოების კონცეფცია. ბოლო წვდომა 27 იანვარი, 2024 <https://bit.ly/3Ua52MY>

¹² ეროვნული უსაფრთხოების საბჭო. საფრთხეების შეფასების დოკუმენტი ბოლო წვდომა 27 იანვარი, 2024 <https://bit.ly/3SzK5tK>

პოლიტიკის დოკუმენტის მიღმა, რომლის განახლება „რეგიონული უსაფრთხოების და სტაბილურობის ძირითადი კონტურების“ გამოკვეთაზეა დამოკიდებული, საჯარო დისკურსში, ერთის მხრივ, იმის განცხადებები იმის შესახებ, რომ საქართველომ რუსეთი თავისი ქმედებებით არ უნდა გააღიზიანოს, რაც საფრთხეების წინააღმდეგ საზოგადოების კონსოლიდირების პროცესს აბუნდოვანებს, მეორე მხრივ, 2022 წლიდან მკაფიო ტენდენციის სახე მიიღო გზავნილებმა იმის შესახებ, რომ ქვეყნის საომარ მოქმედებებში ჩართვას და მეორე ფრონტის გახსნას დასავლეთი და დასავლური ინსტიტუტები ცდილობენ. გზავნილების ასეთი ცვლილება გარკვეულწილად საფრთხეების აღქმის ეროზიას უწყობს ხელს და ბუნდოვანს ხდის იმის იდენტიფიცირებას, თუ ვინ წარმოადგენს საქართველოსთვის უსაფრთხოების მხრივ მთავარ გამოწვევას – რუსეთის სამხედრო ძალა, რომელსაც საქართველოს ტერიტორიების 20% აქვს ოკუპირებული თუ ამერიკა, ევროკავშირი, ნატო და უკრაინა. როდესაც ობიექტური მტკიცებულებების საპირწონედ არ ხდება საფრთხეების აღქმა, შესაბამისად, ქვეყანაში თავდაცვითი რესურსების მობილიზებაც ვერ ხერხდება¹³.

2022 წლის მონიტორინგის მონაცემების ანალიზი აჩვენებს, რომ მეორე ფრონტის გახსნისა და საქართველოსა და უკრაინის რუსეთის წინააღმდეგ პლაცდარმად გამოყენების თემის კულტივირებას, როგორც კრემლისტური პარტიები და მათი მედია პლატფორმები ახდენდნენ, ასევე სახელისუფლებო პარტია და მასთან დაკავშირებული „ხალხის ძალა“. ამ უკანასკნელებს მსგავსი გზავნილების გავრცელებისთვის გაცილებით დიდი და გავლენიანი საკომუნიკაციო არხები აქვთ, ვიდრე კრემლისტურ აქტორებს, რომელთა საკომუნიკაციო საშუალებები უფრო ფრაგმენტიზირებულია.

ცხრილი 1. გზავნილები მეორე ფრონტის გახსნისა და საპარტოვლო/უკრაინის კლავდარად გამოყენების შესახებ

მეორე ფრონტი „საპარტოვლო მოხელე“ და საპარტოვლო უკრაინის წყარო „ხალხის ძალა“	კრემლისტური პარტიები
<p>ირაკლი ლარიგაშვილი, პრემიერ-მინისტრი: „თურმე საქართველო უნდა დაისაჯოს იმის გამო, რომ ომი არ არის დღეს საქართველოში?.. პირდაპირ ითქვა, რომ უკრაინას სტატუსი მიეცა იმის გამო, რომ უკრაინა არის ომში“¹⁴“</p>	<p>პრინციპალიზებული მოსკოვი, კლ-ინფო დაფუძნებული: „რა თქმა უნდა, არ მოგვცემდნენ კანდიდატის სტატუსს, იმიტომ რომ გვთხოვდნენ, რომ მეორე ფრონტი გაგვეხსნა და აი, ეს უზნეობის მარშები გვეტარებინა“¹⁵“</p>
<p>მიხი მიხანაძე, პარტიული მოხელე: „ეს არის შანტაჟი, რომლის მიზანია, ბიძინა ივანიშვილი როგორმე შემოაბრუნონ პოლიტიკაში და აიძულონ, რომ საქართველოში მეორე ფრონტი გაიხსნას“¹⁶“</p> <p>ხალხის ძალა: „[ამერიკის] საელჩოს სურვილია, ბიძინა ივანიშვილმა ეს გავლენა გამოიყენოს და პოლიტიკურ პროცესებში საქართველოს ომში ჩასართავად შემობრუნდეს“¹⁷“</p>	<p>დავით თარხან-მოურავი, პარტიული აღმასრულებელი: „...[ამერიკის] მცდელობები იყო, რომ საქართველო ომში ჩართულიყო, რუსეთ-უკრაინის დაპირისპირების მონაწილე გამხდარიყო... ვიყავით ჩასული მოსკოვში. იქ რაც ჩანს, რომ რეალურად ძალიან დიდი წნეხია, მათ შორის ფინანსური წნეხია, თავად ივანიშვილზეც“¹⁸“</p>

¹³ Raymond Cohen (1978) Threat Perception in International Crisis <https://www.jstor.org/stable/2149052>

¹⁴ ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 22 ივნისი, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4124017>

¹⁵ ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 22 ივნისი, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4124143>

¹⁶ რეზონანსი, 24 ოქტომბერი, 2022

¹⁷ საქართველო და მსოფლიო, 11 აგვისტო, 2022 <http://geworld.ge/ge/parlamentis-wevrebis/>

¹⁸ ობიექტივი, ნამდვილი ამბები, 28 ივლისი, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4130552>

გვარძელი პარტია „პარტული ოცნება“ და საპარლამენტო უმრავლესობის წევრი „ხალხის ძალა“	კრემლისური პარტიები
<p>ირაკლი კობახიძე, პარტული ოცნება: „როდესაც ვილაგები ცდილობენ, რომ გააღვივონ ომის რიტორიკა და ამას [აშშ] ელჩი არ ემიჯნება, ბუნებრივია, ეს წარმოშობს გარკვეულ კითხვებს¹⁹“.</p>	<p>ზურაბ მახარაძე, მონსერვატული მოძრაობა: „ეგ ელჩი არ ემიჯნება აშშ-სავე დაფინანსებულ არასამთავრობოებს, რომლებიც გვითრევენ ჩვენ ომში²⁰“.</p>
<p>ირაკლი ლარიაშვილი, პრემიერ-მინისტრი: „უკრაინის ხელისუფლების ოფიციალურმა პირებმა, მათ შორის უშიშროების საბჭოს მდივანმა, საჯაროდ განაცხადა, რომ მათი სურვილი იყო, რომ საქართველოში „მეორე ფრონტი“ გახსნილიყო, რომ არა მხოლოდ უკრაინელი ქალები და ბავშვები დაიხოცონ, არამედ ქართველებიც²¹“.</p>	<p>შოთა გარბინაძე, მონსერვატული მოძრაობა: „ამოცანა და მოთხოვნა არის გაუკეთე შენს თავსაც იგივე, რასაც უკეთებს უკრაინა და ეგ არ არის დაკვეთა უკრაინელი ხალხის, ეგ არის დაკვეთა დასავლეთის და მოლაღატე უკრაინელი მთავრობის, რომელმაც საკუთარ ხალხს გაუკეთა, ნუ რაღაცა სახელმწიფოებრიობა დააკარგინა რეალურად²²“.</p>
<p>ხალხის ძალა: „მათთვის ჩვენი ერთადერთი ფუნქცია რუსეთის შეკავებაა. ამ ფუნქციისთვის ამზადდებდნენ წლების მანძილზე ისინი უკრაინასა და საქართველოს, თუმცა, საქართველოს ხელისუფლება ქვეყნის განადგურებაზე არ წავიდა, რასაც ამერიკელები ვერაფრით გვაპატიობენ²³“.</p> <p>ზაზა პაპუაშვილი, პარტული ოცნება: „მხოლოდ იმისთვის ვცირდებით, რომ საზარბაზნე ხორცად გამოგვიყენონ, როგორც ეს სააკაშვილმა გააკეთა 2008 წელს! რუსეთმა პერიოდულად უნდა ჩაგვარტყას ტორი, მერე ყველა დაიძალის თავის ნატო-ევროკავშირიანად და ამერიკამ ივიშიშოს – ნახეთ, უზარმაზარი რუსეთი პატარა საქართველოს რას უშვებო! ეს ყოფილა, თურმე, ჩვენი ფუნქცია!²⁴“</p>	<p>ზურა მახარაძე, მონსერვატული მოძრაობა: „ჩვენ უნდა შევასრულოთ ფუნქცია, ეს ფუნქცია არის რუსეთის შეკავების ფუნქცია... ჩვენ ვართ ის შეშა, რომელსაც ეციდება ცეცხლი და ჩვენ უზრუნველვყოფთ ამ ცეცხლოვან სარტყელს!²⁵“</p> <p>გიორგი ლოშია, პასრიუტა ჯონასი: „არასოდეს ამერიკას მის ტერიტორიაზე არ უბრძოლია... ის ყოველთვის იბრძვის სხვის ტერიტორიაზე²⁶“.</p>

ომის და ხელისუფლების შეცვლის საფრთხის კონტექსტში არა მხოლოდ დასავლური ქვეყნები განიხილებოდა, არამედ „მაკკეინის ინსტიტუტის“, „ჯორჯ ბუშის ინსტიტუტისა“ და „ეკონომიკური პოლიტიკის კვლევის ცენტრის“ მიერ ორგანიზებული საერთაშორისო კონფერენციის “დიდება უკრაინას!” მონაწილეები, რომელთაც მმართველი პარტიის ერთ-ერთი ლიდერი საქართველოს მტრებად რაცხავდა, ხოლო ხალხის ძალის წარმომადგენელი მეორე ფრონტის გახსნისა და ხელისუფლების ცვლილების მოსურნედ:

პასა პალაძე, პარტული ოცნება: „ვინც ამ კონფერენციას [„დიდება უკრაინას“] ესწრებიან, ისინი არიან ამ ქვეყნის მტრები, ვითომ მეგობრულად შერაცხულები²⁷“.

¹⁹ საქართველო და მსოფლიო, 31 ივლისი, 2022 <http://geworld.ge/ge/irakli-kobaxidze-22/>

²⁰ ალტ-ინფო, ალტ ანალიტიკა, 16 ივლისი, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4128895>

²¹ სეზონი ტვ, დღის შეჯამება ნიკოლოზ მჭავანაცხესთან ერთად, 7 დეკემბერი, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4152365>

²² ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 21 ივლისი, 2022 https://www.myvideo.ge/?video_id=4129811

²³ საქართველო და მსოფლიო, 20 სექტემბერი, 2022 <http://geworld.ge/ge/saqartvelos-parlamentis-2/>

²⁴ ასავალ-დასავალი, 11-17 ივლისი, 2022

²⁵ ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 8 აგვისტო, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4133144>

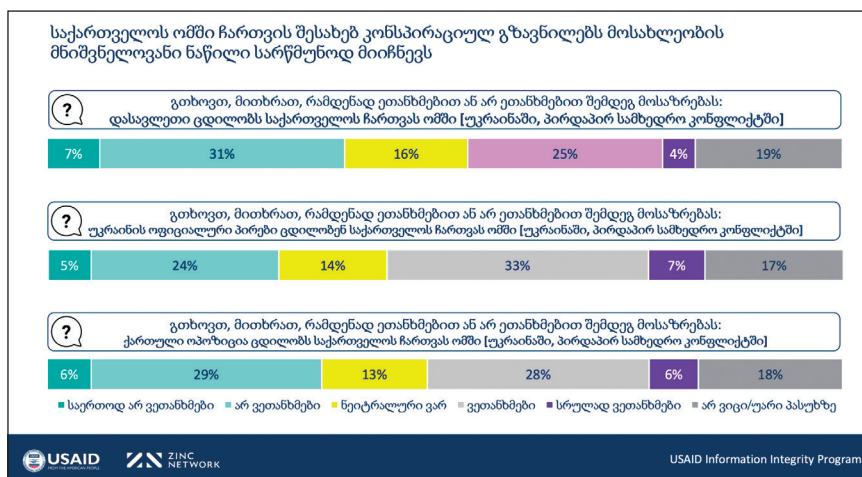
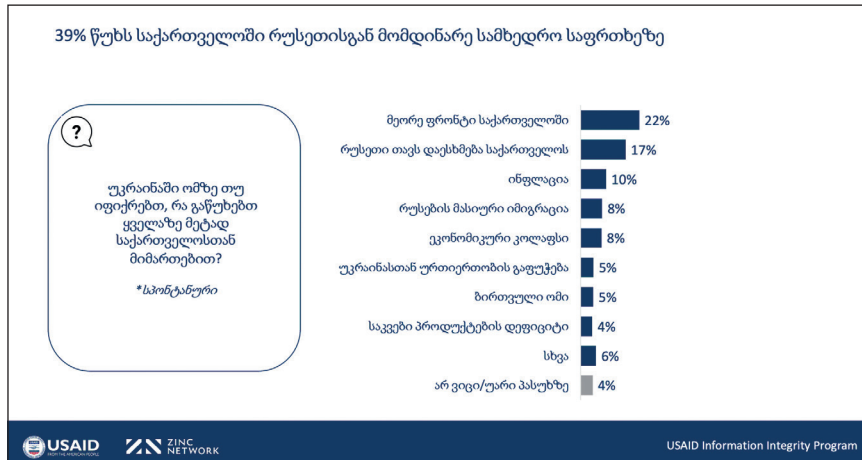
²⁶ ობიექტივი, სტუდია N8, 13 დეკემბერი, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4153376>

²⁷ საქართველო და მსოფლიო, 5 სექტემბერი, 2022 <http://geworld.ge/ge/kaxa-kaladze-2/>

სოფარ სუბარი, ხალხის ძალა: „ორიოდე კვირის წინათ თბილისში მაკკენის ინსტიტუტის ორგანიზებით ჩატარებული კონფერენციაც იმ კამპანიის ნაწილი გახლდათ, რომელიც საქართველოში ხელისუფლების შეცვლასა და მეორე ფრონტის გახსნას ისახავს მიზნად. აღნიშნულ კონფერენციაში ყველა ის ქართველი და უცხოელი პოლიტიკოსი და არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენელი მონაწილეობდა, რომლებიც საქართველოს ომში ჩასათრევად ძალისხმევას არ იშურებენ“²⁸.

ამ მანიპულაციური გზავნილების გავლენას საზოგადოებრივ აზრზე 2023 წლის გამოკითხვის²⁹ შედეგებიც ცხადყოფს, რომელიც აჩვენებს, რომ უკრაინის ომზე ფიქრისას, გამოკითხულთა 22%-ს საქართველოში მეორე ფრონტის გახსნის, 17%-ს კი რუსეთის თავდასხმის საკითხები მიაჩნია პრობლემატურად (ჯამში 39%). ამავე დროს კონსპირაციული გზავნილები საქართველოს ომში ჩათრევის შესახებ გამოკითხულთა მნიშვნელოვან ნაწილს მიაჩნია სარწმუნოდ.

დიაგრამა 33-34. საზოგადოებრივი აზრის კვლევის შედეგები რუსეთისგან მომდინარე საზღვარსა და საქართველოს ომში ჩართვის შესახებ კონსპირაციულ გზავნილებზე

²⁸ ასავალ-დასავალი, 19-25 სექტემბერი, 2022
²⁹ Zinc Network, CRRC საქართველო. 8 მაისი, 2023. ინფორმაციის სანდოობის პროგრამა: საზოგადოებრივი აზრის კვლევის შედეგები. გვ. 33 <https://bit.ly/42fvoPO>

დასავლური ქვეყნების გარდა, საფრთხედ განიხილებოდა თურქეთიც, თუმცა ამ თემატიკის აქტუალიზებას მხოლოდ კრემლისტური აქტორები, მეტწილად „პატრიოტთა ალიანსი“ და კონსერვატიული მოძრაობა, ასევე ცალკეული მედიები ახდენდნენ. ტრადიციულ გზავნილთან ერთად – „თუ რუსეთი ოკუპანტია, თურქეთიც ოკუპანტია“ – უკრაინის ომის ფონზე ახალი ნარატივიც გაჩნდა, რომელიც ამკვიდრებდა აზრს, რომ რუსეთის უკრაინაში დამარცხება, რეგიონში თურქეთის გავლენას გააძლიერებდა, რაც თანხვედრაში იყო ასევე ძველ გზავნილთან, რომელიც „თურქული საფრთხის“ ერთადერთ შემაკავებელ ფაქტორად რუსეთს განიხილავდა.

პაპა მოტარაშვილი, პატრიოტთა ალიანსი: „**რუსეთის დაცემა** ნიშნავს, საქართველოს **ისტორიული მტრები** – ირანი თუ თურქეთი – **თავს წამოყოფენ**“³⁰.

დიტო ჩუბინიძე, „ასაპალ-დასაპალი“ ჟურნალისტი: „ისე არ გამოვიდეს, რომ **რუსეთის დაშლით** ჩრდილოეთ კავკასიაშიც **თურქეთი მივიღოთ!**“³¹

ნიპოლოზ მჟავანაძე, სოფონი ტპ-ს წამყვანი: „**რუსეთი თუ დამთავრდება, დამთავრდება საქართველოც... ნაძირა-ლა პრემიერმა კვირიკაშვილმა გამოაცხადა, თურქეთი ჩვენი სტრატეგიული პარტნიორია**“³².

ზურა მახარაძე, კონსერვატიული მოძრაობა: „უკრაინაში ეს ტრაგედია, რომ ტრიალებს, აქ იბადება ახალი მსოფლიო წესრიგი და ამ ახალ მსოფლიო წესრიგში საქართველო **ან** არის **თურქეთის, ახალი ისლამური ცივილიზაციის** ფორგარდის **გავლენის ზონა** და დიდი თურანისთვის ხდება ხიდი ცენტრალური აზიისკენ, **ან** არის **რუსეთის** მიერ ეხლა რომ აღდგენას აკეთებს თავისი იმპერიის, იმ **იმპერიასთან მოკავშირე** სახელმწიფო, მართლმადიდებლური ქვეყნების რაღაცა ერთობა რომ დგება ახლა, ბელორუსი, უკრაინას რომ მანდ შეიყვანენ... სხვა არჩევანი არა გვაქვს“³³.

2.2 რეპოლუციის შიშები

ომის და ტერიტორიული მთლიანობის საფრთხეების გარდა, პროპაგანდისტული გზავნილები საქართველოში მეორე მაიდანის მოწყობის და ხელისუფლების რევოლუციური სცენარით შეცვლის შიშებსაც უკავშირდებოდა, რაც ერთი მხრივ, ევროკავშირის კანდიდატის სტატუსზე უართან, მეორე მხრივ, კი ძირითადად ამერიკასთან მიმართებაში იჩენდა თავს.

³⁰ სეზონი ტვ, დღის შეჯამება, 12 სექტემბერი, 2022 https://www.myvideo.ge/?video_id=4136965

³¹ ასაპალ-დასაპალი, 29 სექტემბერი – 2 ოქტომბერი, 2022

³² სეზონი ტვ, დღის შეჯამება, 12 სექტემბერი, 2022 https://www.myvideo.ge/?video_id=4136975

³³ ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 1 მარტი, 2022 https://www.myvideo.ge/?video_id=4102545

სხრილი 2. გზავნილები გეოგრაფიული მოწყობის შესახებ

გეოგრაფიული პარტია „ქართული ოცნება“ და საპარლამენტო უმრავლესობის წევრი „ხალხის ძალა“	პრეზიდენტული პარტიები
<p>ირაკლი ზარმა, ქართული ოცნება: „...ეს იყო მცდელობა [ევროკავშირის სტატუსზე უარი], რომ აქ, საქართველოში მომხდარიყო რევოლუცია! ხალხი გამოეყვანათ, ახალგაზრდები გამოეყვანათ, რა მცდელობაც, ჩვენ ხომ ვნახეთ ეს და აქ გადატრიალება მოეხდინათ“³⁴.”</p>	<p>ზურა მასარაძე, პონსპრეზიდენტული მოქრამო: „...ეგ [უარი სტატუსზე] გაკეთდა იმისთვის, რომ ამათთვის აეწიათ თამასა, შექმნილიყო მაიდნის წინაპირობა... და მაიდანის არი სისტემატიური კონტროლირებადი ესკალაციების ჯაჭვი“³⁵.”</p>
<p>სოზარ სუბარი, ხალხის ძალა: „თუ არ დაიწყებენ ამერიკელი ინსტრუქტორები ქართული არასამთავრობო ორგანიზაციების დატრენინგებას, ოპოზიციის წარმომადგენლების, როგორც უნდა მოაწყონ რევოლუცია, მაშინ გაცილებით მაღალი იქნება ეკონომიკური ზრდა საქართველოში“³⁶.”</p>	<p>გიორგი შარვაში, პონსპრეზიდენტული მოქრამო: „საკრალური მსხვერპლის საკითხი და მერე ამაზე სახელმწიფო გადატრიალების მოწყობა ამერიკელების ამერიკელების კლასიკური ტექნოლოგია“³⁷.”</p>

2.3 „სუვერენული დემოკრატიის“ ხელყოფის საფრთხე

„სუვერენული დემოკრატიის“ კონცეფცია, რომელიც რუსეთში 2005 წლიდან ჩნდება, რუსეთის პრეზიდენტის ვლადიმერ პუტინის მრჩევლის ვლადისლავ სურკოვის თანახმად, ორ მთავარ გზავნილს მოიცავს: 1. რომ რუსეთი დემოკრატიული ქვეყანაა, 2. ამ მოცემულობის ეჭვქვეშ დაყენება კი არამეგობრულ ქმედებად და რუსეთის საშინაო საქმეებში ჩარევად აღიქმება³⁸. საქართველოს შიდადემოკრატიულ გამოწვევებზე კრიტიკის სანაცვლოდ, როგორც მმართველი პარტია, ასევე კრემლისტური აქტორები ასეთ კრიტიკულ შეფასებებს დასავლეთის მხრიდან საქართველოს სუვერენულ საკითხებში ჩარევასთან აიგივებდნენ, გარკვეულ შემთხვევებში კი კონსოლიდირებული დემოკრატიის ქვეყნების დემოკრატიის ხარისხსაც კი კითხვის ნიშნის ქვეშ აყენებდნენ.

სხრილი 3. გზავნილები „სუვერენულ დემოკრატიას“ და გარე ჩარევებზე

გეოგრაფიული პარტია „ქართული ოცნება“	პრეზიდენტული პარტიები
<p>ირაკლი ზარმა, ქართული ოცნება: „ჩვენ, მიუხედავად იმ ახალგაზრდა დემოკრატიული პროცესებისა, როგორც აღმოჩნდა, ეუთო-ოდირის დასკვნის მიხედვით, საქართველო გაცილებით წინ ყოფილა [ამერიკაზე], ვიდრე პირადად მე მეგონა და კიდევ ერთხელ ამით ამაყი ვარ“³⁹.”</p>	<p>გიორგი შარვაში, პონსპრეზიდენტული მოქრამო: „საქართველოში ნაღდად გეუბნებით, დემოკრატიის ხარისხი უფრო მაღალია, ვიდრე თვითონ ამერიკაში“⁴⁰.”</p>

³⁴ იმედი, იმედი Live, 13 ნოემბერი, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4148420>
³⁵ ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 20 ივნისი, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4123641>
³⁶ რეზონანსი, 17 ნოემბერი, 2022 http://www.resonancedaily.com/index.php?id_rub=4&id_artc=169706
³⁷ ალტ-ინფო, ალტ ანალიტიკა, 8 იანვარი, 2022 https://www.myvideo.ge/?video_id=4090782
³⁸ Maria Lipman, July 15, 2006, Carnegie Endowment for International Peace, Putin’s Sovereign Democracy <https://carnegiemoscow.org/2006/07/15/putin-s-sovereign-democracy-pub-18540>
³⁹ იმედი, იმედი Live, 13 ნოემბერი, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4148422>
⁴⁰ ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 24 იანვარი, 2024 <https://www.myvideo.ge/v/4093657>

გვარძელი პარტია „პარტული ოცნება“	კრემლისური პარტიები
<p>ირაკლი კობახიძე, პარტული ოცნება: „...ეს [ამერიკის საელჩოს განცხადება ოპოზიციური არხის დირექტორის პატიმრობაში დატოვების შესახებ⁴¹] იყო სასამართლოს დამოუკიდებლობაში პირდაპირი ჩარევა... ჩვენი პარტნიორები თანაბრად უნდა უფრთხილდებოდნენ სამართლის უზენაესობას, სასამართლოს დამოუკიდებლობას როგორც საკუთარ ქვეყანაში, ასევე სხვა ქვეყანაში⁴²“.</p>	<p>ზურაბ მასხარაძე, მოწინააღმდეგე: „დასავლეთისთვის ჩვეულებრივად მისაღები კი არა, აუცილებელია, რომ იგივე სასამართლო მათ პირდაპირ დირექტივებს ასრულებდეს... სასამართლოს კონტროლი უნდა ხორციელდებოდეს არა სახელმწიფო კანცელარიიდან, არამედ ამერიკის საელჩოდან და დირექტივებს უნდა აძლევდეს ქალბატონი კელი დეგნანი⁴³“.</p>
<p>ზაზა პაპუაშვილი, პარტული ოცნება: „... რაღა განსხვავებაა რუს და ამერიკელ თუ ევროპელ ცენზორს შორის?⁴⁴“</p>	<p>გიორგი შარდვა, მოწინააღმდეგე: „ამერიკელები საქართველოს მიიჩნევენ როგორც კოლონიას და ფაქტია, საქართველო იმართება დიდწილად, აი, შეერთებული შტატებისაგან⁴⁵...“</p>
<p>მისა საგარეოპოლიტიკო, პარტული ოცნება: „თუ ვართ ჩვენ სუვერენული ქვეყანა და ასეთი ქვეყანა ვართ, ჩვენ მაშინ უნდა მოგვცენ უფლება, ჩვენ თვითონ გადაწყვიტოთ, როგორ ვიცხოვროთ, ვის მოვუსმინოთ, ვინ ავირჩიოთ. არა სამხედრო გადატრიალებების, არა გარედან ვიღაცის ყურით თუ ქეჩოთი მოთრევის გზით, არამედ ჩვენი დამოუკიდებელი, მიუმხრობელი გადაწყვეტილებების გზით⁴⁶“.</p>	<p>გიორგი შარდვა, მოწინააღმდეგე: „ჩვენი წითელი ხაზები, პირველ რიგში არის შიდა სუვერენიტეტი... დღესდღეობით ამერიკას მართავს ლიბერალური ძალა და სწორედ ამ ლიბერალური ძალისგან სუვერენიტეტი და დამოუკიდებლობა გვინდა ჩვენ და ჩვენი ამოცანა არ არის ერთი მონობიდან მეორე მონობაში გადავარდა. ჩვენი ამოცანა არის შიდა ავტონომიურობა⁴⁷“.</p>

2.4 დემოკრატია და დემოკრატიული ინსტიტუტები, როგორც საფრთხე

„სუვერენული დემოკრატიის“ დაცვის გარდა, საფრთხედ განიხილებოდა ყველა ის ინსტიტუცია, რომელსაც ხელისუფლების გაწონასწორების ფუნქცია აკისრია. მაგალითად, კრემლისტურ პარტია კონსერვატიულ მოძრაობასთან დაკავშირებული ტელეკომპანიის წამყვანი პრობლემურად მიიჩნევა ევროკავშირის იმ 2 რეკომენდაციას, რომელიც გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში სამოქალაქო სექტორის ჩართულობას და სახალხო დამცველის შერჩევის გამჭვირვალე წესს შეეხება.

თათია გვრიტიძე, კლტ-ინფოს წამყვანი: „აქვე მოთხოვნათა შორის არის სამოქალაქო საზოგადოების ჩართულობა გადაწყვეტილების მიღების ყველა დონეზე. ანუ კოლექტიური გიგაური, სიმონიშვილი, მაქარაშვილი-დიღმელაშვილი და ბაია პატარაიები უნდა იყვნენ ჩართული იმ გადაწყვეტილებების მიღებაში, რომელიც წესით ხელისუფალმა უნდა მიიღოს?! ხომ ყველასთვის ნათელია, რას ემსახურება კაპიტანი გიგაურის მსგავსი **ქვეყნის მტრების ჩართულობა**, რა შედეგამდე მიიყვანს ეს ქვეყანას.

⁴² Civil.ge 2 ნოემბერი, 2022 „აშშ-ის საელჩო: ნიკა გვარამიას მიმდინარე პატიმრობა რისკის ქვეშ აყენებს ევროპულ მომავალს“ <https://civil.ge/ka/archives/513520>

⁴³ საქართველო და მსოფლიო, 4 ნოემბერი, 2022 <http://geworld.ge/ge/irakli-kobaxidze-ashsh-saelchos/> სეზონი, დღის შეჯამება ნიკოლოზ მუჯანაძესთან ერთად, 3 ნოემბერი, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4146894>

⁴⁴ ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 15 ივლისი, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4128779>

⁴⁵ ასავალ-დასავალი, 11-17 ივლისი, 2022

⁴⁶ ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 13 აპრილი, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4111169>

⁴⁷ იმედი, იმედი ლაივი, 10 ნოემბერი, 2022 https://www.myvideo.ge/?video_id=4148140

⁴⁸ ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 8 თებერვალი, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4096942>

ბოლო მოთხოვნა კი სახალხო დამცველის ნაწილს შეეხება, არავისთვისაა ახალი, რომ **კოლექტიური დასავლეთის მთავარი დასაყრდენი აქ ენჯეო სექტორთან ერთად სახალხო დამცველის აპარატი**⁴⁹.”

არასამთავრობოების ჩართულობა დემოკრატიულ პროცესში როგორც კრემლისტური აქტორებისთვის, ასევე საპარლამენტო უმრავლესობის წევრი „ხალხის ძალისთვის“ იყო მიუღებელი, რადგან ხელისუფლების კონტროლის და გაწონასწორების ფუნქცია, უცხო ქვეყნის ინტერესებთან იყო გაიგივებული. უფრო მეტიც, „ხალხის ძალა“ ისეთი ცნებების მანიპულაციურ გაიგივებას ახდენდა, როგორცაა „დემოკრატია და „აგენტოკრატია“; „დამოუკიდებელი“ და „გარედან მართული“:

ცხრილი 4. გზავნილები „აგენტოკრატია“ და გარედან მართვის შესახებ

დემოკრატია = აგენტოკრატია	დამოუკიდებელი = გარედან მართულს
<p>„ხალხის ძალა“: „დემოკრატია, რადგან ფსევდოლიბერალების ლექსიკონში სინამდვილეში აგენტოკრატიას ნიშნავს, დემოკრატიულ უკუსვლად ფასდება ნებისმიერი პროცესი, რომელიც აგენტოკრატის დემოკრატიით ჩანაცვლებას განაპირობებს ან, პირიქით, რომელსაც დემოკრატია აგენტოკრატისკენ არ მიჰყავს... ისინი მუდმივად გააგრძელებენ საუბარს ე.წ. დემოკრატიულ უკუსვლაზე, ვიდრე საქართველოში აგენტოკრატის აღდგენას არ მიაღწევენ“⁵⁰</p>	<p>„ხალხის ძალა“: „ფსევდოლიბერალების ლექსიკონის მიხედვით, სიტყვა „დამოუკიდებელი“ „გარედან მართულის“ სინონიმია. მაგალითად, დამოუკიდებელი სასამართლო ნიშნავს გარედან მართულ სასამართლოს, დამოუკიდებელი მედია – გარედან მართულ მედიას და ა.შ. ამ მოდელის მიხედვით, სასამართლო უნდა მართონ მათ მიერ მართულმა პარტიებმა ან მათ მიერ დაფინანსებულმა „ენჯეოებმა“, ხოლო დამოუკიდებლად მხოლოდ ის მედია შეიძლება მოიხსენიებოდეს, რომელიც უცხოური გავლენის აგენტების მიერ იმართება და სახელმწიფოში აგენტოკრატის დამყარების ან გამყარების საქმეს ემსახურება“⁵¹.”</p>

გარკვეულ შემთხვევებში იქმნებოდა დიქტომია, რომელიც ამკვიდრებდა აზრს, რომ თუ რუსეთის აგენტობა პრობლემაა, დასავლეთის აგენტობაც ქვეყნის მტრობად უნდა ჩათვლილიყო:

ცხრილი 5. გზავნილები აგენტურის და მესხეთი კოლონიის შესახებ

„ხალხის ძალა“	პრემიისტური პარტიები
<p>შპრამ მაჭარაშვილი, „ხალხის ძალა“: „სახელმწიფოში იქნები ამერიკის, თუ ოკუპანტი სახელმწიფოს აგენტი, ეს არის მიუღებელი“⁵².”</p> <p>„ხალხის ძალა“: „თუ 80-იან და 90-იან წლებში საქართველოს სუვერენიტეტს მთავარ საფრთხეს „კაგებეშნიკები“ და რუსული სპეცსამსახურების აგენტები უქმნიდნენ, 2000-იან წლებში რუსულ აგენტურასთან ერთად სუვერენიტეტისთვის სერიოზულ პრობლემად ამერიკული აგენტურაც იქცა“⁵³.”</p>	<p>გულაზ თოფურია, პატრიოტთა ალიანსი: „მეხუთე კოლონა ეს კლასიკური განმარტებით არ ნიშნავს მართო რუსეთიდან მეხუთე კოლონას იმიტომ, რომ როდესაც უცხო ქვეყნის ფულით ფინანსდები შენი ქვეყნის საწინააღმდეგოდ, ხარ მეხუთე კოლონა და ესეთი ქვეყანა მართო რუსეთი არ არი“⁵⁴.”</p>

⁴⁹ ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 17 ივნისი, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4123021>
⁵⁰ Split-news, 18 ნოემბერი, 2022 <https://split.spnews.io/ka/archives/153722>
⁵¹ იქვე
⁵² საქართველო და მსოფლიო, 8 სექტემბერი, 2022 <http://geworld.ge/ge/guram-macharashvili-chveni/>
⁵³ რეზონანსი, 7 სექტემბერი, 2022 https://www.resonancedaily.com/index.php?id_rub=4&id_artc=164906
⁵⁴ ობიექტივი, სტუდია N8, 13 სექტემბერი, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4137228>

უცხო ქვეყნის აგენტებად არასამთავრობოების რეპრეზენტაცია, ხელისუფლების გაწონასწორების და კონტროლის ბუნებრივი ფუნქციის გარდა, მათი დაფინანსების წყაროებსაც უკავშირდებოდა. ვინაიდან დემოკრატიის, კანონის უზენაესობის, მედიის მხარდამჭერ და სხვა მსგავსს პროექტებს ძირითადად დასავლური ფონდები აფინანსებენ, მანიპულაციები იმის შესახებ, რომ სამოქალაქო სექტორი რეალურად აგენტურაა, რომელიც ანგარებით სხვა ქვეყნების დაკვეთებს ასრულებს, ინსტიტუციონალური სანდოობის შერყევის მიზნით, მიზანმიმართულად ვრცელდებოდა. ასეთი გზავნილები ამბადებდა ნიადაგს რუსული სტილის საკანონმდებლო ინიციატივისთვის, რომელიც უცხოური დაფინანსების მიმღები ორგანიზაციების აგენტებად გამოცხადებას ისახავდა მიზნად და 2023 წელს საქართველოს პარლამენტმა პირველი მოსმენით მიიღო, თუმცა მძლავრი საპროტესტო აქციების შედეგად იძულებული გახდა მეორე მოსმენისას თავადვე ჩაეგდო⁵⁵.

ცხრილი 6. გზავნილები უცხოური დაფინანსებით მოქმედი აგენტურის შესახებ

გვარდამკვეთი პარტნიორი „ქართული ოცნება“ და საპარლამენტო უპრავლემოსო წევრი „ხალხის ძალა“	პროპაგანდისტული პარტნიორი
<p>ხალხის ძალა: „ამერიკული დაფინანსების უდიდესი ნაწილი „ენჯელებზე“ არის მიმართული, რაც ნიშნავს, რომ ეს ფული არა ჩვენს ქვეყანას, არამედ მათივე აგენტურას ხმარდება. ვფიქრობთ, ღირსების საქმეა, საკუთარი აგენტურის დაფინანსების დამადლების უფლება არავის მივცეთ“⁵⁶.</p>	<p>ზურა მასარაძე, კონსერვატიული მოძრაობა: „... ეს არის უცხო ქვეყნის ხელისუფლების აგენტურა, რომელიც ღიად იღებს ფულს იმაში, რომ ქართულ პოლიტიკურ სივრცეზე, ქართულ საკანონმდებლო სივრცეზე, ქართულ იდეოლოგიურ საინფორმაციო სფეროზე მოახდინოს ის ზეგავლენა, რომელიც გარედან პატრონებს სჭირდებათ“⁵⁷.</p>
<p>ირაკლი კობახიძე, ქართული ოცნება: „დაისვა კითხვები [ხალხის ძალის] იგივე დაფინანსებასთან დაკავშირებით და... ამ ყველაფერმა... საზოგადოებაც დააინტერესა, თუ რაში იხარჯებოდა ამერიკული ფინანსები საქართველოში“⁵⁸.</p>	<p>დავით თარხან-მოჰრაბი, პატრიოტთა ალიანსი: „დასავლეთმა მოახერხა ის, რომ თავისი ფულის გამოყენებით და მეშვეობით შექმნა მთელი ფენა ხალხის... ამათში არის უამრავი ისეთი ადამიანი, რომელმაც უკვე სულიც გაყიდა, სხეულიც გაყიდა და სამშობლოც გაყიდა და ყველაფერზე ხელის მოშურია – კოსოვოსაც მხარს დაუჭერს“⁵⁹.</p>
<p>ხალხის ძალა: „...მიგვაჩნია, რომ უცხოეთიდან ენჯელების დაფინანსების არსებული პრაქტიკა საქართველოს სუვერენიტეტისთვის ბუნებრივ საფრთხეს ქმნის. ამდენად, ენჯელების დაფინანსება არათუ არავინ უნდა დაგვამადლოს, პირიქით, ეს დაფინანსება მკაცრ საკანონმდებლო ჩარჩოებში უნდა მოექცეს“⁶⁰.</p>	<p>ზურა მასარაძე, კონსერვატიული მოძრაობა: „უნდა კონტროლდებოდეს მასობრივი ინფორმაციების საშუალებები და გარე დაფინანსება უნდა იყოს შეზღუდული და მაგას რომ ამბობ, ჩვეულებრივად მკრეხელობას ჩადიხარ ამ სისტემის მიმართულებით“⁶¹.</p>

დაფინანსების მიზნობრიობის ეჭვქვეშ დაყენების მიზნით კიდევ ერთი გზავნილი ვრცელდებოდა, რომელიც ამკვიდრებდა აზრს, რომ დასავლური დაფინანსების დიდი ნაწილი იდენტობასთან და ტრადიციებთან ბრძოლას ხმარდებოდა. ამ მოსაზრებას ძირითადად კრემლისტური აქტორები ავრცელებდნენ:

⁵⁵ რადიო თავისუფლება, 10 მარტი, 2023 „პარლამენტმა „აგენტების“ კანონპროექტი ჩააგდო“ <https://www.radiotavisupleba.ge/a/32311562.html>

⁵⁶ ალტ-ინფო, ალტ ანალიტიკა, 18 ნოემბერი, 21 ნოემბერი, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4149913>

⁵⁷ ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 22 აგვისტო, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4134344>

⁵⁸ საქართველო და მსოფლიო, 21 სექტემბერი, 2022 <http://geworld.ge/ge/irakli-kobaxidze-samwuxarod/>

⁵⁹ ობიექტივი, სტუდია 8, 4 აგვისტო, 2022 https://www.myvideo.ge/?video_id=4132588

⁶⁰ ალტ-ინფო, ალტ ანალიტიკა, 18 ნოემბერი, 21 ნოემბერი, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4149913>

⁶¹ ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 13 იანვარი, 2022 https://www.myvideo.ge/?video_id=4091828

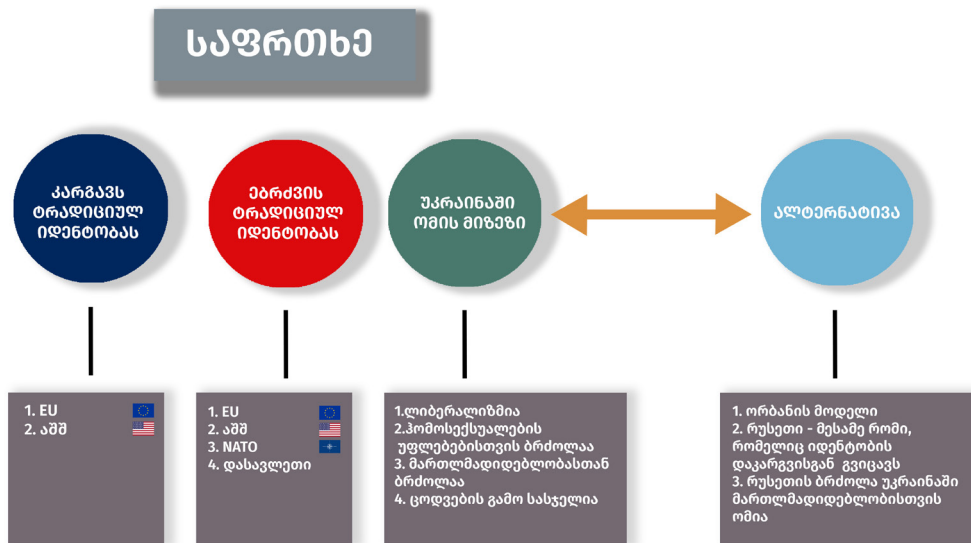
კონსტანტინე მოროზოვა, კონსერვატიული მოძრაობა: „ამ ფულებს რომ რიცხავენ საკმაოდ სოლიდურს, მილიარდებს, ამათი 90 პროცენტი ეკლესიასთან, ქართულ იდენტობასთან, ტრადიციებთან ომებში რომ ხარჯავენ და კიდე მერე 10 პროცენტს ვიღაც საწყალ ხალხს 2 მცირე ფერმას ან რაღაცას გაუკეთებენ, ეს არის ევროპული დახმარება?!“⁶²

გელსაზ თოფურის, პასრიოტის აღნიშნა: „ისინი ჩაბმულები არიან ეკლესიასთან ბრძოლაში, სულიერებასთან ბრძოლაში და ქართველი ხალხის ინტერესი ამ 6 მილიარდში, სად არის, ქალბატონი დეგნანი პასუხს ვერ გაგვცემს. ის ისევ გაკვირვებული გვეტყვის: „რა ცოტა არის გეი ორგანიზაციების დაფინანსება?“⁶³

2.5 იდენტურობის დაკარგვის საფრთხე

წინა წლების მსგავსად, ერთ-ერთი მოწყვლადი თემა ტრადიციული იდენტობის დაკარგვის საფრთხეს უკავშირდებოდა, რაც არა მხოლოდ დაფინანსების მიზნობრიობის საკითხს, არამედ დასავლეთში იდენტობის კრიზისის და უკრაინის ომის თემებსაც უკავშირდებოდა. გზავნილების ნაწილი ამკვიდრებდა აზრს, რომ დასავლეთი თავად კარგავს ტრადიციულ იდენტობას და ამავდროულად ებრძვის მას. ამასთანავე, გამოიკვეთა ახალი გზავნილები, რომლებიც უკრაინაში რუსეთის ინტერვენციამე კრემლის პასუხისმგებლობიდან ფოკუსის იდენტობასთან დაკავშირებულ თემებზე მანიპულაციურ გადატანას ცდილობდა.

ინფორმაცია 2. იდენტურობის დაკარგვის უიჯები

უკრაინაში ომის მიზეზად ცოდვებს ყველაზე ხშირად სასულიერო პირები ასახელებდნენ, რომლებიც ღვთიურ სასჯელს უკრაინის ეკლესიის ავტოკეფალიას და რუსულ ეკლესიასთან დაპირისპირებას უკავშირებდნენ:

გიორგი პაპლოვი, სასულიერო პირი: „უკრაინელი საზოგადოების ნაწილი მართლმადიდებელი ეკლესიის მთლიანობას დაუპირისპირდა და ღვთის სასჯელმა არ დაახანა!“⁶⁴

⁶² ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 30 ივნისი, 2022 https://www.myvideo.ge/?video_id=4125714

⁶³ ობიექტივი, სტუდია 8, 4 თებერვალი, 2022 <https://objektivinfo.info/tv-shows/20220204-22-30/> [46:51 – 47:18წთ]

⁶⁴ ასავალ-დასავალი, 28 მარტი – 3 აპრილი, 2022

დავით ისაბაძე, ლეკანოზი: „უკრაინაში ღმერთთან და ჭეშმარიტ ეკლესიასთან განხეთქილება გახდა ამ ქვეყნებისთვის თავს დატეხილი სასჯელის მიზეზი!⁶⁵“

როგორც სასულიერო პირები, ასევე პოლიტიკური აქტორები ომის მიზეზად უკრაინელების ჰომოსექსუალობის უფლებისთვის ბრძოლას ასახელებდნენ:

სტაფანა კალიჯიჩივიჩი, ჟჟონდილი, სავირისა და ლენჯინის მიხროპოლიტი: „იმისთვის იბრძვიან, რომ გეი-პარადები ჩაატარონ და იმისთვის იბრძვიან, რომ რაღაცა უცნაური გადახრები ადამიანისთვის სრულიად მიუღებელი, აი, ესენი შემოიტანონ ჩვენს ცხოვრებაში... მსოფლიო ომის ზღვარზე დგანან რისი გულისთვის?⁶⁶“

გიორგი შარდვა, კონსერვატიული მოძრაობა: „ანუ უკრაინა ომობს ტრანსგენდერებისთვის?⁶⁷“

ამასთანავე ხდებოდა უკრაინაში მიმდინარე პროცესების მართლმადიდებლობის წინააღმდეგ ბრძოლად წარმოჩენა, დასავლეთის დადანაშაულება იმაში, რომ მან ორი მართლმადიდებელი ერი ძმათამკვლელ ომში ჩაითრია:

რამაზ გაგნიძე, ქართული მისია: „ყველამ კარგად ვიცით, რუსეთსა და უკრაინას შორის კონფლიქტი ამ ორ ხალხს შორის რომ არ დაწყებულა. ეს დაიწყო ამერიკა-ევროპამ და, როგორც ზემოთ მოგახსენეთ, მართლმადიდებლობის წინააღმდეგ⁶⁸“.

გუსიპ ასპლუდინი, ლეკანოზი: „...უკრაინა და რუსეთი – ორი მართლმადიდებელი ქვეყანა ძმათამკვლელ ომში ჩაითრის!⁶⁹“

2.6 რუსეთი, როგორც მესამე რიგი

რუსეთის ექსპანსიონისტური მისწრაფებების მესიანისტური იდეით გამართლება და მოსკოვის მესამე რომად პოზიციონირება, რომელსაც ანტიქრესტეს შეკავების ფუნქცია აკისრია, აქტუალური როგორც უკრაინაში რუსეთის სამხედრო ინტერვენციის კონტექსტში, ასევე საქართველოსთან მიმართებითაც იყო. რუსეთის სამხედრო ინტერვენციის რელიგიურ ომად წარმოჩენას ძირითადად კრემლისტური აქტორები ახდენდნენ:

დავით მხეიძე, „საქართველო და მსოფლიოს“ ავტორი: „...იგივე ხდება უკრაინაში. საერთოდ, რუსეთს სხვადასხვა ფორმით 40-მდე სახელმწიფო ებრძვის. ეს, პრაქტიკულად, მართლმადიდებლობასთან ომია, რომელშიც რუსეთი მესამე რომია და სწორედ ამიტომ ჩვენი ადგილი ერთმორწმუნე რუსეთის გვერდითაა⁷⁰“.

⁶⁵ ასავალ-დასავალი, 25 აპრილი – 1 მაისი, 2022

⁶⁶ ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 24 იანვარი, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4093642>

⁶⁷ ალტ-ინფო, ალტ ანალიტიკა, 31 ოქტომბერი <https://www.myvideo.ge/v/41462516>

⁶⁸ საქართველო და მსოფლიო, 22 აგვისტო, 2022 <http://geworld.ge/ge/ramaz-gagnidze/>

⁶⁹ ასავალ-დასავალი, 7-13 მარტი, 2022

⁷⁰ საქართველო და მსოფლიო, 4 ივლისი, 2022 <https://bit.ly/3ap8FKx>

ფურც მასარამი, კონსერვატიული მოძრაობა: „სუვერენიტეტზე ორიენტირებული, იდეოლოგიური ომია გამოცხადებული არა უკრაინის, არამედ მთლიანად დასავლეთის მიმართ. ეს არის დასავლური, გლობალისტური ლიბერალური იდეოლოგიისა და კონსერვატიული, სუვერენიტეტზე ორიენტირებული იდეოლოგიის ომი... [პუტინის] მთელი გამოსვლის თავი და ბოლო იყო რუსეთის მისიამზე, მთელი ისტორიის მანძილზე კიდევ და კიდევ შეაჩეროს ხოლმე ისეთი ძალები, რომლებიც წარმოიდგენენ ხოლმე, რომ მსოფლიო ბატონობა მათი ხვედრია და იმაზე, რომ დასავლეთი ეხლა გახდა სატანისტური იდეოლოგიის მატარებელი ძალა და მასთან არის ომი... ანტილიბერალური მანიფესტი იყო ახლა ეს⁷¹.“

ჰაბა შვანი, წამყვანი: „...რუსეთის გეოპოლიტიკურ მისწრაფებათა კონტექსტში ჯვარსა და ქრისტიანობას, როგორც იდეოლოგიურ ბარიერს ლიბერალიზმისთვის, დასავლეთი პირველად არ ახსენებს... რეალურად უკრაინაში მიმდინარე ომი, არის არა რუსეთ-უკრაინის ომი, არამედ დიდი გლობალური ცივილიზაციური შეჯახება⁷².“

აღსანიშნავია, რომ უკრაინაში რუსეთის ინტერვენციის რელიგიურ ომად მანიპულაციურ ინტერპრეტაციას, რომლის მიზანი იყო რუსეთის პასუხისმგებლობიდან აქცენტის ამერიკის პასუხისმგებლობაზე გადატანა, გარკვეულ შემთხვევებში უცხოეთის მხრიდან ინფორმაციით მანიპულირების და ჩარევის (FIMI) ხასიათი ჰქონდა⁷³, რომელიც სათავეს ამერიკული კონსერვატიული წყაროებიდან (ტაკერ კარლსონი, FoxNews) იღებდა და შემდეგ რუსულენოვან პროპაგანდისტულ მედიაში ვრცელდებოდა (Russia Today, Московский комсомолец, Взгляд). ქართულ კონტექსტში კი კრემლისტური გამოცემების გარდა (ალტ-ინფო, საქართველო და მსოფლიო)⁷⁴, ასეთი შემთხვევების ამერიკის წინააღმდეგ ლოკალიზებას სახელისუფლებო აქტორებიც (ექსპერტები და მედია) ახდენდნენ⁷⁵:

მუგა ხაინდრაშვილი: „თავის გადაცემაში ტაკერ კარსონმა გვაუწყა რომ: დემოკრატმა კონგრესმენმა მერილენდიდან ჯეიმი რასკინმა განაცხადა, რომ რუსეთი მართლმადიდებელი ქვეყანაა, რომელიც ტრადიციულ ღირებულებებს ქადაგებს, ამიტომ ის უნდა განადგურდეს! რა ფასადაც არ უნდა დაუჯდეს ეს აშშ-ს. იმიტომ არა რომ აგრესორია... არც იმიტომ რომ იმპერიალისტია და დამპყრობელი, არა! იმიტომ რომ მართლმადიდებელი ქვეყანაა... ესე ფიქრობს დემოკრატი რასკინი მერილენდიდან. თქვენ რას ფიქრობთ ქალბატონო ელჩო დეგნან, საქართველო ხომ მართლმადიდებელი ქვეყანაა, ტრადიციული ღირებულებების მქადაგებელი. რას უნდა ველოდოთ?⁷⁶“

⁷¹ ალტ-ინფო, ალტ ანალიტიკა, 30 სექტემბერი, 2022 https://www.myvideo.ge/?video_id=4141221

⁷² ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 14 ოქტომბერი, 2022 https://www.myvideo.ge/?video_id=4143735

⁷³ თამარ კინწურაშვილი, თინა გოგოლაძე (2022), მედიის განვითარების ფონდი „ანტიგენდერული და ანტილგბტქი მობილიზება საქართველოში“, გვ. 74 <https://mdfgeorgia.ge/geo/view-library/239/>

⁷⁴ თინათინ თვაური, მითების დეტექტორი, 1 ნოემბერი, 2022 „განაცხადა თუ არა ამერიკელმა კონგრესმენმა, რომ რუსეთი მართლმადიდებლობის გამო უნდა განადგურდეს?“ <https://bit.ly/3UsxGsY>

⁷⁵ მითების დეტექტორი, 2 ნოემბერი, 2022 „სახელისუფლებო მედიაში ამერიკელი კონგრესმენის სახელით ყალბი განცხადება ვრცელდება“ <https://bit.ly/30c0yQw>

⁷⁶ იმედი, 1 ნოემბერი, 2022. „გოგა ხაინდრაშვილი: კონგრესმენმა ჯეიმი რასკინმა განაცხადა, რომ რუსეთი მართლმადიდებელი ქვეყანაა, რომელიც ტრადიციულ ღირებულებებს ქადაგებს, ამიტომ ის უნდა განადგურდეს, ქალბატონო ელჩო დეგნან, ჩვენ რას უნდა ველოდოთ?“ [არქივის ბმული] <https://archive.ph/co8sk>

რუსეთთან საერთო რელიგიურ იდენტობას კრემლისტური აქტორები პოლიტიკურ ტრილში კონფლიქტების მოგვარების წინაპირობადაც განიხილავდნენ. პარტია ალტ-ინფო/კონსერვატიული მოძრაობა აქცენტს რუსეთთან საერთო კულტურულ და რელიგიურ იდენტობაზე აკეთებდა და ამკვიდრებდა ამრს, რომ დასავლეთისგან განსხვავებით, რუსეთს იდეოლოგიური ექსპანსიის და იდენტობის შეცვლის განზრახვა არ ამოძრავებდა, რაც პოლიტიკური მოლაპარაკებების პროცესის კარგ წინაპირობას ქმნიდა:

შოთა გარბინინაძე, კონსერვატიული მოძრაობა: „...ჩვენი და რუსების დიალოგის პერსპექტივები ძალიან დიდ წილად დგას ერთმორწმუნეობაზე, სხვანაირად შეგიძლია ელაპარაკო, როცა კულტურული და რელიგიური სიახლოვე გაქვს⁷⁷.“

შოთა გარბინინაძე, კონსერვატიული მოძრაობა: „რუსეთსა და დასავლეთს შორის ის განსხვავება არის, რომ რუსეთს არა აქვს საერთოდ იდეოლოგიური ექსპანსიის მცდელობაც კი... დასავლეთი გულისხმობს შენი იდენტობის დათმობას და დასავლური ლიბერალური იდენტობის მიღებას... რუსეთთან დალაგება ურთიერთობების გულისხმობს გეოპოლიტიკური ინტერესების დამთხვევაზე საუბარს და არა რაღაც შენი იდენტობის ცვლას და აქედან გამომდინარე სახელმწიფოებრიობის შინაარსის მოშლას, რასაც გულისხმობს დასავლეთში ინტეგრაცია... ჩვენი ერის ამოცანა უნდა იყოს ამ იდენტობის შენარჩუნება. ისტორიული შეცდომაა ზოგადად პროდასავლური კურსის არჩევა⁷⁸.“

შოთა გარბინინაძე, ალტ-ინფო: „...ევროპასთან ინტეგრაცია გულისხმობს აუცილებლად ქრისტიანული იდენტობის უარყოფას და ეროვნული იდენტობის უარყოფას და რუსეთთან დიალოგის შემთხვევაში, მაგ მოთხოვნებს არავინ არ წამოგვიყენებს⁷⁹.“

გარკვეულ შემთხვევებში გლობალისტურ-ლიბერალურ ძალებთან ბრძოლის მისაბაძ მაგალითად, რუსეთთან ერთად, უნგრეთის მოდელი და ორბანის გამოცდილება სახელდებოდა, რომელიც დემოკრატიული ინსტიტუტებისთვის სივრცის შეზღუდვის კუთხითაც სამაგალითოდ ისახებოდა:

გიორგი ქარდავა, კონსერვატიული მოძრაობა: „...უნგრეთის მოსახლეობა მხარს უჭერს ორბანის პოზიციას, რომელიც საერთოდ დისტანცირდა ამ გლობალისტური-ლიბერალურ ძალებისაგან და ცდილობს უნგრეთის მოსახლეობის ინტერესები გაატაროს და უნგრელი მოსახლეობის იდენტობა დაიცვას, რაც აღიზიანებს დასავლეთს... ორბანმა საერთოდ ბოლო მოუღო გლობალისტურ ძალებს თავის ქვეყანაში, სოროსის ფონდი საერთოდ აიკრძალა, უამრავი ისეთი საკანონმდებლო ცვლილებები მოხდა უნგრეთში, რაც აუცილებლად გასატარებელია ჩვენს ქვეყანაში, მათ შორის არასამთავრობო ორგანიზაციების მიმართ⁸⁰.“

დავით ქარაშელიანი, სალზის ძალა: „როდესაც ჩვენ ვამახვილებთ ყურადღებას ამ მეწისქვილეზე, ანუ ფსევდოლიბერალურ იდეოლოგიაზე, როგორც უფრო ზუსტად უწოდა მას საქართველოს დიდმა მეგობარმა, უნგრეთის პრემიერ-მინისტრმა – სოროსის იმპერიასთან, ჩვენ ფართო სპექტრით ვიხილავთ ამ ბრძოლის ველს⁸¹.“

⁷⁷ ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 28 მარტი, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4108273>
⁷⁸ ალტ-ინფო, ალტ ანალიტიკა, 8 სექტემბერი, 2022 https://www.myvideo.ge/?video_id=4136403
⁷⁹ ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 12 აპრილი, 2022 https://www.myvideo.ge/?video_id=4110904
⁸⁰ ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 6 აპრილი, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4109878>
⁸¹ ობიექტივი, სტუდია 8, 3 ნოემბერი, 2022 https://www.myvideo.ge/?video_id=4146825

2.7 რუსეთი, როგორც უსაფრთხოების გარანტია

რუსეთის, როგორც იდენტობის დამცველის მესიანისტური მისიის გარდა, მისი, როგორც უსაფრთხოების დამცველის პოზიციონირება ხდებოდა, თუმცა, კრემლთან დაკავშირებულ აქტორებს, ამ მხრივ განსხვავებული მიდგომები ჰქონდათ. თუ პატრიოტთა ალიანსი კვლავ ნეიტრალიტეტის იდეას ადვოკატირებდა, ალტ-ინფო/კონსერვატიული მოძრაობა უსაფრთხოების ახალ გარემოში რუსეთთან სამხედრო თანამშრომლობას უჭერდა მხარს.

უსაფრთხოების ალტერნატივებთან დაკავშირებით შემდეგი გზავნილები გამოიკვეთა:

- **საპარტეზო სივლინაშია შავსაჟის ალილი არ უნდა გასდეს:** „ჩვენ არ უნდა ვიყოთ ცივილიზაციათა შორის შეჯახების წერტილი. ამერიკის და რუსეთს შორის შეჯახების ადგილი არ უნდა გახდეს საქართველო⁸² (გიორგი ქარდავა, კონსერვატიული მოძრაობა).“
- **ნეიტრალიტეტი არის გარანტია, რომ საპარტეზო დაპირისპირების პოლიგონი არ გახდება:** „ნეიტრალიტეტი ნიშნავს იმას, რომ ჩვენ არცერთ დაპირისპირებულ მხარეს არ ამოვუდგებით მხარში რომელიმეს წინააღმდეგ... და რაც მთავარია, ნეიტრალიტეტი არის იმის გარანტია, რომ საქართველო არ გახდება დაპირისპირებული სახელმწიფოების პოლიგონი (ნანა დევდარიანი, პატრიოტთა ალიანსი)⁸³.“
- **უპირისპირება არის გარანტია, რომ ნატო უსაფრთხოების გარანტი არ არის:** „...მიდის ლაპარაკი უსაფრთხოების უპრეცედენტო, სრულიად ახალ გარანტიებზე და პლატფორმებზე. ჩვენ ვხედავთ, რომ ნატომ განიცადა სრული კრაში. ჩვენ ვნახეთ და მოვისმინეთ ზელენსკის განცხადებები! (ირმა ინაშვილი, პატრიოტთა ალიანსი)⁸⁴.“
- **საპარტეზო რუსეთთან სამხედრო თანამშრომლობა უნდა შეწყვეტოს:** „რეალურად ეხლა იწყება **ახალი ცივი ომი და ყველას მოეთხოვება მხარის არჩევა**. და ჩვენ ვამბობთ, რომ რუსეთთან სავაჭროდ და სალაპარაკოდ, რომ მივდივართ, ჩვენს მთავარ შეთავაზება დაიყვანება იმაზე, რომ... თქვენ მხარეს ვართ, თქვენთვის სამხედრო-პოტენციური, რაღაცა **მტრის ბაზის განთავსების ადგილიდან გადავიქცევით მოკავშირედ** და ამის სანაცვლოდ რისი შემთავაზება შეგიძლიათ?!⁸⁵ (ზურა მახარაძე, კონსერვატიული მოძრაობა).“
- **ომი უპირისპირება საპარტეზოშია რუსეთთან უპირისპირების დასაფუძვლელად:** „უკრაინის ომის პროცესში და მერე ჩვენი, ჩვენი საქართველოს ფასი არის ნუ, განუზომლად დიდი. ეხლა ჩვენ შეგვიძლია ბევრად უფრო მხარგაშლილები და მყარად ვევაჭროთ რუსეთს (გიორგი ქარდავა, კონსერვატიული მოძრაობა)⁸⁶.“ „საქართველოს აქვს ეხლა ამჯერად... ძალიან სწორი კურსია ალებული... ეხლა არის საუკეთესო დრო იმისთვის, რომ ქართულმა სახელმწიფომ პირველმა გადადგას ძალიან რეალური ნაბიჯი, რეალური დიპლომატიის აღსადგენად [რუსეთთან] (დემიტრი ლორთქიფანიძე, პრიმაკოვის ცენტრი)⁸⁷.“

2.8 რუსეთი, როგორც უსაფრთხოების გარანტია

უსაფრთხოებასთან ერთად რუსეთის პოზიტიური რეპრეზენტაცია ეკონომიკური კეთილდღეობის თვალსაზრისითაც ხდებოდა. ამ მიმართულებით ძირითადად 3 გზავნილი გამოიკვეთა, რომელსაც მეტწილად

⁸² ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 22 მარტი, 2022 https://www.myvideo.ge/?video_id=4107343

⁸³ ობიექტივი, ნამდვილი ამბები, 13 აპრილი, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4111209>

⁸⁴ ობიექტივი, სტუდია N8, 22 მარტი, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4107090>

⁸⁵ ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 22 თებერვალი, 2022 https://www.myvideo.ge/?video_id=4100478

⁸⁶ ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 25 მარტი, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4107618>

⁸⁷ ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 25 აგვისტო, 2022 https://www.myvideo.ge/?video_id=4134666

კრემლისტური აქტორები კულტივირებდნენ და ამკვიდრებდნენ აზრს, რომ 1) საქართველო რუსეთის ბაზარზე დამოკიდებული, რომელიც დასავლურზე უპირატესია; 2) 3+3 ფორმატს, რომელიც სამხრეთ კავკასიის სამ სახელმწიფოს (საქართველო, სომხეთი, აზერბაიჯანი) და მათ „დიდ მემობლებს“ (რუსეთი, თურქეთი, ირანი) გააერთიანებს, საქართველო დასავლეთის წინააღმდეგობის მიუხედავად, უპირობოდ უნდა შეუერთდეს; 3) საქართველოში რუსეთის მოქალაქეების მიგრაცია ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებას უწყობს ხელს.

- **საქართველო რუსეთის ბაზარზე დამოკიდებული რუსეთის ბაზარი დასავლურზე უპირატესია: „ევროპული ქვეყნების ბაზარზე საქართველოს, ჯერ ერთი არც უშვებენ... რა მოლოდინიც ეკონომიკური თვალსაზრისით საქართველოს ევრო-ატლანტიკურ სივრცეში გაწვევრიანების შემთხვევაში აქვს მოსახლეობას, ეგ მოლოდინი, სინამდვილეში ბევრად უფრო რეალიზდება, რუსეთთან ურთიერთობის დალაგების შემთხვევაში (ირაკლი მარტინენკო, კონსერვატიული მოძრაობა)⁸⁸.“ „...ტყუილია ეს ევროკავშირი... როგორა ვართ მიბმული რუსებზე, ხორბლიდან დაწყებული, ყველა სასიცოცხლო მაჩვენებლით. ერთ ღილაკს რომ დააჭიროს იქ ვილაკამ ხელი და მე იმედი მაქვს, არ დააჭერენ, აქაური ბუნდლა არ დარჩება ჩვენი (მიხეილ ჟღენტი, სოლიდარობა მშვიდობისთვის)⁸⁹“.**
- **საქართველო 3+3 ფორმატს უპირობოდ უნდა შეუერთდეს: „ჩვენ არ გვინდა მსოფლიოსთვის პრობლემების წყარო ვიყოთ... 3+3 ფორმატში მონაწილეობა იქნებოდა ერთ-ერთი კარგი მეთოდი მაგისტრის იმიტომ, რომ მაგას როგორც მინიმუმ მოყვებოდა ფრენების აღდგენა რუსეთთან, სავიზო რეჟიმის გამარტივება, საქართველოს მოსახლეობის საკმაოდ დიდი ნაწილი ეკონომიკურად ცოტა ამოისუნთქავდა (ზურა მახარაძე, კონსერვატიული მოძრაობა)⁹⁰.“ „საქართველოს აქვს უნიკალური შანსი, რეგიონული თანამშრომლობის ფორმატში მონაწილეობის გზით განსაზღვროს საგარეო პოლიტიკა... მხედველობაში მაქვს დასავლეთის ფაქტორი, რომელიც ყველანაირად ცდილობს, ჩაშალოს საქართველოს მონაწილეობა რეგიონულ პროცესებში და ამ შემთხვევაში ამის ნათელი მაგალითი „3+3“ ფორმატია⁹¹ (დემიტრი ლორთქიფანიძე, პრიმაკოვის სახელობის ქართულ-რუსული საზოგადოებრივი ცენტრი)⁹²“.**
- **რუსეთის მიგრაცია საქართველოს ეკონომიკურ განვითარებას უწყობს ხელს: „ოპობიცია იმაზეც წუწუნებს, რუსებმა საქართველოში ასეულობით კომპანია დააფუძნეს და დიახ, დააფუძნეს. იმას კი აღარ ამბობენ, რომ ამ კომპანიებში მომუშავე ქართველები კმაყოფილებას ვერ მალავენ, რადგან სოლიდურ ჯამაგირს უხდიან და ადამიანურად ექცევიან (ლევან გაბაშვილი, საქართველო და მსოფლიო)⁹²“.**

⁸⁸ ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 26 აპრილი, 2022 https://www.myvideo.ge/?video_id=4113376

⁸⁹ ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 24 ივნისი, 2022 <https://www.myvideo.ge/v/4124686>

⁹⁰ ალტ-ინფო, ალტერნატიული ხედვა, 18 იანვარი, 2022 https://www.myvideo.ge/?video_id=4092732

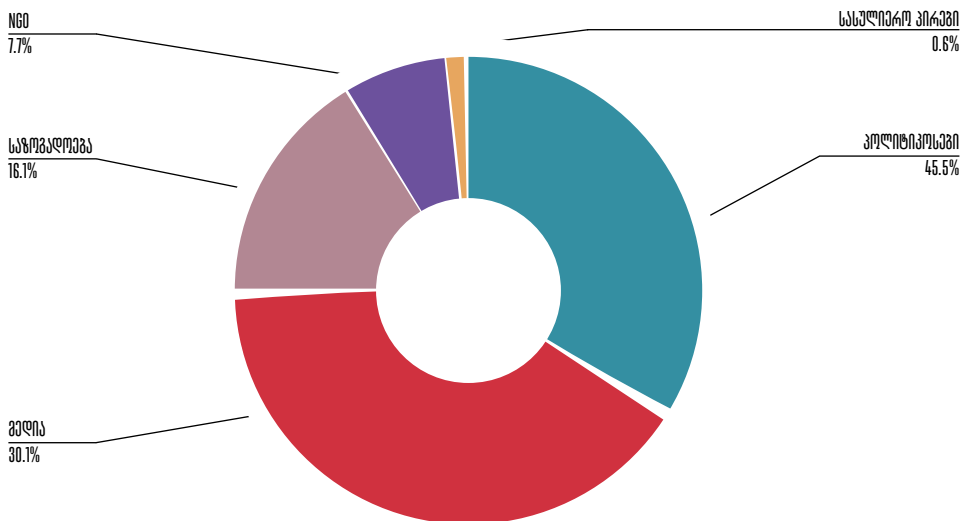
⁹¹ საქართველო და მსოფლიო, 8 თებერვალი, 2022 <https://bit.ly/3Gxgm1R>

⁹² საქართველო და მსოფლიო, 8 ნოემბერი, 2022 <http://geworld.ge/ge/ruseti-rom-ara/>

III. ანტიდასავლური გზავნილების წყაროები |

ანტიდასავლური გზავნილების მთავარი წყარო პოლიტიკოსები იყვნენ (45.5%), რომელთაც მედია (30.1%), საზოგადოება (16.1%) და არასამთავრობოები (7.7%), ყველაზე მცირედით კი (0.6%) სასულიერო პირები მოჰყვებიან. აღსანიშნავია, რომ საზოგადოების წარმომადგენელთა შორის დიდი წილი სახელისუფლებო ექსპერტებს უჭირავთ, რომლებიც ძირითადად მმართველი პარტიისა და მისი სატელიტი „ხალხის ძალის“ მესიჯბოქსს ახმოვანებდნენ.

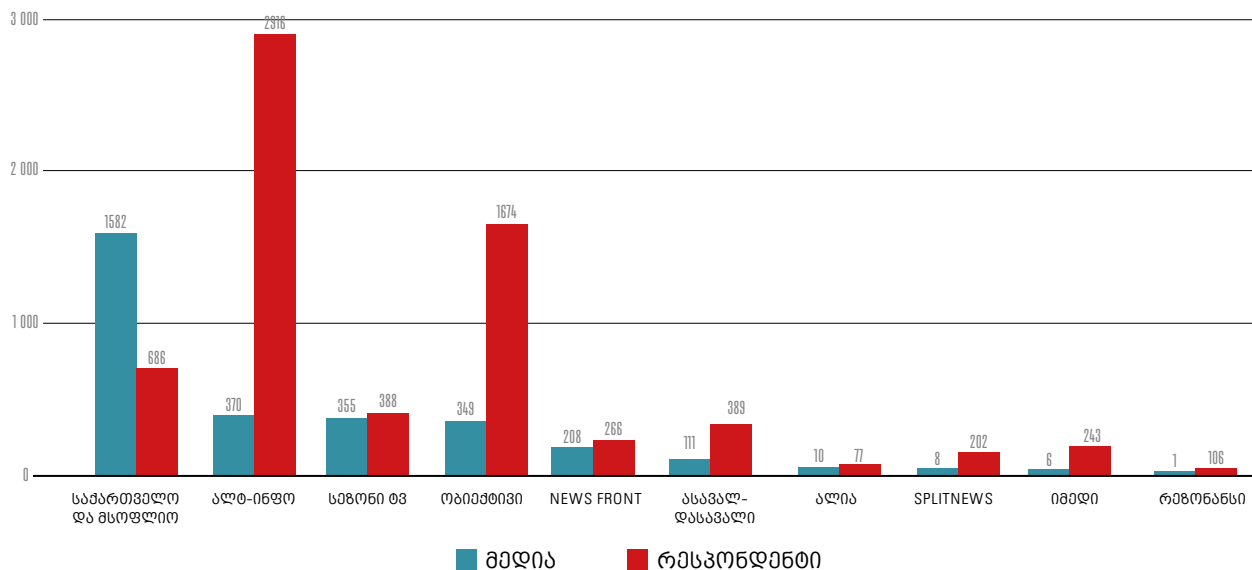
დიაგრამა 35. ანტიდასავლური გზავნილების წყაროები, 2022

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ზოგ შემთხვევაში პოლიტიკოსებსა და მედიას შორის ზღვარის გავლება რთული იყო, რადგან პოლიტიკურად აფილირებული მედიების როგორც რესპონდენტებად, ასევე წამყვანებად პოლიტიკოსები გვევლინებოდნენ. ეს ტენდენცია ყველაზე მკაფიო „ალტ-ინფო/კონსერვატიული მოძრაობის“ (ტვ ალტ-ინფო) და „პატრიოტთა ალიანსის“ (ტვ ობიექტივი) შემთხვევაში იყო. როგორც დიაგრამა 36-ზე ჩანს, ორივე ტელევიზიაში რესპონდენტთა მიერ გაკეთებული ანტიდასავლური განცხადებები თავად მედიის წარმომადგენელთა მსგავსი შინაარსის კომენტარებს მნიშვნელოვნად აჭარბებდა.

რესპონდენტების ანტიდასავლური შინაარსის გზავნილები მაღალი იყო NewsFront-ის (266) და Splitnews-ის (202), ასავალ-დასავალის (389), სახელისუფლებო ტვ „იმედის“ (243), ასევე „რეზონანსის“ (106) შემთხვევაში.

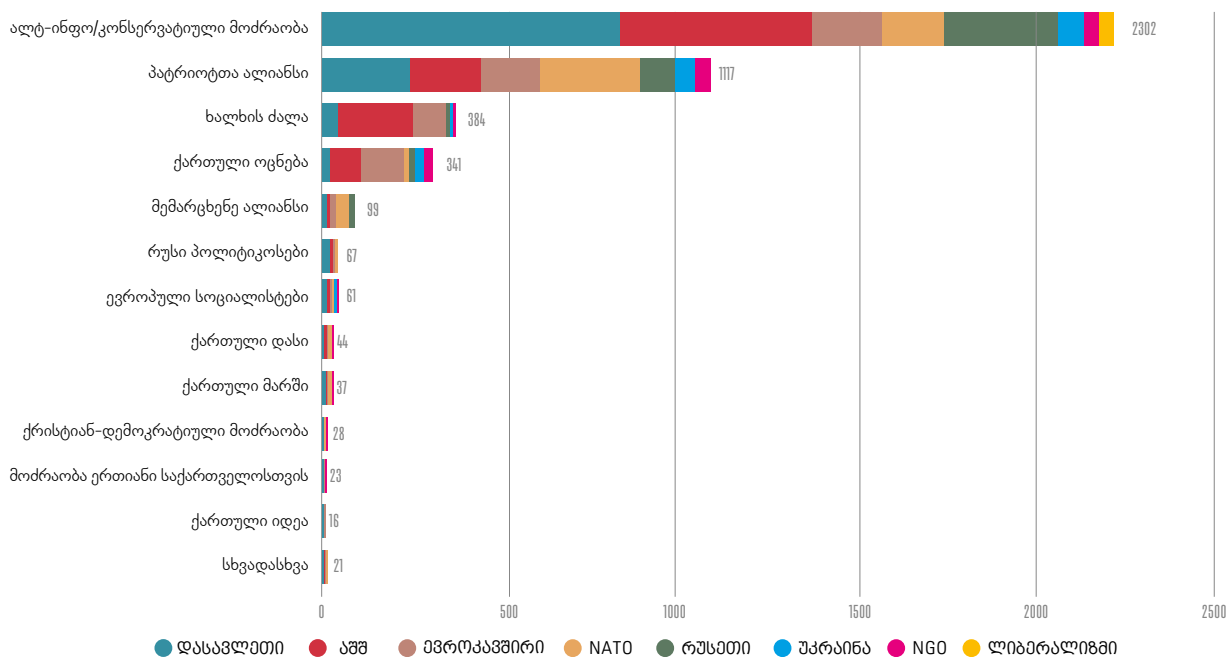
დიაგრამა 36. ანტიდასავლური გზავნილების წყაროები გეოგრაფიული და მათი რესპონდენტების მიხედვით, 2022

3.1 პოლიტიკოსები

როგორც ქვემოთ მოცემული დიაგრამიდან ჩანს, ყველაზე ხშირად ანტიდასავლურ გზავნილებს ორი კრემლისტური პარტია – ალტ-ინფო/კონსერვატიული მოძრაობა (2302) და პატრიოტთა ალიანსი (1117), მეტწილად მათივე ტელეარხების („ალტ-ინფო“ და „ობიექტივი“) მეშვეობით ავრცელებდნენ.

დიაგრამა 37. ანტიდასავლური გზავნილების წყაროები პარტიების მიხედვით, 2022

ალტ-ინფო/კონსერვატიული მოძრაობა. ალტ-ინფო/კონსერვატიული მოძრაობის დამფუძნებლები ტელეარხ „ალტ-ინფო“ ყოფილი წამყვანები და მფლობელი არიან.⁹³ მედია პროექტის პოლიტიკურ პლატფორმად ტრანსფორმაცია 2021 წელს 5 ივლისის თბილისის პრაიდის ძალადობრივი დარბევის შემდგომ მოხდა, რა დროსაც 53 ჟურნალისტს ფიზიკურად გაუსწორდნენ. ექსტრემისტულ ქმედებებში და ძალადობის ორგანიზებაში კი „ალტ-ინფოს“ დამფუძნებლები და წამყვანები უშუალოდ იყვნენ ჩართულნი, თუმცა ორგანიზატორთა სამართლებრივი პასუხისმგებლობა დღის წესრიგში არ დამდგარა, რაც როგორც ადგილობრივი, ასევე საერთაშორისო ორგანიზაციების კრიტიკის საგანი გახდა⁹⁴. პარტია, რომელსაც მჭიდრო კავშირები აქვს ევრაზიანისტული მოძრაობის დამფუძნებელ ალექსანდრე დუგინთან, საგარეო კურსის რადიკალური ცვლილების, რუსეთთან სამხედრო მეკავშირეობის და ლიბერალიზმის ქრისტიანულ-კონსერვატიული იდეოლოგიით ჩანაცვლების ინიციატივით გამოდიოდა და ეკლესიასთან ერთად ქვეყნის მართვის თეოკრატიულ მოდელზეც კი საუბრობდა⁹⁵. 2022 წელს რუსეთის სახელისუფლებო წრეებთან პარტიის კავშირები უფრო მკაფიოდ გამოიკვეთა:

- 2022 წლის ოქტომბერში კონსერვატიული მოძრაობის ლიდერები მოსკოვში ევრაზიულ ბიზნესფორუმში მონაწილეობდნენ⁹⁶;
- ფორუმის ფარგლებში კონსერვატიული მოძრაობის ლიდერები რუსეთის ევრაზიული კავშირის მინისტრ სერგეი გლაზიევის და ფედერაციის საბჭოს სენატორს იგორ მოროზოვს შეხვდნენ⁹⁷.
- 2022 წლის იანვარში „კომუნისტური პარტიების კავშირის“ (Союз коммунистических партий – КПСС – КПРФ) ორგანიზებით გამართულ მრგვალ მაგიდაში, თემამე „რუსეთსა და საქართველოს შორის ურთიერთობების პოზიტიური განვითარების შესაძლებლობები“ სხვა ორგანიზაციებთან ერთად საქართველოდან „კონსერვატიული მოძრაობაც“ მონაწილეობდა⁹⁸. ღონისძიებაში რუსეთის მხრიდან, დუმის დეპუტატები კაზბეკ ტაისაევი და არტემ ტუროვი მონაწილეობდნენ; საქართველოდან კი – კონსერვატიული მოძრაობის გარდა, პარტია „ევროპელი სოციალისტების“, „სოლიდარობა მშვიდობისთვის“, „ერი მედიას“, „უფლებადადგველთა გაერთიანების“ წარმომადგენლები.

⁹³ ანი ქისტაური, მედიის განვითარების ფონდი, 2022. „ძალადობრივი ჯგუფების ანატომია – 1 წელი 5 ივლისის მოვლენებიდან“ <https://mdfgeorgia.ge/geo/view-library/229>

⁹⁴ საია, 7 მაისი, 2022. 2021 წლის 5-6 ივლისის განვითარებული მოვლენები ამ დრომდე სათანადოდ არ არის გამოძიებული <https://bit.ly/49gDkTC>

⁹⁵ თამარ კინწურაშვილი, ქეთი ხუციშვილი, მითების დეტექტორი, 15 ივლისი, 2021 „კრემლის ძალადობრივი ჯგუფების სტრატეგია: დასავლეთის სიმბოლოების დაწვა ნორმად უნდა იქცეს!“ <https://bit.ly/3UD96Wk>

⁹⁶ რადიო თავისუფლება, 7 ოქტომბერი, 2022. „კონსერვატიული მოძრაობის“ ლიდერებმა რუსეთში ევრაზიული კავშირის ინტეგრაციულ ფორუმში მიიღეს მონაწილეობა <https://www.radiotavisupleba.ge/a/32070187.html>

⁹⁷ Научный центр евразийской интеграции, 12/10/2022, Семинар-конференция «Грузия и Евразийский экономический Союз: от политики конфронтации к совместной созидательной повестке» <https://bit.ly/49fxQsd>

⁹⁸ Отдел ЦК КПРФ по национальной политике и СКП-КПСС, 21/01/2022. Центральный совет СКП-КПСС провел круглый стол на тему: «Возможности позитивного развития отношений между Россией и Грузией» <https://kprf.ru/kpss/208055.html>

КОММУНИСТИЧЕСКАЯ ПАРТИЯ
РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

О партии
Жизнь партии
За что борются коммунисты
Депутатская вертикаль партии
КПРФ и мир

[Главная](#) / [КПРФ и мир](#) / [СКП-КПСС](#) /

Центральный совет СКП-КПСС провел круглый стол на тему: «Возможности позитивного развития отношений между Россией и Грузией»

22 декабря 2021 года состоялся круглый стол на тему «Возможности позитивного развития отношений между Россией и Грузией». В его работе участие приняли представители общественно-политических, молодежных, женских организаций Грузии и депутаты Государственной Думы РФ.

Дополнительно к статье: [Фотогалерея](#) [Материалы по теме](#)

სურათზე: „კომუნისტური პარტიების კავშირის“ მრგვალი მაგიდა „რუსეთსა და საქართველოს შორის ურთიერთობების პოზიტიური განვითარების შესაძლებლობები“, 2022

სურათზე: ალტ-ინფო/კონსერვატიული მოძრაობის ვიზიტი მოსკოვში 2022 წლის ოქტომბერი

„აპტრიოტთა ალიანსი“. კონსერვატიული მოძრაობისგან განსხვავებით მეორე კრემლისტური პარტია „პატრიოტთა ალიანსი“ არა რუსეთთან სამხედრო მოკავშირეობას, არამედ ნეიტრალიტეტს ემხრობა. პარტია წლებია თურქოფობიის თემაზე კაპიტალიზებას ცდილობს და გზავნილით – „თუ რუსეთი ოკუპანტია, თურქეთიც ოკუპანტია“ – თანამედროვე საფრთხეებიდან ყურადღების ისტორიულ საფრთხეებზე გადატანას ცდილობს. ნეიტრალიტეტის გარდა, პარტიის წევრები წლებია ჟენევის მოლაპარაკებების საერთაშორისო ფორმატის უგულებელყოფას და კონფლიქტების რუსეთთან პირისპირ დიალოგის გზით, დასავლეთის ჩარევის გარეშე მოგვარებას ადვოკატირებენ⁹⁹; ასევე ამერიკული ორგანიზაციების NDI-ის და IRI-ის და მათი კვლევითი საქმიანობის აკრძალვის მოთხოვნით გამოდიან¹⁰⁰.

„პატრიოტთა ალიანსის“ რუსულ კავშირებზე ჟურნალისტური გამოძიება¹⁰¹ მიხეილ ხოდორკოვსკის საგამოძიებო პროექტმა „დოსიე ცენტრმა“ 2020 წლის საპარლამენტო არჩევნების წინ გამოაქვეყნა.

უკრაინაში რუსეთის სამხედრო ინტერვენციის ფონზე, 2022 წლის აპრილში შეხვედრებს მოსკოვში „პატრიოტთა ალიანსის“ წარმომადგენლებიც მართავდნენ. შეხვედრას რუსული ფედერალური საბჭოს

⁹⁹ მითების დეტექტორი, 10 აგვისტო, 2017 რუსეთთან პირდაპირი დიალოგის რისკები <https://mythdetector.ge/ka/rusethan-pirdapiri-dialogis-riskebi/>

¹⁰⁰ Civil.ge, 27 იანვარი, 2020 პატრიოტთა ალიანსმა საქართველოში NDI-ისა და IRI-ის აკრძალვის მოთხოვნით აქცია გამართა <https://civil.ge/ka/archives/336181>

¹⁰¹ Центр «Досье» (2020), Как Кремль вмешивается во внутреннюю политику соседних стран, Часть первая: выборы в Грузии <https://bit.ly/3jU1010>

მხრიდან საბჭოს საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე ვლადიმირ ჯაბანოვი და ამავე კომიტეტის კიდევ ერთი წევრი მიხეილ სინიცინი ესწრებოდნენ, ხოლო პატრიოტთა ალიანსის ლიდერებთან (ირმა ინაშვილი და დავით თარხან-მოურავი) ერთად ორგანიზაცია „რუსეთის ჯავახკური დიასპორის“ პრეზიდენტ აგასი არაბიანი¹⁰².

სურათზე: პატრიოტთა ალიანსის ლიდერების შეხვედრები რუსეთის ფედერალურ საბჭოში, 2022

ქართული ოცნება და ხალხის კავშირი. 2022 წელი ნიშანდობლივი იყო იმ თვალსაზრისით, რომ ორი ყველაზე გამოკვეთილი კრემლისტური პარტიის შემდეგ ანტიდასავლური გზავნილების გავრცელების მხრივ შემდეგ ადგილებზე სახელისუფლებო პარტია „ქართული ოცნება“ (341) და მისი დანაყოფი, საპარლამენტო უმრავლესობის წევრი „ხალხის ძალა“ (384) აღმოჩნდნენ. მმართველმა პარტიამ, რომელსაც საჯაროდ გაცხადებული ევრო-ატლანტიკური კურსი აქვს, 2012 წელს ხელისუფლებაში მოსვლისთანავე რუსეთთან მიმართებით წინა ხელისუფლების რადიკალური მიდგომები შეცვალა. ქართული ოცნების 2012 წლის წინასაარჩევნო პროგრამაში მკაფიოდ იყო გაცხადებული, რომ საქართველო დასავლეთსა და რუსეთს შორის წინააღმდეგობრივ საკითხთა ნუსხაში აღარ უნდა ყოფილიყო¹⁰³. 2020 წლის საპარლამენტო არჩევნების პროგრამაში კი ევრო-ატლანტიკური ინტეგრაციის პარალელურად ოცნება ყურადღებას „რეგიონში დაბალანსებული და ურთიერთსასარგებლო პარტნიორულ თანამშრომლობაზე დამყარებული პოლიტიკის გატარებაზე“ ამახვილებდა და „რუსეთის ფედერაციასთან რაციონალური და დეესკალაციის პოლიტიკის ფარგლებში სავაჭროეკონომიკური, კულტურული და ხალხთა შორის კონტაქტების ხელშეწყობის გაგრძელებაზე“ საუბრობდა¹⁰⁴.

¹⁰² Совет Федерации является «верхней» палатой Федерального Собрания – парламента Российской Федерации. 4/04/2022В. Джабаров провел встречу с председателем политической партии «Альянс патриотов Грузии» Д. Тархан-Моурави <http://council.gov.ru/events/news/134720/>

¹⁰³ „საქართველოს ფაქტორი აღარ უნდა არსებობდეს დასავლეთსა და რუსეთს შორის წინააღმდეგობრივ საკითხთა ნუსხაში“ გვ. 22. ქართული ოცნება, 2012 წლის წინასაარჩევნო პროგრამა <https://bit.ly/3SYBdxZ>

¹⁰⁴ <https://gd.ge/uploads/programs/b5045f9c70101fae8.pdf>

„ხალხის ძალა“, რომელიც 2022 წლის ზაფხულში ქართული ოცნებიდან წასულმა დეპუტატებმა დააფუნეს, მმართველი პარტიის პოზიციების უფრო რადიკალური ფორმებით გასახმოვანებლად შეიქმნა. თუმცა, აღნიშნული გაერთიანება ისევ საპარლამენტო უმრავლესობის შემადგენლობაში რჩება და განსხვავება მათ შორის მხოლოდ გამოხატვის ფორმებშია.

ნიშანდობლივია ისიც, რომ ძალაუფლების შენარჩუნების მიზნით, სახელისუფლებო პარტიისა და მისი სატელიტი გაერთიანების გზავნილები, ომის შიშების ინსტრუმენტალიზაციის, დემოკრატიის და დემოკრატიული ინსტიტუტების საფრთხედ წარმოჩენის მხრივ თანხვედრაშია კრემლის აქტორების ნარატივებთან. რუსეთიდან მომავალ საგარეო საფრთხეებთან ბრძოლის მიმართულებით საზოგადოების კონსოლიდირების ნაცვლად კი, მათი ძალისხმევა დემოკრატიის და დემოკრატიული ინსტიტუტების წინააღმდეგ არის მიმართული.

სხვა აკრძივი. როგორც დიაგრამა 37-ზე ჩანს, სხვა პარტიების გზავნილები შედარებით მცირე იყო, მათ შორის „ქართული მარშის“, რომელიც წინა წლებში ავანსცენაზე მეტად ჩანდა, რისი მიზნებიც შეიძლება ისიც იყოს, რომ მისი ნიშა უფრო რადიკალურმა კონსერვატიულმა მოძრაობამ დაიკავა.

3.2 მედია

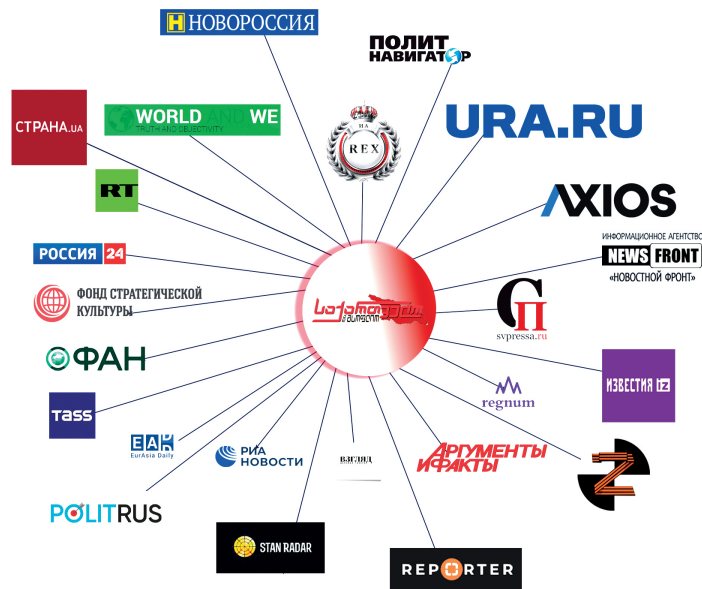
საქართველო და მსოფლიო. მედიებიდან ანტიდასავლურ გზავნილებს ყველაზე ხშირად, წინა წლების მსგავსად, კრემლისტური გამოცემა „საქართველო და მსოფლიო“¹⁰⁵ (1582) ავრცელებდა, რომლის დამფუძნებელი ორგანიზაციას „ისტორიულ მემკვიდრეობას“ პირდაპირი კავშირები აქვს კრემლთან. „ისტორიული მემკვიდრეობის“ საზოგადოებრივი საბჭოს წევრი ალექსანდრე ჭაჭია 2014 წელს რუსეთის პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა რუსეთის ფედერაციასთან მეგობრობის განმტკიცებისა და თანამშრომლობის, სამეცნიერო და კულტურული კავშირების განვითარებაში შეტანილი დიდი წვლილისთვის საპატიო ორდენით დააჯილდოვა. დაჯილდოვების ბრძანებაში ჭაჭია „საქართველო და მსოფლიოს“ გამომცემლად არის მოხსენიებული¹⁰⁶.

„საქართველო და მსოფლიო“ წინა წლების მსგავსად, 2022 წელსაც ხშირად ეყრდნობოდა ისეთი რუსულენოვანი პროპაგანდისტული მედიებიდან თარგმნილ პუბლიკაციებს, როგორიცაა: Russia Today, Россия 24, Фонд стратегической культуры, РИА Новости, ТАСС, «Известия», EurAsia Daily, Взгляд, PolitRUS, «ПолитНавигатор», «Аргументы и Факты», Regnum.ru, «Свободная пресса», NewsFront და სხვები.

¹⁰⁵ მითების დეტექტორი, „საქართველო და მსოფლიო“ პროფილი <https://mythdetector.ge/ka/profiles/saqarthvelo-da-msophlio/>

¹⁰⁶ <http://static.kremlin.ru/media/acts/files/0001201402130018.pdf>

ინფორმაცია ვ. „საქართველო და მსოფლიოს“ რუსული წყაროები

კლუ-ინფო. „საქართველო და მსოფლიოს“ შემდეგ მოდის კონსერვატიულ მოძრაობასთან დაკავშირებული ტელევიზია „ალტ-ინფო“ (370), სადაც თავად კონსერვატიული მოძრაობის რესპონდენტების მხრიდან ყველაზე მეტი ანტიდასავლური კომენტარი გაკეთდა (2916). ტელევიზია, რომელიც ანტიდასავლურ სარედაქციო პოლიტიკასთან ერთად, სიძულვილის ენით გამოირჩევა, 2021 წლის 5 ივლისის თბილისის პრაიდის საწინააღმდეგო ძალადობრივი აქციის ორგანიზებასა და ძალადობის წახალისებაში იყო ჩართული¹⁰⁷. 2023 წლის აპრილში ალტ-ინფოს ეთერში მეორე მსოფლიო ომის თემაზე ქართველი ახალგაზრდებისთვის რუსეთის თანამემამულეთა საერთაშორისო საბჭოსა (МСРС)¹⁰⁸ და ქართულ-რუსული საინიციატივო ჯგუფის ორგანიზებული ონლაინ კონკურსის პოპულარიზება ხდებოდა¹⁰⁹.

¹⁰⁷ ანი ქისტაური, მედიის განვითარების ფონდი, 2022. „ძალადობრივი ჯგუფების ანატომია – 1 წელი 5 ივლისის მოვლენებიდან“ <https://mdfgeorgia.ge/geo/view-library/229>

¹⁰⁸ რუს თანამემამულეთა საერთაშორისო საბჭო (МСРС) რუს თანამემამულეთა ორგანიზაციების მსოფლიო ასოციაცია, რომელიც მსოფლიოს 52 ქვეყნიდან 137 ორგანიზაციას აერთიანებს. ორგანიზაცია კრემლის პოლიტიკას უჭერს მხარს 2014 წელს ყირიმში რეფერენდუმს უჭერდა მხარს, რუსეთის მიერ ოკუპირებული აფხაზეთი კი ცალკე სახელმწიფოდ აქვს გამოცხადებული <https://www.msrs.ru/abkhaziya>

¹⁰⁹ Международный юношеский онлайн-конкурс, посвященный Дню Победы в Великой Отечественной войне 1941-1945 гг. <https://archive.is/SWFDM>

სეზონი ტვ. ანტიდასავლური გზავნილების მხრივ გამოირჩეოდა ასევე „სეზონი ტვ“¹¹⁰(355), რომლის მფლობელი ყოფილი მოკრივე და სტალინის იდეოლოგიის მხარდამჭერი გიორგი კანდელაკია.

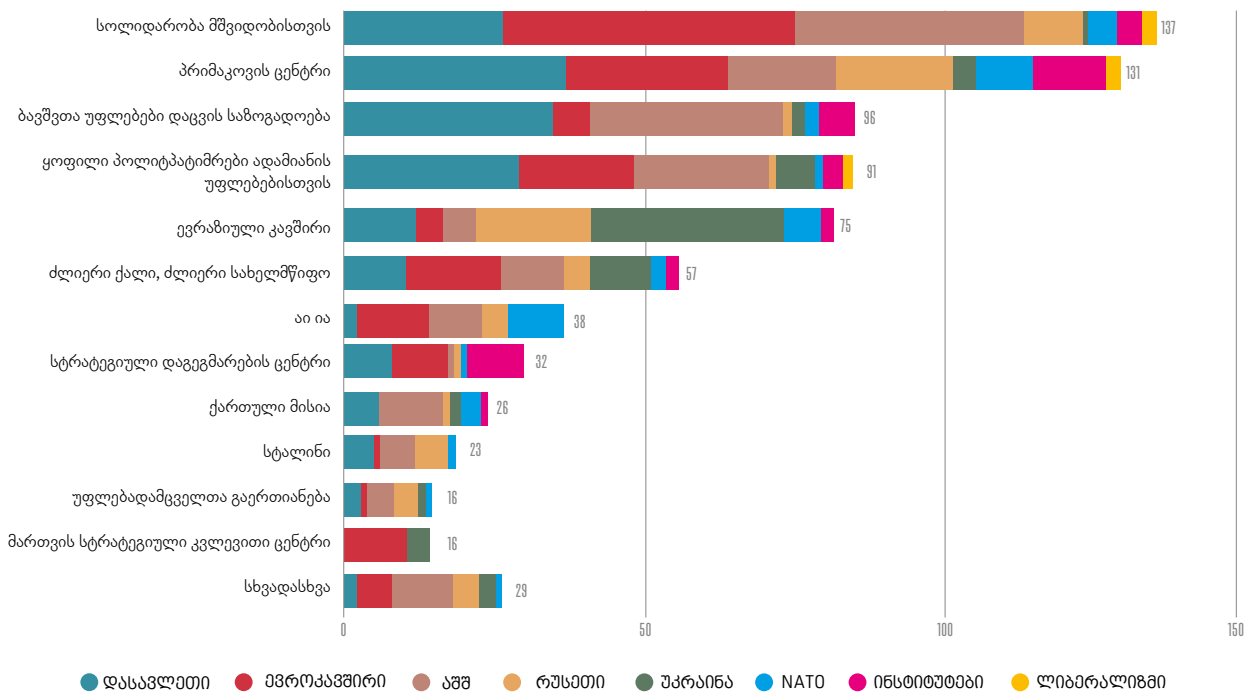
ოპიქტივი. როგორც აღინიშნა, „ალტ-ინფოს“ მსგავსად რესპონდენტთა (1674) სიმრავლის მხრივ გამოირჩეოდა მეორე კრემლისტურ პარტია „პატრიოტთა ალიანსთან“ დაკავშირებული „ობიექტივი“ (349), რომელიც ამასთანავე წლებია თურქოფობიური და ჰომოფობიური განცხადებების კულტივირებას ახდენს¹¹¹.

ასავალ-დასავალი. კიდევ ერთი გამოცემა, რომელიც წლებია ანტიდასავლური და სუძულვილის ენის შემცველი სარედაქციო პოლიტიკით გამოირჩევა და კონსერვატიულ პლატფორმად პოზიციონირებს, გაზეთი „ასავალ-დასავალია“ (111)¹¹².

3.3 საზოგადოებრივი ორგანიზაციები

საზოგადოებრივი ორგანიზაციებიდან ანტიდასავლური გზავნილების მხრივ „სოლიდარობა მშვიდობისთვის“ (137) და პრიმაკოვის რუსულ-ქართული საზოგადოებრივი ურთიერთობის ცენტრი (131) ლიდერობდნენ.

ღიპარაგა 38. ანტიდასავლური გზავნილების წყაროები საზოგადოებრივი ორგანიზაციების მიხედვით, 2022

სოლიდარობა მშვიდობისთვის 2021 წელს დაფუძნებული ორგანიზაციაა, რომელსაც მჭიდრო კავშირები აქვს რუსეთთან. პრიმაკოვის ცენტრის ხელმძღვანელთან და სხვა ორგანიზაციებთან ერთად ორგანიზაციამ, რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობების ნორმალიზების მიზნით, 2022-2023 წლებში რამდენიმე

¹¹⁰ სეზონი ტვ-ის პროფილი <https://mediameter.ge/ge/media-profiles/sezoni-tv>
¹¹¹ თინა გოგოლაძე, მედიის განვითარების ფონდი, სიძულვილის ენა – 2020 <https://mdfgeorgia.ge/geo/view-library/219>
¹¹² ასავალ-დასავალის პროფილი <https://mythdetector.ge/ka/profiles/asaval-dasavali-2/>

შეხვედრა გამართა მოსკოვში¹¹³. „რია ნოვოსტის“ თანახმად, რუსეთ-საქართველოს შორის საჰაერო მიმოსვლის აღდგენის მიზნით, „სოლიდარობა მშვიდობისთვის“ რუსეთის ხელისუფლებასთან 2022 წლის ბოლოდან ინტენსიურ დიალოგს აწარმოებდა¹¹⁴.

სურათზე: ქართული დელეგაცია მოსკოვში, 2022 წლის 7 დეკემბერი

სხვა საზოგადოებრივი ორგანიზაციებიდან ნაწილი კრემლის მხარდამჭერი პოზიციით (ევრაზიული კავშირი, სტალინი, უფლებადამცველთა გაერთიანება), ნაწილი ანტილიბერალური დღის წესრიგით (ბავშვთა უფლებების დაცვის საზოგადოება, ქართული მისია), ნაწილი კი ხელისუფლების მხარდამჭერი პოზიციით ხასიათდება და კონსერვატიულ ფლანგზე პოზიციონირებს (აი ია, ძლიერი ქალი, ძლიერი სახელმწიფო, ყოფილი პოლიტპატიმრები ადამიანის უფლებებისთვის).

3.4 სასულიერო პირები

სასულიერო პირებიდან ყველაზე ხშირად ანტიდასავლურ გზავნილებს ვარდიგორის მამათა მონასტრის დეკანოზი სპირიდონ ცქიფურიშვილი ავრცელებდა, რომელიც კონსერვატიული მოძრაობის მხარდამჭერი მართლმადიდებელი მღვდელია და 5 ივლისის ძალადობრივ აქციაზე ძალადობისკენ მოწოდებებს აკეთებდა¹¹⁵. ანტიდასავლური გზავნილების მხრივ ასევე გამოირჩეოდნენ, ეკლესიიდან განკვეთილი ბასილ მკალავიშვილი, სტეფანე კალაიჯიშვილი, იოანე გამრეკელი, გიორგი რაზმაძე და სხვა მოქმედი მღვდლები.

¹¹³ Фонд стратегической культуры, 8/12/2022. Аспекты нормализации российско-грузинских отношений обсудили на форуме в Москве <https://archive.is/tFS2X>

¹¹⁴ РИА Новости, 19/05/2023. https://t.me/rian_ru/203151

¹¹⁵ ანი ქისტაური, მედიის განვითარების ფონდი, 2022. „ძალადობრივი ჯგუფების ანატომია – 1 წელი 5 ივლისის მოვლენებიდან“ <https://mdfgeorgia.ge/geo/view-library/229>

ISBN 978-9941-8-6354-7

9 789941 863547